

# Vliv vězení na veřejnost a vězně v kontextu prevence proti kriminalitě

Jakub Nejezchleba

---

Bakalářská práce  
2024



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta logistiky a krizového řízení

---

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta logistiky a krizového řízení  
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2023/2024

# ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Jakub Nejezchleba**  
Osobní číslo: **L21630**  
Studijní program: **B1032A020002 Ochrana obyvatelstva**  
Forma studia: **Prezenční**  
Téma práce: **Vliv vězení na veřejnost a vězně v kontextu prevence proti kriminalitě**

## Zásady pro vypracování

- Na základě dostupných zdrojů zpracujte teoretickou část z dané problematiky.
- Provedte dotazníkové šetření a následně zpracujte analýzu dat současného stavu z hlediska vlivu vězení na veřejnost a vězně v kontextu prevence proti kriminalitě.
- Na základě analyzovaných dat navrhněte případné změny a opatření ke zlepšení vlivu vězení na veřejnost a vězně.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. DRÁPAL, Jakub, Václav JIŘÍČKA a Tereza RASZKOVÁ. *České vězeňství*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. ISBN 978-80-7676-066-0.
2. RASZKOVÁ, Tereza a Stanislava SVOBODA HOFERKOVÁ. *Kapitoly z penologie I.: vězeňství*. 2. dopl. Hradec Králové: Gaudesmus, 2018. ISBN 978-80-7435-716-9.
3. SILKE, Andrew. *Prisons, terrorism and extremism: critical issues in management, radicalisation and reform*. Abingdon, Oxon: New York: Routledge, 2014. ISBN 978-0-415-81037-1.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Ivan Princ**  
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2023**

Termín odevzdání bakalářské práce: **3. května 2024**

L.S.

---

**doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.**  
děkanka

---

**prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.**  
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 4. prosince 2023

## **PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE**

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

### **Prohlašuji,**

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 3. 5. 2024

Jméno a příjmení studenta: Jakub Nejezchleba

.....  
podpis studenta

## **ABSTRAKT**

Bakalářská práce zkoumá vliv vězení na veřejnost a vězně v kontextu prevence kriminality. Zahrnuje definice klíčových pojmů a bezpečnost společnosti. Dále analyzuje kriminalitu v ČR podle druhu a právní aspekty týkající se odnětí svobody. Popisuje vývoj vězeňství po roce 1989, věznice v ČR a penologii. Detailněji se zaměřuje na věznice Mírov a Vazební věznici Olomouc. V závěru práce jsou na základě analýzy výsledků vyhodnoceného dotazníkového šetření obsaženy návrhy, která by mohla zlepšit vliv vězení na vězně a veřejnost.

Klíčová slova: vězení, bezpečnost, bezpečnost společnosti, kriminalita, vězeňská služba České republiky, trestný čin, trest odnětí svobody, penologie.

## **ABSTRACT**

The bachelor thesis examines the impact of prison on the public and prisoners in the context of crime prevention. It includes definitions of key terms and community safety. It also analyses criminality in the Czech Republic by type and legal aspects related to imprisonment. Describes the development of the prison system after 1989, prisons in the Czech Republic and penology. It focuses in detail on Mírov Prison and Olomouc Prison. The thesis concludes with suggestions that could improve the impact of prisons on prisoners and the public, based on the analysis of the results of a questionnaire survey.

Keywords: prison, security, public security, crime, prison service of the Czech Republic, crime, imprisonment, penology.

Zde bych rád poděkoval svému vedoucímu bakalářské práce, panu Ing. Ivanu Princovi, za odborné vedení mé bakalářské práce, za jeho čas a trpělivost během odborných konzultací a za užitečné rady, které mi poskytl při psaní mé práce.

Dále bych chtěl poděkovat panu plk. Mgr. Aleši Friedlovi, za jeho cenné rady a odborný dohled, za poskytnuté informace, podklady a velmi vstřícnou spolupráci při tvorbě této práce.

V neposlední řadě bych chtěl poděkovat své rodině a kamarádům za trpělivost a podporu po celou dobu mého studia.

Prohlášení

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

## OBSAH

ÚVOD.....	9
<b>I TEORETICKÁ ČÁST .....</b>	<b>10</b>
<b>1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ SOUVISEJÍCÍ S DANOU PROBLEMATIKOU.....</b>	<b>11</b>
<b>2 BEZPEČNOST SPOLEČNOSTI.....</b>	<b>14</b>
<b>3 KRIMINALITA V ČESKÉ REPUBLICE.....</b>	<b>16</b>
3.1 DRUHY KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE .....	17
3.2 PREVENCE KRIMINALITY .....	19
<b>4 PRÁVNÍ UKOTVENÍ PROBLEMATIKY ODNĚTÍ SVOBODY.....</b>	<b>21</b>
<b>5 TREST ODNĚTÍ SVOBODY .....</b>	<b>23</b>
<b>6 VĚZEŇSTVÍ.....</b>	<b>25</b>
6.1 VÝVOJ VĚZEŇSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE PO ROCE 1989 .....	25
6.2 ČESKÉ VĚZNICE .....	26
6.3 VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY.....	28
6.4 PENOLOGIE.....	29
<b>II PRAKTICKÁ ČÁST.....</b>	<b>31</b>
<b>7 VĚZNICE MÍROV.....</b>	<b>32</b>
7.1 PROGRAMY ZACHÁZENÍ.....	33
7.2 UBYTOVÁNÍ, VYBAVENÍ CELY A VZORY LŮŽKA.....	34
7.3 STRAVOVÁNÍ, OSOBNÍ HYGIENA A ZDRAVOTNÍ PÉČE .....	35
<b>8 VAZEBNÍ VĚZNICE OLOMOUC .....</b>	<b>37</b>
8.1 PROGRAMY ZACHÁZENÍ.....	38
8.2 UBYTOVÁNÍ, VYBAVENÍ CELY A VZORY LŮŽKA.....	39
8.3 STRAVOVÁNÍ, OSOBNÍ HYGIENA A ZDRAVOTNÍ PÉČE .....	40
8.4 ČASOVÝ ROZVRH DNE UZAVŘENÉHO ODDÍLU .....	42
<b>9 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ .....</b>	<b>44</b>
9.1 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ DO VĚZNICE MÍROV .....	45
9.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ DO VAZEBNÍ VĚZNICE OLOMOUC .....	49
9.3 NÁVRH A VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ PRO VEŘEJNOST .....	53
<b>10 NÁVRHOVÁ OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ VLIVU VĚZENÍ NA VEŘEJNOST A VĚZNĚ .....</b>	<b>58</b>
<b>ZÁVĚR .....</b>	<b>62</b>
<b>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....</b>	<b>63</b>
<b>SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....</b>	<b>69</b>

<b>SEZNAM OBRÁZKŮ .....</b>	<b>70</b>
<b>SEZNAM TABULEK.....</b>	<b>71</b>
<b>SEZNAM PŘÍLOH.....</b>	<b>72</b>



## ÚVOD

Vliv vězení na veřejnost a vězně je zásadním tématem v kontextu prevence kriminality. Vězení hraje důležitou roli v trestním systému jako nástroj pro potrestání pachatelů trestné činnosti a ochranu společnosti. Avšak způsob, jakým jsou vězeňské instituce provozovány a jaký vliv mají na vězně, může ovlivnit úspěšnost prevence kriminality. Pro veřejnost je důležité chápat, jakým způsobem funguje vězeňský systém a jaký má vliv na bezpečnost a stabilitu společnosti. Spravedlivé a účinné vězeňství může přispět k omezení recidivy a ochraně občanů před kriminálními aktivitami. Zároveň je však důležité, aby vězeňství nebylo pouhou izolací pachatelů od společnosti, ale aby poskytovalo prostředky a programy pro jejich resocializaci a rehabilitaci.

Pro samotné vězně je klíčové, aby vězeňské zařízení nabízelo podmínky a možnosti, které jim umožní připravit se na úspěšný návrat do společnosti po propuštění. To zahrnuje vzdělávací a pracovní programy, psychologickou podporu, podporu rodinných vazeb a další formy resocializace. Věznění by mělo být příležitostí pro osobní růst a změnu chování, nikoli prostředkem pro zhoršení jejich situace a zvýšení rizika recidivy.

Celkově je důležité, aby vězeňský systém fungoval jako součást komplexní strategie prevence kriminality, která zahrnuje prevenci, trestání a rehabilitaci. Úspěšná prevence kriminality vyžaduje spolupráci mezi různými aktéry, včetně vězeňských institucí, orgánů činných v trestním řízení, občanské společnosti a veřejnosti. Jedině tak lze dosáhnout snížení kriminality a zlepšení bezpečnosti a důvěry ve společnosti.

Hlavním cílem práce je na základě analyzovaných dat navrhnout případné změny a opatření ke zlepšení vlivu vězení na veřejnost a vězně v kontextu prevence kriminality. Ke splnění hlavního cíle byly stanoveny následující cíle: zpracování teoretické části dané problematiky, zpracování a vyhodnocení dotazníkového šetření zaměřeného na současný stav z hlediska vlivu vězení na veřejnost a vězně v kontextu prevence proti kriminalitě.

V práci byly použity metody jako rešerše relevantní literatury, dedukce, komparace a dotazníkové šetření.

## **I. TEORETICKÁ ČÁST**

## 1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ SOUVISEJÍCÍ S DANOU PROBLEMATIKOU

**Hrozba** – představuje situaci či událost, která může ohrozit bezpečnost, majetek, životy nebo jiné zájmy jednotlivých i skupinových subjektů nebo celé společnosti. Existuje nezávisle na chtění člověka a může vycházet z různých zdrojů. (Janošec, 2010)

**Riziko** – lze definovat jako pravděpodobnost vzniku negativních událostí či škodlivých dopadů spojených s konkrétními hrozbami nebo nežádoucími událostmi. Jedná se o míru nejistoty ohledně budoucích událostí a jejich potenciálních dopadů na dané subjekty či aktivity. Riziko je tedy klíčovým faktorem při formulaci strategií a rozhodování v oblasti bezpečnosti a řízení rizik. (Janošec, 2010)

**Zranitelnost** – je stav citlivosti na možné škodlivé vlivy, které mohou nastat v důsledku různých faktorů, jako jsou environmentální změny a sociální tlaky. Také ukazuje, jak snadno mohou jednotlivci nebo systémy utrpět poškození v důsledku těchto změn a jak efektivně jsou schopni se jim přizpůsobit. (W. Neil, 2006)

V současné době je zkoumání zranitelnosti spojené s úsilím vyvinout spolehlivé a komplexní přístupy, které zahrnují širokou škálu metod, včetně zkoumání vnímaného rizika a zranitelnosti a studium mechanismů správy a řízení, které mohou zprostředkovat zranitelnost a podporovat adaptaci a odolnost. (W. Neil, 2006)

**Společnost** – jádro společnosti tvoří normativní vzorový řád. Společnost je sociální formace, která se skládá z lidí nebo skupin lidí, kteří sdílejí určité hodnoty, normy, instituce a vzájemné vztahy. (Německý, 2015)

Jedná se o komplexní soubor interakcí a vazeb mezi jednotlivci a skupinami, které se vzájemně ovlivňují a formují společenské struktury a dynamiku. Společnost zahrnuje veškeré aspekty lidského života, fungování je založeno na vzájemné spolupráci, sdílení zdrojů a řízení konfliktů. (Německý, 2015)

**Násilí** – spadají pod něj fyzické, verbální, nebo emocionální útoky či agrese směřující k jiné osobě nebo skupině. Násilí může mít závažné důsledky na zdraví a blahobyt obětí, včetně fyzických zranění, psychických traumat, narušení mezilidských vztahů a ovlivnění mentálního zdraví. Důležitým krokem je přijímat opatření k prevenci násilí, poskytovat podporu obětem a potrestat pachatele, aby se chránila bezpečnost a pohoda společnosti jako celku. (J. Brown a Closser, 2016)

**Terorismus** – definice terorismu zůstává i dnes problematická a komplexní, a to navzdory snahám odborníků a myslitelů po dlouhou dobu. (Jakubec, 2015)

Nicméně terorismus lze charakterizovat jako organizované používání síly nebo vyhrožování násilím s politickým, náboženským nebo ideologickým účelem. zahrnuje různé aktivity zaměřené na změnu politického systému nebo společnosti jako celku, včetně útoků na civilisty, sabotáží, únosů, bombových útoků a kybernetických útoků. (Silke, 2014)

**Kriminologie** – je vědní disciplína a zabývá se studiem zločinu, jeho příčinami, prevencí, vlivem na společnost a trestními sankcemi. Je často nepřesně vnímána a málo porozuměná vědní oblast. Jejím cílem je porozumět kriminálnímu chování jednotlivců a skupin. Zkoumá různé směry kriminality, včetně sociálních, psychologických, ekonomických a právních faktorů. (Schneider, 2019)

**Kriminalita** – neboli zločinnost, je vnímána jako jednání, které jsou podle trestního práva definovány jako trestné činy. Kriminalita je rozdělena do dvou směrů, a to registrovaná (zjištěná) a latentní (protiprávní jednání, které nebylo odhaleno). (Králík, 2023)

### **Bezpečnost v Evropské unii**

Evropská unie (dále v textu jen „EU“) si klade za cíl posílit spolupráci v oblasti bezpečnosti a obrany mezi členskými státy. Hlavním záměrem této spolupráce je posílit roli EU v oblasti vnější bezpečnosti, obrany, diplomacie, podpory míru, mezinárodní bezpečnosti, demokracie, právního státu a lidských práv po celém světě. (Rambousková a Plevák, 2021)

Jedním z klíčových aspektů bezpečnostní strategie EU je Evropská bezpečnostní unie, jejímž cílem je chránit všechny občany EU a podporovat evropský způsob života. Strategie na období 2020–2025 se zaměřuje na klíčové oblasti, v nichž může pomoci členským státům při zvyšování bezpečnosti evropského obyvatelstva a také při prosazování evropských hodnot a principů. Společná bezpečnostní a obranná politika EU je dalším klíčovým prvkem, který stanovuje činnosti EU v oblasti obrany a krizového řízení. Zmíněná politika je nedílnou součástí společné zahraniční a bezpečnostní politiky a umožňuje EU provádět vojenské a civilní mise a operace v zahraničí, které jsou nesmírně důležité pro chod bezpečnostní politiky. (Rambousková a Plevák, 2021)

### **Bezpečnost v České republice**

Za bezpečnost státu nesou odpovědnost prvky zákonodárné, výkonné a soudní moci, jakož i další právnícké a fyzické subjekty a složky územní samosprávy. (Dvorská, 2023)

Bezpečnostní systém je zaměřen na formulaci a realizaci bezpečnostní politiky státu, jejímž cílem je eliminovat hrozby a zajištění schopnosti reagovat na krizové situace, ať již vojenského či nevojenského charakteru. Také zahrnuje opatření směřující k prevenci rizik, přípravě na krizové situace a včasnému varování. Bezpečnostní systém je dále rozdělen podle povahy hrozeb na vnitřní a vnější. (Dvorská, 2023)

Jedním z hlavních aspektů bezpečnosti v České republice (dále v textu jen „ČR“) je boj proti kriminalitě. Dalším důležitým prvkem je ochrana veřejného pořádku a bezpečnosti před teroristickými hrozbami. České bezpečnostní složky spolupracují s mezinárodními partnery a sledují potenciální rizika a hrozby, aby předešly možným teroristickým útokům. Celkově lze říci, že bezpečnost je v ČR velmi důležitou prioritou a ČR je bezpečná země. (Dvorská, 2023)

## 2 BEZPEČNOST SPOLEČNOSTI

Lidská společnost se od svého vzniku zabývá otázkami bezpečnosti a přežití. Koncept bezpečnosti lze zkoumat a definovat z různých perspektiv a oblastí zájmu. (Novák, 2023)

Původ slova (bezpečnost) lze vysledovat do latinských výrazů, z nichž jeden je „*securitas*“ (sine-cura), což znamená bez starostí, a druhý je „*securus*“, což lze přeložit jako klidný, bezstarostný nebo nestarající se. V českém kontextu lze výraz „*bezpečnost*“ interpretovat jako „*bez péče*“ nebo bez starostí, bez problémů a mimo nebezpečí. (Novák, 2023)

Bezpečnost se v první řadě týká těch hodnot, které jsou pro lidi nejcennější. Lidé se zajímají o bezpečí a hledají způsoby, jako ho dosáhnout v největším rozsahu. Pocit bezpečí a ochrany je jednou z nejdůležitějších lidských potřeb. Nicméně bezpečnost je vždy relativní a nikdy nemůže žádný objekt dosáhnout stoprocentní bezpečnosti. Hlavním úkolem je vymezit množství bezpečnosti na úroveň, která je pro daný objekt potřebná. (Novák, 2023)

Bezpečnost společnosti by měla vycházet z mezilidských vztahů a dodržování morálních, etických a mravních principů. Předpokladem ke dodržování principů je existence státu, který je schopen zmíněné hodnoty kontrolovat na základě společenských smluv a legislativy. Dále lze rozdělit bezpečnost společnosti na vnější a vnitřní. (Novák, 2023)

### Vnější bezpečnost

Zajištění územní integrity, vnější suverenity a nezávislosti státu, ochrana jeho hranic a bezpečnost jeho diplomatických misí, členů diplomatického sboru a dalších občanů jsou velmi klíčové prvky vnější bezpečnosti. Termín vnější bezpečnost je často používán jako ekvivalent tradiční vojenské bezpečnosti státu. Během Studené války bylo spojení mezi vojenskou a vnější bezpečností vnímáno tak, že vojenský útok ze strany jiné státní armády představoval hlavní vnější hrozbu, která vyžadovala opatření jako udržování vlastní armády, uzavírání spojenečství a diplomatické úsilí o udržení míru. Vnější bezpečnost lze chápat jako stav, kdy je stát chráněn před vojenskou agresí nebo je schopen efektivně reagovat na takovou hrozbu prostřednictvím obrany nebo diplomatických opatření. (Novák, 2023)

### Vnitřní bezpečnost

Ochrana vnitřních funkcí státu, demokratických principů, vnitřního pořádku, bezpečnosti a dodržování zákonnosti, jakož i ochrana lidských životů, majetku, materiálu, a životního prostředí před hrozbami z vlastního území charakterizuje vnitřní bezpečnost. (Novák 2023)

Je třeba zdůraznit, že rozdělení bezpečnosti na vnější a vnitřní není absolutní, jelikož globalizace, globalizované aktivity a snahy o integraci postupně stírají rozdíly mezi těmito druhy bezpečnosti. (Novák, 2023)

Pod vnitřní bezpečnost spadá vnější a vnitřní kriminalita.

- Vnější kriminalita – obvykle se týká těch trestných činů, které jsou spáchány osobami nebo organizacemi mimo hranice určitého státu. Vnější forma kriminality může zahrnovat různé trestné činy (pašování drog, obchodování s lidmi, terorismus, pirátství, kybernetické útoky, ...). (J. Ryan a G. Rush, 1997)

Představuje významnou hrozbu pro bezpečnost státu a jeho občanů. Může mít široké dopady na ekonomiku, společnost a politickou stabilitu. Mezinárodní povaha takových trestných činů vyžaduje komplexní a úzkou spolupráci mezi různými státy a mezinárodními organizacemi např. Europol, Interpol. V současné době je vnější kriminalita důležitým tématem v rámci globální agendy, a proto se mnoho zemí snaží posílit své opatření a spolupráci v tomto směru. (J. Ryan a G. Rush, 1997)

- Vnitřní kriminalita – se odkazuje na trestnou činnost, která se odehrává uvnitř hranic určitého státu nebo na jeho samotném území. Jedná se o různé formy trestné činnosti, která je spáchána jednotlivci, skupinami nebo organizovanými zločineckými sítěmi v rámci daného národa. (Ministerstvo vnitra, 2004)

Prevence a potírání vnitřní kriminality je klíčovým cílem vlády a právních institucí v každém státě. Při řešení vnitřní kriminality klíčovou roli sehrává úsilí policie, vyšetřování trestných činů a následné soudní procesy. (Ministerstvo vnitra, 2004)

### 3 KRIMINALITA V ČESKÉ REPUBLICE

V současné době je kriminalita nejčastěji definována z hlediska trestního práva, kde je chápána jako jednání, jenž je v rozporu s platnými právními předpisy v daném státě. Trestní právo se zaměřuje na porušování zákonů a normativních předpisů, ať z nedbalosti nebo úmyslně. Druhá perspektiva vychází ze sociologického hlediska. Pojímá kriminalitu jako chování, které se odchyluje od společenských norem. Kriminalita je zde spojována s deviantním chováním, které se vymyká se společenskými hodnotami. Výhodou sociologického pohledu je možnost zkoumat kriminalitu a provádět komparaci mezi různými zeměmi světa. Společenské normy v daných státech se však mohou měnit v závislosti na kulturních, sociálních a historických faktorech, což vede k subjektivitě sociologické perspektivy. (Doležalová, 2019)

Vývoj kriminality v České republice do roku 2017 poukazoval na klesající trend, tedy s výjimkou let 2011 a 2013, kdy došlo k menším výkyvům. Od roku 2010 docházelo k poklesu evidované kriminality. Nárůst kriminality v roce 2013 je často spojován s amnestií, kterou udělil tehdejší český prezident Václav Klaus. Amnestie vedla k propuštění 6 443 vězňů, více než 10 % z nich se však do srpna téhož roku vrátila do nápravného zařízení. Amnestie zde může vysvětlit část nárůstu kriminality, avšak existují i další faktory. Naopak od roku 2013 do roku 2017 poklesla kriminalita celkově o 35 %. Informace o kriminalitě jsou datově citlivé a mohou být ovlivněny změnami v legislativě, společenských normách a ekonomických podmínkách. (Trnková, 2019)

Na začátku roku 2016 provedla Policie ČR celkovou rekonstrukci evidenčního systému kriminality. Došlo k přesunu na nové hardwarové vybavení a přeprogramování veškerého softwaru. Během změny byly přehodnoceny i některé zastaralé algoritmy, které ovlivňovaly statické výstupy. Jendou z hlavních změn byl způsob výpočtu věku pachatelů. Dříve se věk počítal od data narození do data sdělení obvinění. Nyní je věk přesněji počítán k datu spáchání trestné činnosti. Věková struktura se lehce posunula směrem k nižším věkovým kategoriím, což vedlo k zdánlivému nárůstu trestné činnosti mezi mladšími jedinci. (Policie ČR, 2024)

V říjnu 2020 došlo ke zvýšení hranice škody a prospěchu trestného činu, což prakticky vedlo k poklesu počtů registrovaných skutků u mnoha trestných činů, zejména majetkových a hospodářských. Změna způsobila neporovnatelnost dat před a po úpravě. (Policie ČR, 2024)



Od roku 2021 Policie ČR začala provádět rozsáhlou optimalizaci struktury takticko-statických klasifikací s cílem podrobnějšího sledování druhu kriminality. (Policie ČR, 2024)

V průběhu roku 2022 bylo zaregistrováno necelých 190 tisíc případů trestné činnosti. Oproti roku 2021 byl zaznamenán nárůst 18,8 %. Pravděpodobným důvodem zvýšení kriminality je rostoucí podíl kriminality v kybernetickém prostoru. Za rok 2023 počet trestných činů klesl, avšak škoda za ně naopak vzrostla. (Policie ČR, 2023)

### 3.1 Druhy kriminality v České republice

Kriminalitu v ČR můžeme rozdělit do několika kategorií, a to na násilnou, majetkovou, drogovou, ekonomickou, mravnostní, kybernetickou, hospodářskou, ostatní, zbývající kriminalitu a vojenské trestné činy. (Český statistický úřad, 2023)

#### Násilná kriminalita

Zahrnuje různé formy trestných činů, jenž jsou spojeny s fyzickým nebo psychickým poškozením osoby nebo skupiny osob. Mezi hlavní prováděnou trestnou násilnou kriminalitu v ČR patří fyzické útoky a zranění, které zahrnují napadení, bití, bodné zranění a další formy fyzické agrese vedoucí ke zranění oběti. Závažnějším problémem je vražda a zabití, kdy dochází k úmyslnému odnětí života jiné osoby. Aspekt násilné kriminality, který je velmi závažný, ale těžko poznatelný je domácí násilí. Zde dochází k zneužívání členů rodiny, fyzicky emocionálně nebo jinak. Výtržnictví zahrnuje veřejné rozruchy, ničení majetku, útoky na policisty a další formy násilí, které ohrožují veřejný pořádek. Únosy, při nichž dochází k protiprávnímu odvezení osoby proti její vůli, taktéž spadají pod násilnou kriminalitu. (Český statistický úřad, 2023)

#### Majetková kriminalita

Majetková kriminalita má dalekosáhlé důsledky nejen pro jednotlivce, ale i pro celou společnost a ekonomiku. Mezi nejčastější formy této kriminality patří krádeže, které mohou zahrnovat vloupání do domů, krádeže z obchodů, kapesní krádeže, odcizení vozidel a další majetkové delikty. Tyto činy často zahrnují i loupeže, ozbrojené přepadení a vyhrožování násilím, přičemž pachatelé neváhají využít klamání, lži a manipulace k dosažení svých cílů. Výsledkem jsou nejen finanční ztráty a poškození majetku obětí, ale také zvýšený pocit nejistoty a nedůvěry ve společnosti. Činy tak mohou významně ohrozit bezpečnost a stabilitu ve společnosti a způsobit ekonomické škody, které mohou být velmi rozsáhlé a obtížně napravitelné. (Český statistický úřad, 2023)

### **Drogová kriminalita**

Představuje závažný problém s negativními dopady na společnost a jednotlivce. Obchodování s drogami zde představuje velký problém, spadá sem i distribuce, prodej a nakupování omamných a psychotropních látek, mezi které patří marihuana, metamfetamin, heroin, kokain, pervitin atd. Obchod s drogami vede v mnoha případech k závislosti a zdravotním problémům u uživatelů, stejně jako k narušení veřejného pořádku a bezpečnosti. Obchod s drogami začíná u držení drog a jejich vlastnictvím. Osoby přistiženy při držení drog nebo jejich výrobě s účelem distribuce, mohou být postaveny před soud a potrestány podle platných zákonů. (Bejbl, 2009)

### **Ekonomická kriminalita**

Komplexní problém s vážnými dopady na hospodářství, kvůli daňovým podvodům, falešnými fakturami, nezákonné odpočty daní a účetní triky, a to vše s cílem uniknout placení daní a snížit daňové povinnosti. Podvody v obchodním styku, falešné reklamace, klamání spotřebitelů, padělání dokumentů. (Bejbl, 2009)

Poslední roky diskutované téma je zpronevěra a korupce, kde se jedná o zneužívání důvěry, neoprávněné využití majetku nebo peněz a uplácení veřejných činitelů za účelem získání výhod. S korupcí dále souvisí falešné účetnictví a manipulace s finančními záznamy. (Bejbl, 2009)

### **Mravnostní kriminalita**

Je velmi složitým problémem, ovlivňující etické normy a morální hodnoty společnosti. Trestné činy spáchané ve směru mravnostní kriminality narušují důstojnost oběti v oblasti sexuality, jelikož zasahují do oblasti sexuální sféry. Z násilnění a sexuální útoky představují hrozbu, kdy jsou oběti nuceny k sexuálním aktivitám bez jejich souhlasu. K nim bohužel patří i trestné činy, které ohrožují zdravý a tělesný vývoj dětí např. pohlavní zneužívání, svádění dětí k sexuální aktivitě, využívání dětí k výrobě pornografie, obchodování s dětskou pornografií a kuplířství. Mravnostní kriminalita v ČR tvoří pouze 2 % všech zjištěných trestných činů. (Český statistický úřad, 2023)

### **Hospodářská kriminalita**

Bývá úzce spojována s majetkovou kriminalitou, ale dost se od ní liší. Hospodářská kriminalita cílí na hospodářský systém státu a jeho správné fungování, což zahrnuje například podvody, daňové úniky, korupci a praní špinavých peněz. (Český statistický úřad, 2023)

Spadají pod ní trestné činy v oblasti daní a poplatků, účetnictví, padělání peněz a také nelegální aktivity v oblasti ochrany životního prostředí. Pod hospodářskou kriminalitu patří i kriminalita kybernetické povahy. (Český statistický úřad, 2023)

### **Kybernetická kriminalita**

Jedno ze základních charakteristik kybernetické kriminality spočívá v neustálé dostupnosti, nezávisle na konkrétní vůli jednotlivce, s kyberprostorem, který je 24 hodin denně aktivní. Prostor je nabitý daty a může být bohužel využíván pro škodlivé útoky kdykoli a kdekoli. Anonymita v kyberprostoru je často vnímána jako klíčový prvek, pachatelé po sobě zřídka zanechají digitální stopu v podobě IP/MAC adresy, které se dají identifikovat. (Friedlová, 2018)

V oblasti kybernetické kriminality dochází v ČR k dlouhodobému stabilnímu růstu typu trestné činnosti, tento trend potvrzuje postupný přesun kriminality do kyberprostoru. Zvláště výrazný je nárůst případů v tzv. hackingu, který vrostl od roku 2021 téměř o 53 %. (Policie ČR, 2023)

### **Vojenské trestné činy**

Reprezentují specifickou kategorii porušení zákonů, která se týkají členů ozbrojených sil. Zahrnují neposlušnost, neuposlechnutí rozkazů, zneužití pravomocí a porušení válečného práva, nebo práva humanitárního. Vojenské soudy jsou odpovědné za soudní procesy a vynucování práva v rámci vojenské jurisdikce. Tresty jsou upraveny zvláštními právními předpisy, které se liší od civilního práva. (Ministerstvo Obrany ČR, 2024)

## **3.2 Prevence kriminality**

Zahrnuje snahu, jak státních, tak i jiných neziskových organizací zabránit lidem v páchání trestné činnosti či jiných protiprávních aktivitách. Snaha vychází z poznatků, že některé druhy sociálních aktivit se projevují na konkrétních místech za určitých podmínek a v určitý čas. Cílem je minimalizovat a předcházet všem druhům kriminality a varovat potencionální oběti před možnými hrozbami co nejefektivněji. (Bašta, 2017)

Prevence kriminality se rozděluje na tři kategorie, a to sociální prevence, situační prevence a pomoc obětem trestných činů. Rozdělení prevence umožňuje komplexní přístup k prevenci jako celku a ochraně společnosti před různými formami kriminálního jednání. Integrovaný přístup k prevenci kriminality má za cíl vytvořit bezpečnější a prosperující společnost pro všechny její členy. (Bašta, 2017)

### **Sociální prevence**

Tvoří integrovanou součást sociální politiky, která se snaží řešit různé sociálně-patologické jevy. Je velmi komplexní a zasahuje do různých oblastí, včetně ekonomiky, sociální sféry, kultury, vzdělávání, zaměstnanosti, volnočasových aktivit a duchovního rozvoje. Zároveň se snaží humanizovat a zlepšovat kvalitu života. Sociální prevence se zaměřuje jak na sociální skupiny, tak na jednotlivce. Jejím hlavním cílem je vytvoření prostředí, které brání jednotlivci stát se pachatelem trestné činnosti a zabránit v kriminálním chování danému subjektu. (Michal, 2019)

### **Situační prevence**

Dnešní situační prevence vychází z poznatku, který zdůrazňuje určité formy kriminality, které se objevují v určitých časech na určitých místech a za určitých okolností. Tento přístup chápeme jako soubor opatření, která snižují šance na spáchání trestného činu a zároveň zvyšují pravděpodobnost odhalení pachatele. Zaměřuje se na odstranění příležitostí ke spáchání trestné činnosti a zvýšení rizika odhalení a následného postihu pachatele. (Michal, 2019)

### **Viktimologická prevence**

Nejmladším typem prevence, který je v rámci obsahového členění rozlišován, je viktimologická prevence. Název vychází z latinského slova „*victima*“, což znamená oběť. Cílem je zabránit člověku stát se obětí trestného činu. Opatření v rámci viktimologické prevence jsou velmi komplexní, protože zahrnují právní, technické, psychologické a zdravotní poradenství, které může být organizováno jak skupinově, tak individuálně. (Michal, 2019)

## 4 PRÁVNÍ UKOTVENÍ PROBLEMATIKY ODNĚTÍ SVOBODY

Právních předpisů v ČR, které ukotvují a upravují, nebo se jen dotýkají trestu odnětí svobody je mnoho. Zde jsou nejpodstatnější z nich:

### **Ústavní zákon č. 1/1993 Ústava ČR.**

Stanovuje základní principy a hodnoty, na nichž je postaven stát jako celek (Česká republika). Vztahuje se k trestu odnětí svobody v kontextu ochrany lidských práv a svobod, zajišťuje dodržování zásad právního státu a řádné spravedlnosti. (Česko, 1993a)

### **Ústavní zákon č. 2/ 1993 Sb., Listina základních práv a svobod ve znění pozdějších předpisů.**

Je nedílnou součástí ústavního pořádku ČR a obsahuje základní práva a svobody občanů. Vztahuje se k trestu odnětí svobody tím, že zajišťuje ochranu jednotlivce před neoprávněným zásahem státu do jeho osobní svobody a práv. (Česko, 1993b)

### **Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník.**

Tvoří pravidla pro občanské právo a upravuje hmotné soukromé právo. Kontextu trestu odnětí svobody se dotýká v mnoha aspektech např. náhrada škody, občanskoprávní odpovědnost a podmínky uzavírání smluv. (Česko, 2012)

### **Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník.**

Definuje trestné činy a stanovuje za ně tresty, včetně trestu odnětí svobody. Upravuje podmínky, za kterých může být tento trest uložen, délku trestu a další podrobnosti týkající se jeho ukládání a výkonu. (Česko, 2009)

### **Zákon č. 141/1961 Sb., Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád).**

Poskytuje procesní rámec pro vyšetřování a stíhání trestných činů. Stanovuje postupy a zásady, které musí být dodrženy v průběhu trestního řízení, pokud se týká ukládání či výkonu daného trestu. (Československo, 1961)

### **Zákon č. 84/1969 Sb., Zákon o výkonu trestu odnětí svobody (úplné znění, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění).**

Zde jsou uvedeny podrobnosti ohledně výkonu trestu. Součástí zákona tvoří pravidla pro organizaci vězeňských zařízení, práva a povinnosti odsouzených, podmínky propuštění a další související záležitosti. (Československo, 1969)

**Zákon č. 169/1999 Sb., Zákon o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů.**

Detailně upravuje organizaci a pravidla vězeňských zařízení, práva a povinnosti odsouzených, podmínky pro propuštění a další související záležitosti týkající se výkonu trestu odnětí svobody. (Česko, 1999a)

**Zákon č. 418/2011 Sb., O trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim.**

Ukládá pravidla pro trestní odpovědnost právnických osob. Může se dotýkat trestu odnětí svobody, pokud je uložen právnické osobě jako sankce za trestný čin. (Česko, 2011)

**Zákon č. 218/2003 Sb., Zákon o soudnictví ve věcech mládeže.**

Týká se mladistvých osob a jejich trestní odpovědnosti, včetně možnosti uložení trestu odnětí svobody pro tuto skupinu. (Česko, 2003)

**Zákon č. 29/2024 Sb., Zákon, kterým se mění zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.**

Obsahuje nové změny a doplňky k existujícím právním předpisům týkajících se trestu odnětí svobody. Aktualizovaný rámec pro výkon trestu musí být v souladu s novými právními požadavky a společenskými potřebami. Nabyde účinnosti 1. 1. 2025. (Česko, 2024)

**Vyhláška č. 345/1999 Sb., Vyhláška, kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody.**

Je prováděcím právním předpisem, který upravuje konkrétní postupy a podmínky v rámci výkonu trestu odnětí svobody ve vězeňských zařízeních v ČR. Vyhláška detailně specifikuje pravidla týkající se organizace, provozu a péče o odsouzené vězně. (Česko, 1999b)

**Zákon č. 257/2000 Sb. Zákon o výkonu zabezpečovací detence.**

Stanovuje právní rámec pro výkon zabezpečovací detence v České republice. Upravuje podmínky a postup při umístění osob do zabezpečovací detence, což je forma vazby na ochranu veřejné bezpečnosti. Zabezpečovací detence může být použita v případech, kdy je to nezbytné pro zabránění útěku podezřelých osob, zajištění průběhu trestního řízení nebo ochranu veřejnosti před nebezpečím, které by tito jedinci mohli představovat. (Česko, 2000)

## 5 TREST ODNĚTÍ SVOBODY

Trest odnětí svobody je běžně používaným soudním trestem, při kterém je odsouzená osoba nucena strávit určenou dobu v určeném zařízení, obvykle ve státním vězení nebo v domácím vězení, což zahrnuje výrazné omezení osobní svobody. I když je trest odnětí svobody obecně považován za humánní, někdy se řadí mezi tělesné tresty. (Obase, 2021)

Odnětí svobody je možné aplikovat jako trest za různé činy, nicméně by mělo být rezervováno pro vážnější delikty, zatímco pro menší přestupky společenské nebezpečnosti by měly být preferovány jiné formy trestu. V trestním zákoníku je stanoveno, že nepodmíněný trest odnětí svobody lze uložit pouze v případech, kdy horní hranice trestní sazby nepřesahuje pět let a jiný trest by nepřinesl potřebnou nápravu pachatelů. V praxi se tento postoj často projevuje spíše v podobě podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody, namísto aplikace alternativních sankcí. (Preuss, 2022)

Trestní zákoník vymezuje rozsah trestní sazby odnětí svobody pro každý jednotlivý trestný čin. Sazba poskytuje indikaci a závažnosti spáchaného deliktu. Pro každý trestný čin jsou stanoveny dolní a horní hranice pro délku trestu, což poskytuje soudcům jistotu a zabraňuje libovůli při ukládání trestů. Široký rozsah sazby, umožňuje soudcům individuální posouzení každého případu a zohlednění osobnosti pachatele, jeho trestní historii, následné chování a okolnosti, které mohou buď zhoršit nebo zlepšit situaci. (Preuss, 2022)

Trest odnětí svobody tedy může mít formu nepodmíněného či podmíněného odsouzení. Podmíněně může soud odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího tři roky. Vzhledem k osobě pachatele, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, ve kterém žije a pracuje a okolnostem případu, se má důvodně za to, že účelu trestu bude dosaženo i bez jeho výkonu. Za stejných podmínek může soud podmíněně odložit výkon trestu nepřevyšující tři roky, avšak vysloví nad odsouzeným dohled. (Hradil, 2018)

Soud stanoví zkušební dobu na jeden rok až pět let. Zkušební doba se stanovuje v celých měsících a počíná běžet od právní moci rozsudku. Odsouzenému mohou na tuto dobu být uloženy přiměřená omezení a přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život. (Krupka, 2012)

Minimální délka trestu odnětí svobody není stanovena a může se teoreticky pohybovat od několika dnů po jednotky týdnů. Ukládání krátkých trestů však není účinné, proto soudci preferují alternativní či podmíněné tresty. (Preuss, 2022)

Maximální délka nepodmíněného trestu odnětí svobody obvykle činí 20 let, s výjimkou výjimečného trestu, který se ukládá mezi 20 až 30 lety nebo doživotím. Výjimečný trest je vyhrazen pro trestné činy extrémní závažnosti např. vražda, terorismus, genocida. (Preuss, 2022)

### **Pojem a účel trestu**

Trestní zákoník používá pojem trestní sankce. Sankce se rozděluje na tresty a ochranná opatření. Lze je uložit jen na základě zákona. Pachateli nelze uložit kruté a nepřiměřené trestní sankce vůči činu, který spáchal. Výkonem sankce nesmí být ponižována lidská důstojnost. Trest je jedním z možných prostředků k dosažení účelu trestního zákoníku, je ukládán pouze soudy v trestním řízení, jejichž výkon je vynutitelný státní mocí. Lze ho také charakterizovat jako právní následek trestného činu, vyjadřující negativní právní a etické hodnocení pachatele a jeho činu. (Bednář, 2019)

Účelem takového trestu je ochrana společnosti před pachateli trestných činů. Ochrana je nejdůležitějším cílem trestu. Trest by měl nadále zabránit odsouzenému v dalším páchání trestné činnosti a vychovat jej k tomu, aby vedl řádný život. Trest působí výchovně i na ostatní členy společnosti. (Bednář, 2019)

### **Trestné činy se dělí na:**

- Přečiny, což jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákoník stanoví trest s horní hranicí sazby do pěti let.
- Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou přečiny. Zejména ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nad pět let.
- Zvlášť závažné zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na které trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí sazby nejméně deseti let. (Hradil, 2018)

### **Přiměřenost trestních sankcí**

Trestní sankce je nutno ukládat s přihlédnutím k povaze a závažnosti daného spáchaného trestného činu a poměrům pachatele. Kde postačí uložení trestní sankce méně postihující, tam nesmí být uložena trestní sankce pro pachatele citlivější. (Krupka, 2012)



## 6 VĚZEŇSTVÍ

Historie vězeňství je poznamenána různými obdobími a transformacemi, které odrážejí proměny ve společnosti a jejím přístupu k trestním sankcím a právům odsouzených osob. Ačkoliv se vězení objevuje v různých podobách napříč dějinami lidstva, jako standardní forma trestu se začalo využívat až v moderní době, zejména na konci 18. století. V té době začalo být odnětí svobody vnímáno jako alternativa trestů s důrazem na humanizaci trestání. Věznice se stávaly institucemi financovanými z veřejných zdrojů, což vedlo k ukončení praxe placení poplatků ze strany vězňů nebo jejich rodin. Postupem času docházelo ke zlepšování podmínek ve věznicích a k uvolňování pravidel vězeňských systémů. (Drápal, et al., 2021)

S rozvojem kriminologie se začala věnovat pozornost vězení ze strany vědecké komunity, která se organizovala do mezinárodních odborných skupin. (Drápal, et al., 2021)

V anglosaských zemích se začala prosazovat probace, zatímco v kontinentální Evropě se začal používat podmíněný trest odnětí svobody. V českých zemích se stal podmíněný trest odnětí svobody nejčastějším používaným trestem, a to po jeho zavedení v roce 1919. (Drápal, et al., 2021)

Po druhé světové válce začaly západní země klást důraz na práva odsouzených osob. Organizace spojených národů přijala standardní minimální pravidla pro zacházení s vězni a Evropská rada stanovila evropská vězeňská pravidla. Avšak i přes tato opatření se podmínky ve věznicích dramaticky nezlepšily. (Drápal, et al., 2021)

V 70. letech 20. století došlo ke změně přístupu k odsouzeným osobám, kdy se začal klást důraz na přiměřenost trestu a odstrašení pachatelů. To spolu s důrazem na trestání drogové kriminality vedlo k dramatickému nárůstu počtu vězňů, zejména v USA a v mnoha evropských zemích. (Drápal, et al., 2021)

### 6.1 Vývoj vězeňství v České republice po roce 1989

Po roce 1989, kdy Česká společnost procházela změnami, došlo i k transformaci vězeňství, které hledalo nový směr a účel pro svou základní funkci. Transformace zahrnovala změny v typech věznic, personálním obsazení a legislativě upravující výkon trestu. Jedním z klíčových cílů této transformace bylo přizpůsobit vězeňství novým demokratickým a právním standardům, posílit jeho rehabilitační funkci a zároveň zajistit bezpečnost společnosti, na co nejvyšší stupeň. Spousta zavedených opatření ve vězení z tehdejší doby platí do současnosti. (Drápal, et al., 2021)

V roce 1989 byly v platnosti tři kategorie nápravně výchovných skupin. Podle trestního zákona bylo stanoveno, že trest odnětí svobody se vykonává v nápravně výchovných ústavech. Soudy obvykle zařazovaly pachatele do první skupiny za méně závažné trestné činy. Do druhé skupiny byli umísťováni ti, kteří byli v poslední dekádě ve vězení a prvopachatelé závažnějších trestných činů. Do třetí skupiny, určené pro zvláště nebezpečné recidivisty, byli zařazeni jedinci, kteří dostali tento trest. (Drápal, et al., 2021)

Od 1. 1. 1994 se nově soudy podle trestního zákona řídily při zařazování pachatelů do čtyř různých typů věznic: věznice s dohledem, dozorem, ostrahou a zvýšenou ostrahou. Rozdělení trvalo 24 let, až do 1. 10. 2017, kdy došlo ke snížení počtu typů věznic ze čtyř na dva. V současné době jsou pachatelé zařazováni buď do věznic s ostrahou nebo se zvýšenou ostrahou. Věznice s ostrahou jsou dále rozděleny podle stupně zabezpečení na oddělení s nízkým, středním a vysokým stupněm zabezpečení. Tímto krokem se Česká republika připojila k většině evropských zemí, kde má vězeňská služba pravomoc rozhodovat o zařazení do jednotlivých oddělení věznic. (Drápal, et al., 2021)

Mezi klíčové dokumenty týkající se vězeňství patří Koncepce rozvoje českého vězeňství z roku 1991, která byla inspirována zahraničními zkušenostmi a formulovala základní cíle a postupy. V roce 2005 byla vypracována další koncepce, nazvaná Koncepce rozvoje českého vězeňství do roku 2015, která reflektovala vývoj systému s ohledem na ostatní vyspělé země. Poslední platná koncepce, datovaná rokem 2015, nese název Koncepce vězeňství do roku 2025. Tato koncepce byla vytvořena pod záštitou Ministerstva spravedlnosti, nikoli Vězeňské služby ČR. (Drápal, et al., 2021)

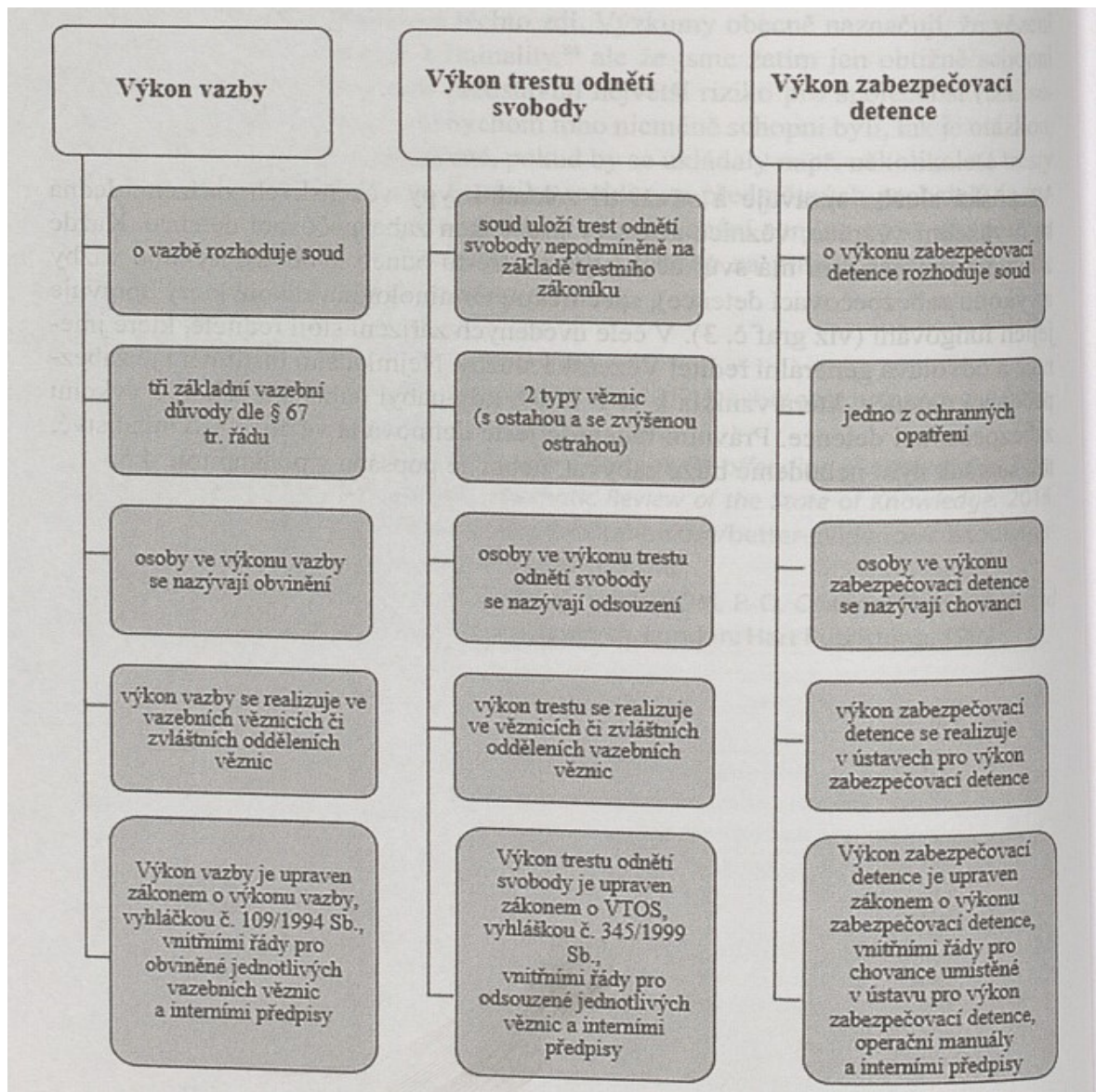
## 6.2 České věznice

Vězeňská služba má pod svou správou a dozorem tři základní typy vězeňských zařízení: vazební věznice, věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence. Každý z těchto typů zařízení má svůj specifický účel, terminologii a právní předpisy, které regulují jejich činnost. Ředitelé těchto zařízení jsou jmenováni a odvoláváni generálním ředitelem Vězeňské služby. Nejmladším typem zařízení je ústav pro výkon zabezpečovací detence, který vznikl k 1. 1. 2009. (Drápal, et al., 2021)

Každé vězeňské zařízení má tedy svá specifika, která se neomezují pouze na již zmíněné charakteristiky, ale také zahrnují úroveň zapojení odborných pracovníků. Tato úroveň intervence je určena délkou trvání pobytu osob ve věznicích, účelem zařízení a složením jednotlivých vězňů. (Drápal, et al., 2021)

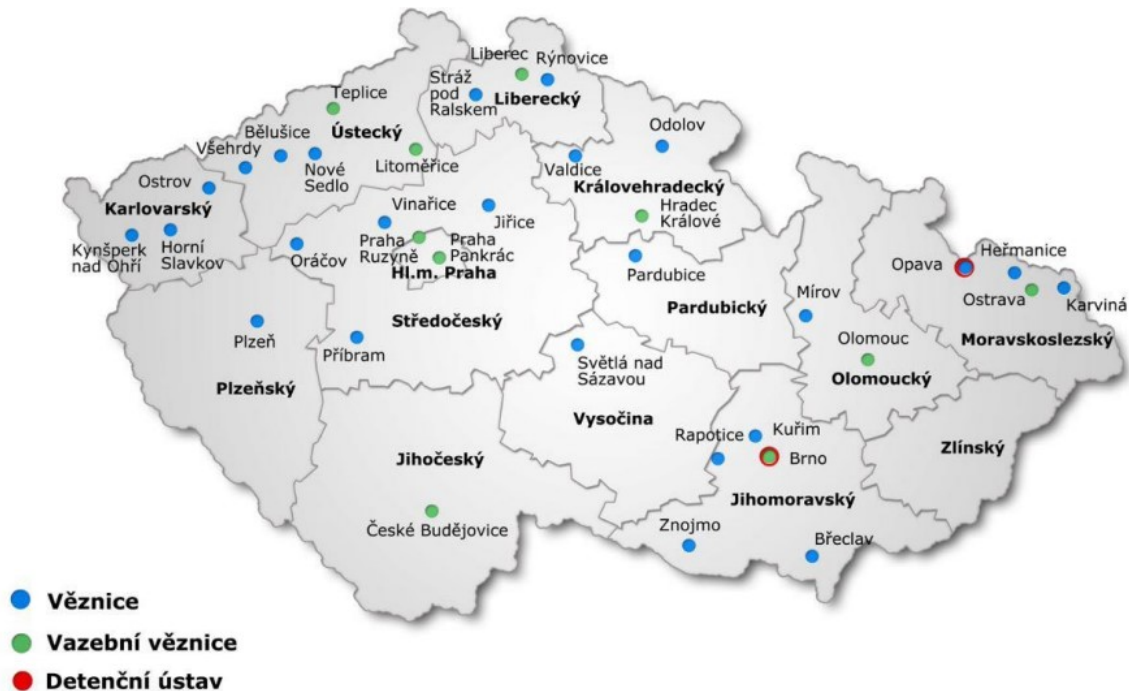
Od roku 2013 došlo ke snižování počtu odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody, s výjimkou roku 2018, kdy docházelo ke zvýšení. Nyní se pozoruje postupné snižování počtu odsouzených. K 31. 12. 2020 bylo ve výkonu trestu odnětí svobody registrováno 17 612 osob. Naopak, v případě zabezpečovací detence dochází k postupnému nárůstu počtu chovanců od roku 2009. (Drápal, et al., 2021)

Na obrázku číslo 1. je uvedeno podrobnější rozdělení věznic podle výkonu (druhu) omezení svobody v ČR.



Obrázek 1 – Rozdělení věznic. (Drápal, et al., 2021)

V České republice momentálně funguje 10 vazebních věznic, 25 zařízení v podobě věznic a 2 ústavy pro výkon zabezpečovací detence. Z těchto dvou ústavů je jeden součástí vazební věznice a druhý je začleněn do věznice. (Drápal, et al., 2021)



Obrázek 2 – Mapa vězeňských zařízení v ČR. (Mäsiarová, 2021)

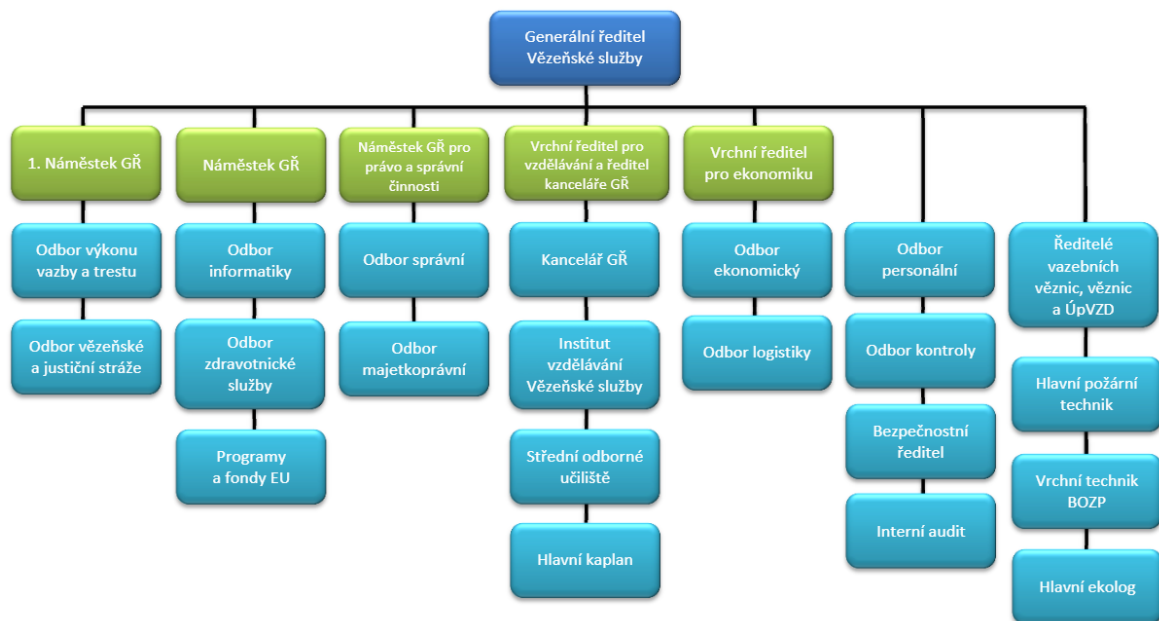
Na zobrazené mapě lze pozorovat, že nápravná zařízení se rozkládají téměř po celé ČR. Nejvíce nápravných zařízení však spadá do kraje Ústeckého. (Drápal, et al., 2021)

### 6.3 Vězeňská služba České republiky

Vězeňská služba ČR je ozbrojeným bezpečnostním sborem, jehož povinností je zabezpečovat a spravovat vazební věznice, věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence v souladu se zákonem č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky. Kromě toho provádí předvádění a eskortování osob. V plnění svých úkolů se Vězeňská služba spoléhá na vězeňskou stráž, justiční stráž, správní službu, dozorčí službu, Akademii Vězeňské služby a další pověřené orgány vězeňské služby. (Raszková, Svoboda Hoferková, 2018)

Vězeňská služba ČR zastává klíčovou roli v rámci českého trestního práva tím, že zajišťuje dodržování právních norem a bezpečnostních standardů ve vězeňských zařízeních, ale také poskytuje programy a služby pro resocializaci a rehabilitaci odsouzených osob. Její práce je multidimenzionální, neboť kromě fyzického věznění se zaměřuje na poskytování vzdělávacích a pracovních programů, psychologickou podporu a další formy pomoci. Aktivit jsou navrženy tak, aby odsouzeným pomohly připravit se na úspěšný návrat do společnosti po propuštění a minimalizovaly riziko opakování trestné činnosti. (Raszková, Svoboda Hoferková, 2018)

Hlavním představitelem Vězeňské služby je generální ředitel, jmenovaný a odvolávaný ministrem spravedlnosti. Generální ředitel odpovídá za činnost a chod Vězeňské služby. Generální ředitelství je klíčovou organizační jednotkou Vězeňské služby České republiky. Zajišťuje plnění společných úkolů ostatních organizačních jednotek, které metodicky řídí a kontroluje. (Raszková, Svoboda Hoferková, 2018)



Obrázek 3 – Organizační struktura Vězeňské služby ČR. (Vězeňská služba ČR, 2011)

Obrázek číslo 3. uvádí organizační uspořádání Vězeňské služby ČR a jeho účelem je ilustrovat zodpovědnost za řízení, koordinaci a provádění činností a také pravomoci jednotlivých oddělení. (Raszková, Svoboda Hoferková, 2018)

## 6.4 Penologie

Studium penologie se zaměřuje na zkoumání trestů, trestních sankcí a jejich dopadů v rámci trestního systému. Je to interdisciplinární obor, který analyzuje různé formy trestání a rehabilitačních programů s cílem porozumět jejich účinkům na jednotlivce a společnost. Penologie také zkoumá faktory ovlivňující efektivitu a spravedlnost trestního systému, jako je recidiva a prevence kriminality. (Raszková, Svoboda Hoferková, 2018)

Odborníci v oblasti penologie se snaží navrhnout postupy, které přispívají k účinnému a spravedlivému trestu s ohledem na práva jednotlivců a bezpečnost. Jejich práce zahrnuje výzkum, analýzu dat a vyhodnocování účinků různých trestních opatření a rehabilitačních programů, aby bylo možné identifikovat nejúčinnější strategie pro prevenci kriminality a snížení recidivy. (Raszková, Svoboda Hoferková, 2018)

Studijním objektem penologie jsou různé metody interakce s jednotlivci, kteří spáchali trestné činy, s cílem dosáhnout co nejefektivnějších způsobů korektivního ovlivnění jejich chování. Hlavním záměrem je připravit je na návrat do společnosti jako plnohodnotné občany. Penologie analyzuje účinnost všech sankcí stanovených trestním zákoníkem, s důrazem na vězení, a soustředí se na právní aspekty, legitimitu a dopad na jednotlivce během jejich výkonu. V této disciplíně je kladen velký důraz na individuální poznání osobnosti, s cílem vypracovat přístup, který je co nejvíce přizpůsoben každému jednotlivci. (Raszková, Svoboda Hoferková, 2018)

Z úzkého penologického pohledu můžeme identifikovat tři skupiny vězňů:

- Ti, kteří do vězení vkročí a už se do něj nikdy nevrátí.
- Ti, kteří do vězení opakovaně nahlíží.
- Ti, kteří sice vkročí do vězení, ale existuje možnost, že se už do něj znovu nevrátí. (Raszková, Svoboda Hoferková, 2018)

### **Dílčí závěr z teoretické části**

Teoretická část bakalářské práce systematicky rozebírá problematiku bezpečnosti společnosti, kriminality v České republice a právních aspektů souvisejících s odnětím svobody. Největší pozornost je věnována vězeňství, kde je detailně analyzován vývoj tohoto systému od roku 1989 v kontextu proměn společnosti. Tento vývoj je doprovázen studiem struktury českých věznic a role Vězeňské služby České republiky. Dále se práce zaměřuje na penologii jako vědní obor zabývající se tresty a jejich účinky. Tímto systematickým postupem od obecných témat k specifickým, je čtenář postupně zasvěcován do problematiky vězeňství a jeho místa a úlohy v sociálně-právním rámci České republiky.

## **II. PRAKTICKÁ ČÁST**

## 7 VĚZNICE MÍROV

Je zmíněna v praktické části, jelikož do ní bylo předáno dotazníkové šetření. Hrad Mírov, který byl dostaven v polovině 12. století se tyčí na strmém vrchu poblíž Mohelnice (Olomoucký kraj). Hrad sloužil jako obranná pevnost chránící majetek olomouckého biskupa. Od konce 14. století se stal spolehlivým vězením pro provinilce ze služebních řad biskupa. Roku 1760 se hrad stává kněžskou věznicí a roku 1858 povyšuje na věznici státní. (Vězeňská služba ČR, 2023)



*Obrázek 4 – Věznice Mírov. (Bureš, 2020)*

Současně funguje jako věznice se zvýšenou ostrahou, která má kapacitu 381 vězňů a 257 zaměstnanců. Aktuální stav věznice je 302 vězňů. Jedná se tedy o specializované zařízení pro výkon trestu odnětí svobody, zaměřeným na odsouzené s vysokou mírou ostrahy a bezpečnostních opatření. Zahrnuje i oddíly pro odsouzené s duševními poruchami, stejně jako oddíly s vysokým stupněm zabezpečení pro nebezpečné jedince. Ubytování vězňů je realizováno ve společných celách, které jsou členěny do různých kategorií v závislosti na potřebách a bezpečnostních opatřeních. (Vězeňská služba ČR, 2023)

Vybrané ubytovací prostory v tomto zařízení jsou tedy rozděleny na:

- Nástupní oddíl.
- Výstupní oddíl.
- Uzavřený oddíl.



- Zvláštní prostor určený pro léčebný režim.
- Oddíl pro odsouzené s duševními a chovatelskými poruchami.
- Oddíl se zvýšeným stavebně technickým zabezpečením pro nebezpečné odsouzené.
- Bezdrogová zóna.
- Krizový oddíl. (Vězeňská služba ČR, 2023)

Chod věznice zajišťuje 156 příslušníků vězeňské služby a 105 občanských zaměstnanců z nichž 89 jsou stálí zaměstnanci a 16 pracovníků na dobu určitou. Zaměstnanci mají k dispozici tělocvičnu s posilovnou pro sportovní aktivity a pravidelně využívají finanční prostředky z fondu kulturních a sociálních potřeb na vlastní vyžití a relaxaci. Každoročně se v červnu koná Dětský den ve spolupráci s Obecním úřadem Mírov, kterého se účastní děti zaměstnanců věznice a místních obyvatel. Dále jsou pořádána setkání s bývalými zaměstnanci věznice a udržuje se úspěšná spolupráce se slovenskými kolegy z Ústavu pro výkon vazby a trestů. (Vězeňská služba ČR, 2023)

## 7.1 Programy zacházení

Zaměstnanost vězňů dosahuje přibližně 60 %. Pro věznici je atraktivní možnost poskytnout takové pracovní příležitosti, které lze realizovat přímo v areálu zařízení. Odsouzení se angažují především ve dřevařském průmyslu, zejména při výrobě nábytku. Jejich výrobky již našly využití například v pracovištích ombudsmana v Brně, Justičním paláci v Liberci a dalších objektech. Kvalita jejich práce je srovnatelná s nabídkou na trhu. Další možnosti uplatnění se odsouzení mohou nalézt v kovovýrobě, apretaci, lepení obálek, výrobě žaluzií nebo keramiky. (Obase, 2020)

S ohledem na dlouhodobé tresty odsouzených je vedením věznice, specialisty i vychovateli kladen velký důraz na jejich mimopracovní aktivity a využívání volného času. Kromě sportu mají možnost uplatnit své zájmy a schopnosti i v jiných oblastech, jako jsou hudební skupiny, kroužky výtvarného umění, akvaristika a další. Vězni mohou nepravidelně přispívat do vězeňského časopisu, kde mohou sdílet své názory a postřehy, nejen odsouzení, ale i zaměstnanci. V rámci pracovní terapie se také vyrábějí dřevěné hračky z odpadového materiálu, které si získaly uznání nejenom pro svou kvalitu, ale také pro humanitární a environmentální přínos. Věznice navíc spolupracuje se zástupci církví a řadou dalších nevládních organizací a sdružení, které poskytují podporu a služby odsouzeným v oblasti rehabilitace, vzdělávání a resocializace. (Obase, 2020)

## 7.2 Ubytování, vybavení cely a vzory lůžka

Každý odsouzený má k dispozici lůžko a osobní uzamykatelnou skříňku, která je označena jmenovkou podle pokynů vychovatele obsahující jméno a příjmení. Odsouzený je povinen pečovat o jmenovku a má možnost si zakoupit zámek ve vězeňské prodejně nebo si nechat zaslat v nárokovém balíčku. Pokud nemá vlastní zámek, je mu poskytnut věznicí. V případě, že zaměstnanec věznice požádá odsouzeného o prohlídku skříňky a ten odmítne, je skříňka otevřena komisionálně a věznice neposkytuje náhradu za poškozený zámek. Nástěnky v oddílech mohou obsahovat pouze informace související s výkonem trestu. Při zařazení do jiného oddílu je odsouzený povinen vyklidit přidělenou skříňku. (Bezděková, 2023)

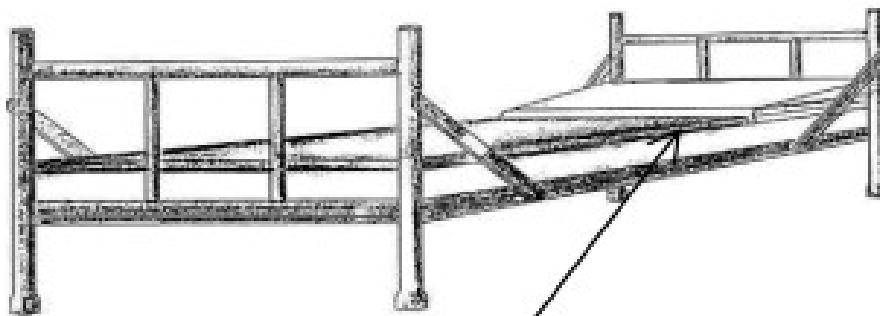
Odsouzení jsou ubytováni v oddíle ubytovny, který zahrnuje uzavřenou část chodby s celami, kulturní místnostmi a dalšími prostory. Každá cela je vybavena zrcadlem, věšákem a sušákem a může být vybavena dalším zařízením dle rozhodnutí vedení věznice. Estetická výzdoba cel je povolena se souhlasem vychovatele a dle pokynů vedení věznice. Vybavení kulturních místností odsouzených, zahrnující stoly a židle, a jejich výzdoba je stanovena podle pokynů vychovatele. (Bezděková, 2023)

Rozhodnutí o zařazení jednotlivých odsouzených do oddílů je kompetencí odborné komise složené z personálu věznice, zatímco vychovatel rozhoduje o ubytování odsouzených v cele v rámci kmenového oddílu. Odsouzený se zdržuje v cele, do které je kmenově zařazen, vstup do jiných cel je povolen pouze se souhlasem vychovatele. (Bezděková, 2023)

Návštěvy mezi oddíly jsou povoleny na základě písemné žádosti odsouzeného, schválené vedením oddělení výkonu trestu. Vychovatel poskytuje běžné čisticí a dezinfekční prostředky dle potřeby, s maximálním množstvím jednoho originálně zabaleného a používaného prostředku. (Bezděková, 2023)

Odsouzený může mít v uzamykatelné skříňce povolené osobní potřeby s výjimkou bot, pantoflí vězeňského kabátu a blůz, které jsou uloženy na určeném místě. Ustlané lůžko podle stanoveného vzoru je povinné od budíčku do večerky, s možností ležet na rozestlaném lůžku pouze s povolením od lékaře, vychovatele nebo inspektora dozorčí služby. Odsouzení jsou povinni udržovat čistotu ve svých celách a prostorách, za což jsou odpovědní.

Pokud nedodržují požadovanou úroveň hygieny, mohou jim být uloženy sankce, jako je například omezení na určité výhody ve vězeňském zařízení nebo snížení času stráveného mimo celu. Taková opatření jsou nezbytná pro udržení standardů zdraví a bezpečnosti ve věznici a ochranu ostatních vězňů. (Bezděková, 2023)



Obrázek 5 – Postel v cele s povlečenou dekou. (Bezděková, 2023)

Další součástí vybavení cely je buď varná konvice nebo ponorný vaříč, s výjimkou situací, kdy je odsouzenému poskytnut výdej vřelé vody na přípravu nápojů. Odsouzený může používat varnou konvici nebo ponorný vaříč v souladu se schváleným účelem výrobce a je povinen zacházet s nimi šetrně a bezpečně, dbaje na úsporné využívání elektrické energie. Pokud je zjištěna závada na varné konvici, vychovatel zajistí její odbornou kontrolu. V případě, že je zjištěno, že závada vznikla v důsledku nesprávného používání, vychovatel nebo odpovědná osoba rozhodne o dalším postupu z důvodů bezpečnosti nebo ochrany majetku. (Bezděková, 2023)

### 7.3 Stravování, osobní hygiena a zdravotní péče

Odsouzený obdrží stravu pouze na základě přidělené stravenky, kterou předloží při výdeji. Je povinen pečlivě nakládat se stravenkou, aby nedošlo k její ztrátě, poškození nebo zničení, a v případě požadavku zaměstnance věznice předložit svůj průkaz totožnosti. Jídelní lístek je k dispozici v jednotlivých oddílech a ve vězeňské jídelně a je umístěn na dobře viditelném místě. Pokud to kapacita vývařovny umožňuje, může odsouzený za své vlastní finanční prostředky, kterými může volně disponovat, požádat o možnost odebrání stravy ze zaměstnanecké kuchyně prostřednictvím vychovatele. (Bezděková, 2023)

Odsouzený může předávat své připomínky k množství a kvalitě stravy zaměstnancům kuchyně nebo dozorcům okamžitě po převzetí stravy nebo písemně prostřednictvím vychovatele. Odnášení stravy mimo určené prostory je zakázáno s výjimkou případů speciálního podávání stravy. (Bezděková, 2023)

Odsouzenému ve výstupním oddíle může být umožněna příprava stravy v kuchyňském koutku jako součást sebeobslužných aktivit. Potraviny z balíčku nebo nákupu jsou vydávány do cely bez skleněného nebo kovového obalu. (Bezděková, 2023)

Strava podléhající rychlé zkáze musí být spotřebována do dvou hodin od výdeje, s výjimkou potravin stanovených lékařem. Místo k uchování potravin je v osobní uzamykatelné skříňce. (Bezděková, 2023)

Koupání odsouzených probíhá ve sprchách jednotlivých oddílů. Pokud je odsouzený hospitalizován v zdravotnickém zařízení Vězeňské služby nebo umístěn ve zvláštní ubytovací kapacitě věznice, koupání je prováděno v souladu s léčebným režimem předepsaným lékařem. Pro denní umývání, holení a další běžné hygienické úkony jsou ve všech celách věznice k dispozici studená voda (v některých celách také teplá voda) po celý den. Je důležité provádět osobní hygienu bez rizika poškození majetku. (Bezděková, 2023)

Lékař navrhuje úlevu spočívající v užívání zdravotnického prostředku. Odsouzený má právo nosit u sebe pouze léky v množství předepsaném lékařem, a to na základě písemného potvrzení. Kromě toho je odsouzený povinen podstoupit pracovnělékařskou prohlídku ve stanovených případech a v rozsahu určeném lékařem. (Bezděková, 2023)

V obchodě ve věznici je možné provádět nákupy potravin, osobních potřeb a předmětů pro zájmovou či vzdělávací činnost. Platby jsou prováděny bezhotovostně, a to prostřednictvím určeného odsouzeného, který vybírá zboží z aktuálního ceníku. Limitní finanční částka, kterou je možné utratit, je závislá na zařazení do programu s podmíněným propuštěním a dostupných finančních prostředcích odsouzeného. (Bezděková, 2023)

Potraviny, které vyžadují specifické podmínky skladování podle výrobců, nelze nakupovat ve vězeňském obchodě v množství převyšujícím jejich okamžitou spotřebu v den zakoupení. V případě potravin, které podléhají rychlé zkáze nebo mají epidemiologické riziko, může být jejich nákup dočasně zakázán, aby se minimalizovalo riziko zdravotních problémů. Nákupy jsou prováděny v době stanovené provozním řádem a obvykle pod dohledem vychovatele. (Bezděková, 2023)

## 8 VAZEBNÍ VĚZNICE OLOMOUC

Vazební věznice je v části praktické uvedena, jelikož do ní, jako do druhé věznice, bylo poskytnuto dotazníkové šetření. Vazební věznice Olomouc byla založena v roce 1902 a i přes mnohé změny ve své podobě a organizaci si zachovává svůj původní účel. Po přijetí zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní došlo k transformaci původního „Útvaru Sboru nápravné výchovy“ na vazební věznici. Vazební věznice v Olomouci slouží k zajištění vazby pro muže, ženy a mladistvé, poskytuje oddělení pro výkon trestů odsouzených mužů se středním stupněm ostrahy a oddělení pro výkon trestů odsouzených žen s vysokým stupněm ostrahy. Určená je pro výkon trestu z regionu Olomouc, Prostějov, Kroměříž, Přerov, Svitavy, Šumperk a Zlín. Tímto způsobem plní svou roli při ochraně společnosti a provádění trestních sankcí. (Vězeňská služba ČR, 2024)



Obrázek 6 – Vazební věznice Olomouc. (Kylar, 2017).

V současné době tedy funguje jako věznice s ostrahou se středním a vysokým stupněm ochrany s ubytovací kapacitou 264 vězňů, z toho 120 míst pro obviněné a 144 pro odsouzené osoby. Počet pracovních míst personálu je 325 osob. Aktuální stav je 87 osob obviněných a 71 osob odsouzených. (Vězeňská služba ČR, 2024)

V prostorách věznice je k dispozici tělocvična, posilovna, knihovna, víceúčelová místnost s počítači a promítacím plátnem a dílna. K přístupu do těchto prostorů je nutné použít kartový klíč. Většina osob vězněných zde (75 %) je závislá na nějaké formě návykové látky. (Vězeňská služba ČR, 2024)

Vazební věznicí v Olomouci pravidelně navštěvují odborně vyškolené osoby jako je internista, psychiatrická, zubařka, rentgenoložka a zubní lékař, kteří tímto zajišťují což zajišťuje péči o zdraví a potřeby osob ve vazbě. (Vězeňská služba ČR, 2024)

## 8.1 Programy zacházení

Program zacházení v rámci Vazební věznice Olomouc je navržen tak, aby napomáhal dosažení cílů výkonu trestu, což je stanoveno zákonem o výkonu trestu odnětí svobody č. 169/1999 Sb. Tento program je sestaven z konkrétních aktivit, kterých se odsouzení účastní nebo je mohou vykonávat. Programy zacházení jsou zaměřeny na práci s identifikovanými riziky s cílem jejich snižování, podporou a rozvojem protektivních faktorů a také na řešení trestné činnosti, za kterou jsou odsouzení aktuálně ve výkonu trestu. Přístup k odsouzeným je diferencovaný a zaměřuje se na dvě hlavní roviny. (Vězeňská služba ČR, 2024)

První rovina programů směřuje k snižování rizik, která by mohla vést k opakovanému selhání a návratu do věznice. Tento přístup je systematický a odborný, zaměřuje se na identifikaci individuálních rizik a kriminogenních potřeb odsouzených a následné snižování těchto faktorů. (Vězeňská služba ČR, 2024)

Druhá rovina se soustředí na práci s trestnou činností samotnou. Tento přístup zahrnuje uvědomění si souvislostí trestného jednání a prevenci situací, které by k němu mohly vést. Aktivity jsou realizovány prostřednictvím konkrétně zaměřených a strukturovaných penitenciárních programů, které jsou navrženy tak, aby efektivně zasahovaly do dynamiky trestného chování a přispívaly k prevenci recidivy. (Vězeňská služba ČR, 2024)

Vazební věznice poskytuje různé prostory pro tyto aktivity, včetně již zmíněných terapeutických a víceúčelových místností, tělocvičny, posilovny a herny. Jednotlivé složky programu zacházení zahrnují pracovní aktivity, vzdělávací aktivity, speciálně výchovné aktivity, zájmové aktivity a podporu vytváření vnějších vztahů. (Vězeňská služba ČR, 2024)

Pracovní aktivity zahrnují různé druhy práce, které odsouzení vykonávají jak uvnitř věznice, tak i ve venkovním prostředí, ať už smluvně nebo jako pomocné činnosti sloužící k běžnému provozu věznice. Vzdělávací aktivity poskytují informace a dovednosti potřebné pro život po propuštění z věznice. Speciálně výchovné aktivity se zaměřují na snižování rizik a kriminogenních potřeb, stejně jako na změnu chybných postojů a chování prostřednictvím edukačních programů, terapeutických sezení a podpůrných skupin. Opatření mají za cíl posílit sociální dovednosti a sebeovládání odsouzených. (Vězeňská služba ČR, 2024)

Zájmové aktivity jsou určeny k rozvoji zájmů a dovedností odsouzených. Oblast vytváření vnějších vztahů zahrnuje setkávání s pracovníky a organizacemi mimo věznic a různé aktivity, které pomáhají udržovat sociální vazby mimo vězeňské zdi. Cílem těchto aktivit je podpora úspěšné reintegrace odsouzených do společnosti po propuštění z věznice. (Vězeňská služba ČR, 2024)

## 8.2 Ubytování, vybavení cely a vzory lůžka

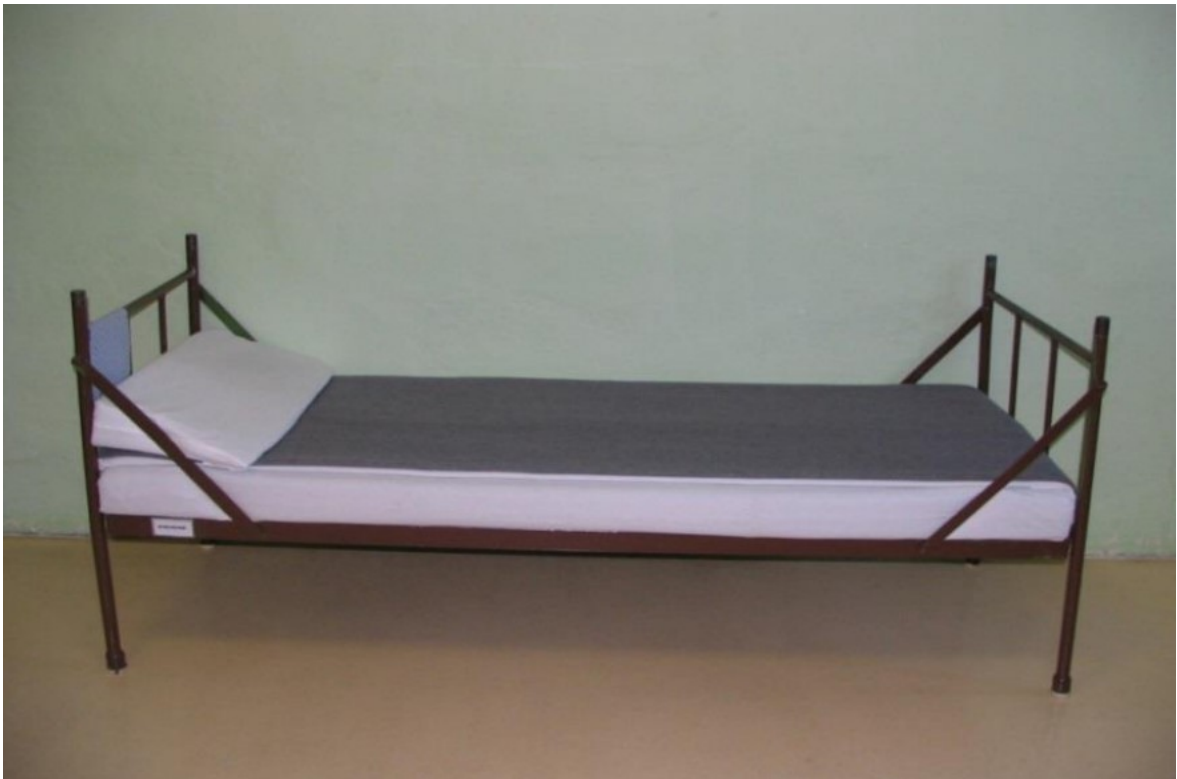
V rámci ubytování ve Vazební věznici Olomouc má každý odsouzený k dispozici lůžko a osobní uzamykatelnou skříňku, která je označená jmenovkou obsahující jméno a příjmení odsouzeného. Odsouzený má možnost si svou osobní skříňku či lůžko označit také jiným vhodným způsobem s ohledem na ochranu osobních údajů. Zámek k osobní skříňce si odsouzený může pořídit ve vězeňské prodejně, nebo si ho může nechat zaslat v nárokovém balíčku s potravinami a věcmi osobní potřeby, případně si jej může přinést v rámci návštěvy. V případě absence vlastního zámku mu je zapůjčen zámek věznicí. (Erneker, 2024)

Odsouzení jsou ubytováni v jednotlivých oddílech. Oddíly jsou uzavřenými částmi chodby obsahující ložnice nebo cely, kulturní nebo společenské místnosti, hygienické zařízení a prostory pro realizaci sebeobslužných aktivit nebo aktivit programu zacházení. Rozmístění odsouzených do jednotlivých oddílů i ložnic či cel rozhoduje odborná komise oddělení výkonu vazby a trestu. V každém oddíle jsou zřízeny kulturní nebo společenské místnosti, které jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem a vyzdobeny. Lůžka mohou být umístěna v ložnicích nebo celách nad sebou jako jednopatrová. Ložnice jsou dále vybavovány stoly, židlemi, věšáky, botníky a dalším vhodným nábytkem podle prostorových možností. Odsouzený si může do osobní skříňky uložit povolené věci osobní potřeby, v takovém množství, které je možné do ní umístit. (Erneker, 2024)

Za úpravy ubytovacích prostor a prostor pro zacházení je zodpovědný speciální pedagog na základě pověření ředitele věznice. Odsouzený musí mít lůžko ustlané podle stanoveného vzoru od budíčku do večerky a mimo tuto dobu může ležet na lůžku pouze se souhlasem vychovatele. Po večerce je odsouzený povinen dodržovat noční klid a omezit používání elektroniky, aby nerušil ostatní odsouzené. (Erneker, 2024)

Všichni odsouzení mají jednotnou úpravu lůžka, která platí bez výjimky. Lůžko je připraveno s pevně položenou druhou dekou, která slouží jako přehoz přes celou šířku lůžka. Deky je podélně napnutá přes stále vypnuté prostěradlo a povlečenou deku. (Erneker, 2024)

U nohou je deka mírně zahnutá pod matrací, zatímco povlečený podhlavník je umístěn v oblasti hlavy na hnědé dece. (Erneker, 2024)



*Obrázek 7 – Vzor postele z Vazební věznice Olomouc. (Erneker, 2024)*

Odsouzení mají možnost odpočívat na tomto upraveném lůžku během osobního volna přes den, avšak musí být řádně ustrojeni a bez jakéhokoli zakrytí. Na lůžku je umístěn obdélníkově složený ručník nebo osuška v prostoru u hlavy. Jakákoli manipulace s matracemi a podhlavníky, která není povolena, je zakázána. (Erneker, 2024)

### **8.3 Stravování, osobní hygiena a zdravotní péče**

Odsouzení v souladu s Českými vězeňskými pravidly obdržují stravu do stanoveného jídelního nádobí přímo v oddíle. Každý odsouzený je povinen si svou stravu osobně odebrat. Jídelníček je zveřejněn na nástěnce v oddílu pro nahlédnutí. Není zde uplatňován stravenkový systém. Při výdeji stravy může být totožnost odsouzeného ověřena na požádání zaměstnance věznice předložením jeho průkazu totožnosti. (Erneker, 2024)

Strava je odsouzenými přebírána osobně v určených prostorech v celách, oddílech nebo na pracovištích. Výjimky z tohoto způsobu odběru může udělit ošetřující lékař ze zdravotních důvodů. Manipulace s jídlem a nádobím mimo určené prostory není povolena, s výjimkou přídavků pro pracující, přídavků nápojů, studené stravy a pečiva. (Erneker, 2024)



Odsouzení mohou podávat připomínky k množství a kvalitě stravy zaměstnancům kuchyně nebo prostřednictvím dozorce nebo vychovatele. Zpětná vazba může být podána ihned po převzetí stravy nebo písemně prostřednictvím vychovatele na jednání stravovací komise. (Erneker, 2024)

Pokud to kapacita zaměstnanecké kuchyně umožňuje, může být odsouzeným povoleno odbírání stravy za finanční prostředky, kterými mohou volně disponovat, ze zaměstnanecké kuchyně. Žádost o tento režim podává odsouzený prostřednictvím vychovatele. Odsouzený může ve vyhrazených prostorech používat povolené elektrospotřebiče k ohřevu vody, pro přípravu nápojů nebo instantních potravin. (Erneker, 2024)

Pro úlevu, která spočívá v užívání zdravotnických prostředků, je třeba návrh lékaře Vězeňské služby České republiky. Schválení k jejich použití uděluje ředitel věznice nebo vedoucí Oddělení výkonu vazby a trestů. Pokud zdravotnický prostředek nepotřebuje schválení úlevy, lze jej užívat standardním způsobem. Odsouzený se k lékaři hlásí v pracovní dny do 6. hodiny ráno pomocí písemné žádosti, kterou vkládá do schránky korespondence v oddílu, k vyřízení vychovateli. V eskortním oddílu se odsouzený hlásí k lékaři v pracovní dny formou volné písemnosti vychovateli nebo dozorci během výdeje snídaně. (Erneker, 2024)

Pracující odsouzení a ti zařazení do programů zacházení navštěvují ordinaci lékaře obvykle mimo pracovní dobu a realizaci programů. Výjimka platí pro akutní případy, kdy mohou být odesláni k odbornému lékaři. Pracující odsouzení mají přednostní přístup k lékaři. Odsouzení jsou povinni podrobit se pracovnělékařské prohlídce ve stanovených případech a rozsahu určeném lékařem, aby splnili povinnosti stanovené právními předpisy. (Erneker, 2024)

Odsouzení užívají pouze léky předepsané lékařem a v stanoveném množství. Není jim dovoleno opatřovat si ani podávat jakékoliv léky, které nebyly předepsány lékařem. (Erneker, 2024)

Pro dodržování osobní hygieny platí platné předpisy zahrnuté v Zákoně o výkonu trestu odnětí svobody (ZVTOS) a v Řádu výkonu trestu odnětí svobody (ŘVTOS). Individuální časy, kdy je prováděna osobní hygiena, jsou specifikovány v Časovém rozvrhu dne (ČRD). V případě hospitalizace odsouzeného v zdravotnickém zařízení Vězeňské služby nebo jeho umístění do zvláštní ubytovací kapacity věznice, je koupání prováděno v souladu s léčebním režimem předepsaným ošetřujícím lékařem. Pravidla jsou důležitá nejen pro zachování zdravotního stavu odsouzených, ale také pro zajištění bezpečnosti a hygieny v prostředí vězeňských zařízení. (Erneker, 2024)

Nákup potravin, osobních potřeb a věcí pro zájmové a vzdělávací aktivity je realizován v prostorách věznice na prodejně prostřednictvím bezhotovostní platby. Limitní částka určená k nákupu obvykle závisí na zařazení do Programu šetrného věznění a množství finančních prostředků, které má odsouzený k dispozici. (Erneker, 2024)

#### 8.4 Časový rozvrh dne uzavřeného oddílu

Rozvrh dne ve vazební věznici Olomouc uzavřených oddílů poskytuje odsouzeným strukturu a směr, kterým se řídí každý den. Každá hodina je pečlivě naplánována s cílem podpořit jejich fyzické, duševní a sociální blaho. Zahrnuje čas na osobní hygienu, stravování, pracovní aktivity a účast v rehabilitačních programech. (Erneker, 2024)

Rozvrh dne je navržen tak, aby odsouzeným poskytl příležitosti k růstu, učení a sebepoznání, ať už prostřednictvím práce, vzdělávání nebo terapeutických aktivit. Je to klíčový nástroj pro zachování disciplíny a řádu ve věznici, zároveň však nabízí prostor pro osobní rozvoj a rehabilitaci. (Erneker, 2024)

Tabulka 1 – Časový rozvrh dne. (Erneker, 2024)

Doba	Činnost
5:30	Budíček.
05:30 – 05:50	Osobní hygiena, úprava lůžka, odebrání matrací a lůžkovin, dále dle uloženého kázeňského trestu.
05:50 – 06:00	Prověrka početního stavu.
06:00 – 06:30	Snídaně.
06:30 – 07:00	Úklid cely.
07:00 – 11:30	Vycházka v rozsahu 1 hodiny, psaní korespondence, četba právnické, vzdělávací a náboženské literatury, úklidové práce ve prospěch věznice, účast na poradenské nebo terapeutické skupině nebo účast na vzdělávacích a speciálně výchovných aktivitách programu zacházení dle uloženého kázeňského trestu.
07:00 – 08:30	Nákup ve vězeňské prodejně (pátek).
08:30 – 09:00	Ranní kontrola cely.
11:30 – 12:30	Výdej oběda/oběd.
07:30 – 14:30	Návštěva dle Nařízení ředitele věznice.
15:00 – 16:00	Nákup ve vězeňské prodejně (čtvrtek).

*pokračování Tabulky 2 – Časový rozvrh dne. (Erneker, 2024)*

<b>Doba</b>	<b>Činnost</b>
12:30 – 16:30	Psaní korespondence, četba právnícké, vzdělávací a náboženské literatury, úklidové práce ve prospěch věznice, účast na poradenské nebo terapeutické skupině nebo účast na vzdělávacích a speciálně výchovných aktivitách programu zacházení, osobní volno dle uloženého kázeňského trestu.
16:30 – 17:00	Výdej večeře/večeře.
17:00 – 17:50	Úklid cely, osobní volno, příprava na početní prověrku stavu
17:50 – 18:00	Prověrka početního stavu.
18:00 – 20:30	Četba náboženské, právnícké a vzdělávací literatury.
20:30 – 21:30	Osobní hygiena, navrácení matrací a lůžkovin dle uloženého kázeňského trestu.
21:30	Večerka.

Vazební věznice v Olomouci musí tento denní rozvrh dodržovat, a to jak personál, tak i samotní odsouzení. Personál věznice je odpovědný za zajištění dodržování harmonogramu, včetně prověřování početního stavu, distribuce jídel a organizace činností v průběhu dne. Odsouzení jsou povinni řídit se stanovenými časy a úkoly v souladu s rozvrhem, což je součástí jejich povinností vyplývajících z kázeňského trestu a vnitřních pravidel věznice. Výjimka platí pouze pro pracovně zařazené odsouzené, jejich rozvrh se liší, a to podle typu vykonávané práce, směn a pracovních hodin. (Erneker, 2024)

## 9 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření je jedním z nejčastějších způsobů, jak sbírat a shromažďovat data. Dotazník lze popsat jako sadu otázek, které jsou pečlivě připraveny, a hlavně logicky uspořádány. Otázky jsou předloženy respondentům v písemné podobě. Pomocí dotazníků je možné zkoumat názory, postoje a znalosti jednotlivců daného tématu či problému. (Juřeníková, 2019)

Dotazníkové šetření má hned několik výhod, jeho distribuce je rychlá a za většiny případů levná. Distribuce může probíhat i na větší vzdálenosti, a to pomocí e-mailu nebo sociálních sítí. Dotazník zajišťuje anonymitu respondentů a ve většině případů není třeba školených odpovědných osob. Respondenti mají neomezený časový úsek k vyplnění otázek v dotazníku. (Juřeníková, 2019)

Zároveň dotazníkové šetření přináší nevýhody. Návratnost dotazníků, může být nízká, pokud není pečlivě zajištěná distribuce. Respondenti nemusí vždy odpovídat pravdivě, protože mohou mít odlišný pohled na sebe sama oproti skutečnosti. (Juřeníková, 2019)

Začátkem dotazníkového průzkumu je pečlivě strukturovaný úvodní segment. Úvodní text by měl obsahovat formální oslovení respondenta, představení a identifikační šetření, včetně jeho účelu a cílů. Je zapotřebí zdůraznit význam spolupráce respondentů a jasně formulovat instrukce pro korektní vyplnění dotazníku. V závěrečné části vyjádříme díky respondentům za jejich účast, uvedeme autorské údaje, včetně jména, příjmení a případně potřeby kontaktu. (Juřeníková, 2019)

Otázky v dotazníku musí být jasné a neutrálně formulované, aby neovlivňovaly odpovědi respondentů. Respondentům by vyplňování položek nemělo zabrat déle než patnáct minut. Na začátek patří obecné a filtrační položky. Je důležité, aby dotazník obsahoval pouze nezbytné otázky týkající se výzkumu. (Juřeníková, 2019)

Otázky v dotazníku můžeme rozdělit podle požadované odpovědi na:

- Otevřené položky – jsou označovány jako nestrukturované, nedávají respondentům předem připravené možnosti odpovědi. Umožňují svobodu vyjádřit vlastní názor nebo postoj. Jejich kategorizace a zpracování je náročné, ale umožňuje respondentům vyjádřit své myšlenky a názory, nebo navrhnout řešení týkající se zkoumaného problému.

- Polouzavřené položky – nacházejí se mezi otázkami otevřenými a nabízejí snazší třídění než ty otevřené. Respondentovi se připraví možnosti odpovědí, zároveň mu však umožňuje vybrat možnost jinou a vyjádřit vlastní názory, postoje a připomínky.
- Uzavřené položky – jsou označovány za strukturované, jedná se o předem připravené odpovědi. Výhodou je větší ochota respondentů na ně reagovat a jejich třídění je jednodušší. Nicméně se stává nevýhodou, že respondent vybírá z předem daných odpovědí, které nepostihují všechny detaily daného problému (Juřeníková, 2019).

Dále rozdělujeme uzavřené položky na dichotomické, které nabízejí pouze dvě možné odpovědi, které se vylučují a polynomické, které nabízí více možností a respondent si může vybrat. (Juřeníková, 2019)

## 9.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření do Věznice Mírov

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na odsouzené ve Věznici Mírov. Ve věznici Mírov si odpykávají trest, ti nejhorší odsouzení z ČR. Mají zde uloženy vysoké trestní sankce. Pomocí dotazníkového šetření bylo zkoumáno, jaký vliv má vězení na přímo vězněné osoby ve Věznici Mírov.

Cílem výzkumu bylo zhodnotit vliv vězení na vězně v kontextu prevence proti kriminalitě, a to jak na psychickou, tak fyzickou stránku těch nejhůře trestaných osob v ČR.

Dotazníkové šetření bylo roz distribuováno tištěnou formou řediteli Věznice Mírov, který dále dotazníky poskytl vězněným osobám. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 100 vybraných respondentů z celkového počtu 302 odsouzených.

Zde u poskytnutí dotazníkového šetření nastal ve věznici problém. První třetina respondentů (36) dotazník chtěla vyplnit jen s podmínkou odměny. Druhá třetina (32) dotazníky znehodnotila a poslední třetina (32) dotazníky řádně vyplnila. Důvodem k takovému chování odsouzených ve věznici Mírov, je jednoduchý. Odpykávají si zde trest ti nejhorší z nejhorších trestanců. Dotazník tedy vyplnilo 10,6 % vězňů.

Při sestavování dotazníku pro vězně bylo podstatným faktorem zvážit jednotlivý poměr typů otázek. Poměr otázek ovlivňuje srozumitelnost, použitelnost a vážnost dotazníku.

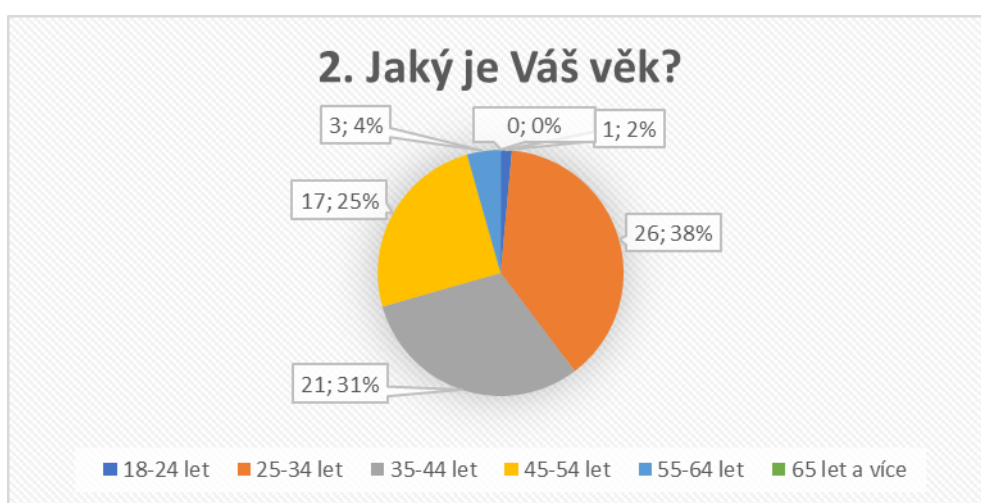
Dotazník se skládá z 20 otázek a obsahuje 8 otázek typu na výběr z možností, 5 otázek typu ano/ne a 7 otevřených otázek. Poměr otázek je vhodný pro zjištění vlivu vězení na vězně a umožňuje více vyjádřit respondentovi myšlenky. V praktické části je vyhodnoceno 7 nejpodstatnějších otázek, zbytek je vyhodnocen graficky v příloze.

**Vyhodnocení dotazníkového šetření:****Otázka č. 1 – Jaké jste pohlaví?**

Celkový počet vyplněných dotazníků ve věznicí Mírov činí 32, z nichž jsou všichni mužského pohlaví, tedy 32 mužů.

**Otázka č. 2 – Kolik je Vám let?**

Z odpovědí respondentů vyplývá, že nejvíce si zde odpykávají trest, osoby ve věku 35–44 let, a hned po nich je věková kategorie 25–34 let, na třetím místě je věková kategorie 45–54 let.



Obrázek 8 – Graf zobrazující věk respondentů ve věznicí Mírov. (Zdroj vlastní, 2024)

**Otázka č. 3 – Dosažené vzdělání?**

Přes 41 % dotázaných má pouze základní vzdělání, což naznačuje, že většina osob ve věznicí Mírov nemá absolvovanou vyšší formu vzdělání.

Dále 28 % respondentů uvádí, že mají vystudované odborné vzdělání s výučním listem, a to ukazuje na určitou míru specializace nebo odborného výcviku.

Středoškolské vzdělání s maturitou má 12 % respondentů. Tito respondenti tedy zastupují nižší podíl v porovnání s ostatními vzdělávacími stupni.

S překvapením 19 % respondentů zastává vzdělání vysokoškolské. Tato okolnost naznačuje určitou rozmanitost vzdělanostního profilu osob ve věznicí.

Posledních 3 % zodpovědělo, že mají dosažené jiné vzdělání, než je uvedeno. To může zahrnovat různé formy alternativního vzdělávání nebo specializované kurzy.

Na následujícím obrázku č. 9 můžeme vidět, grafické rozdělení dosaženého vzdělání.



Obrázek 9 – Graf zobrazující dosažené vzdělání respondentů. (Zdroj vlastní, 2024)

#### Otázka č. 9 – Pociťujete lítost za svůj čin, pro který si odpykáváte výkon trestu?

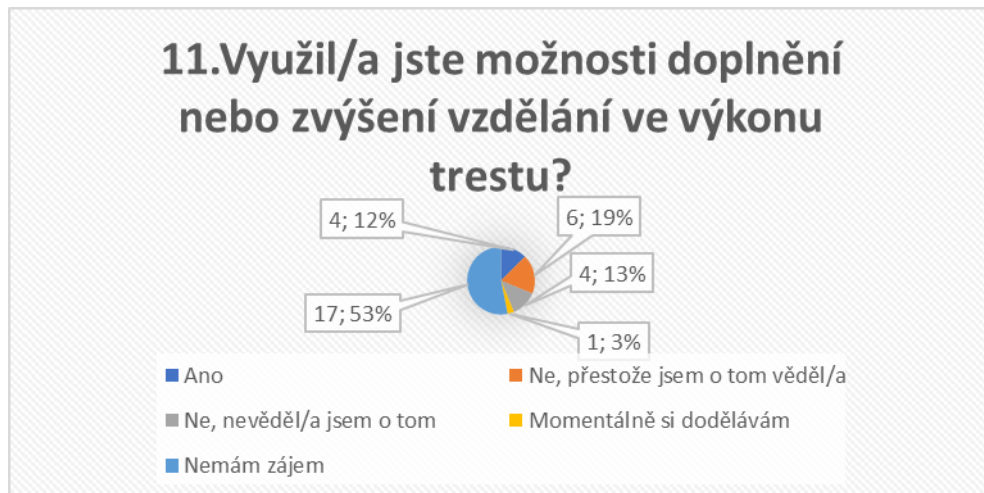
Otázka měla zjistit, jestli odsouzení vůbec litují toho, co spáchali, a uvědomují si vůbec co provedli. Vypadá to, že většina si uvědomuje, čeho se dopustila a pociťuje lítost. Tento poznatek o větším povědomí odsouzených o svých činech a jejich lítosti může být významný pro jejich rehabilitaci a resocializaci. Posiluje to důležitost procesu sebereflexe.



Obrázek 10 – Graf, zda vězni litují svých činů. (Zdroj vlastní, 2024)

#### Otázka č. 11 – Využil/a jste možnosti doplnění nebo zvýšení vzdělání ve výkonu trestu?

Cílem této otázky bylo vyzkoumat, zda mají odsouzení zájem o vzdělávání s cílem zlepšit si své vyhlídky na úspěšnou reintegraci do společnosti a nalezení pracovního uplatnění po propuštění. Výsledky naznačují, že většina respondentů, konkrétně více než polovina, neprojevuje zájem o další vzdělávání. To ukazuje na potenciální výzvu při podpoře odsouzených ve vzdělávacích aktivitách a jejich motivaci k osobnímu rozvoji.



Obrázek 11 – Graf, zda si vězni zlepšují vzdělání. (Zdroj vlastní, 2024)

#### Otázka č. 14 – Jak vyplňujete čas v nápravném zařízení?

Otázka měla zjistit co vězni dělají pro svůj seberozvoj a jak vyplňují čas, jestli jsou přínosem, anebo je jim to jedno.



Obrázek 12 – Graf o vyplňování času ve vězení. (Zdroj vlastní, 2024)

Nejčastěji zde byly psány odpovědi: čtení, cvičení, kulturní místnost a sportování všeobecně. Nejvíce zajímavý je fakt, že studiem se dohromady zabývají pouze 2 lidé. Z 32 osob, pracuje jen 1. Většina odsouzených preferuje aktivity, které nejsou spojeny s formálním vzděláváním, a raději volí aktivity zahrnující relaxaci, fyzickou aktivitu a kulturní zážitky.



**Otázka č. 19 – Za jaký druh trestné činnosti jste odsouzen?**

Nejvíce si zde osoby odpykávají tresty za drogovou, násilnou a majetkovou trestnou činnost. Což se dotazníkovým šetřením dle odpovědí potvrdilo.



Obrázek 13 – Graf druhů trestné činnosti a činů, za které si vězni odpykávají trest.

(Zdroj vlastní, 2024)

Z odpovědí je čitelné, že 16 lidí z 32 mělo něco společného s drogami, což je přesně 50 %. Dále lze pozorovat, že 7 osob někoho zabilo a 5 lidí něco ukradlo.

## 9.2 Dotazníkové šetření do Vazební věznice Olomouc

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na odsouzené ve Vazební věznici Olomouc. Ve Vazební věznici Olomouc si odpykávají trest, jak ženy, tak muži. Ženy si zde odpykávají tresty s nejdelšími trestními sazbami.

Cílem výzkumu bylo zhodnotit vliv vězení na vězně v kontextu prevence proti kriminalitě, a to jak na psychickou, tak fyzickou stránku trestaných osob odnětím svobody v ČR.

Dotazníkové šetření bylo distribuováno tištěnou formou prostřednictvím ředitele Vazební věznice Olomouc. Ředitel předal dotazníky jednotlivým vězněným osobám, aby je vyplnily a vrátily. Takový postup zajišťuje řádné a transparentní rozdělení dotazníků a umožňuje účast všech zúčastněných bez zásahu do běžného provozu věznice.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 68 respondentů z celkového počtu 71 odsouzených. Což znamená, že dotazník řádně vyplnilo 96 % odsouzených. Otázky v dotazníku do Vazební věznice Olomouc byly ve výzkumu totožné, jako otázky v dotazníkovém šetření do věznice Mírov. V praktické části je vyhodnoceno 7 nejpodstatnějších otázek, zbytek je vyhodnocen graficky v příloze.

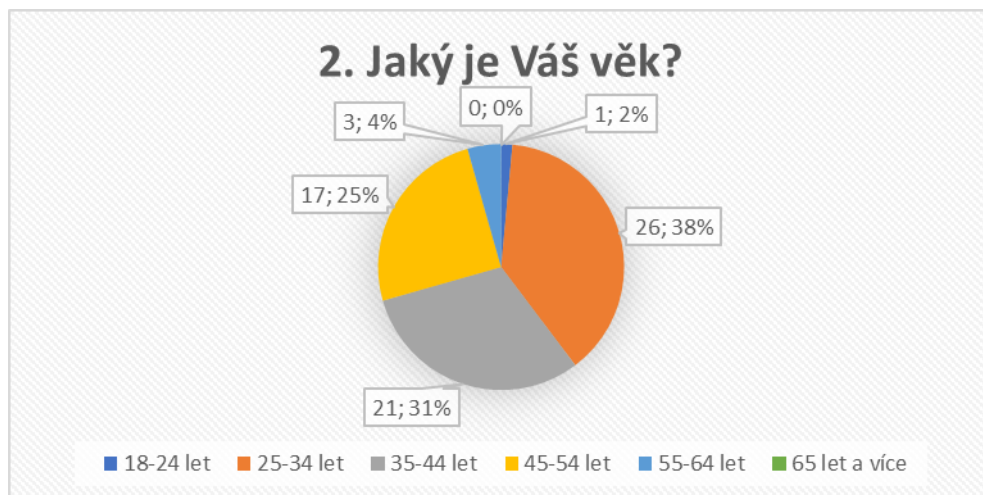
### Vyhodnocení dotazníkového šetření:

#### Otázka č. 1 – Jaké jste pohlaví?

Celkem se ve Vazební věznici došlo k řádnému vyplnění 68 dotazníků. Z toho je 59 mužů a 9 žen. Tedy 87 % odsouzených zde tvoří muži.

#### Otázka č. 2 – Kolik je Vám let?

Zde jde vidět, že si zde nejvíce odpykávají trest osoby, které jsou ve věkové kategorii 25–34 let. Na druhém místě je kategorie v rozmezí 35–44 let.

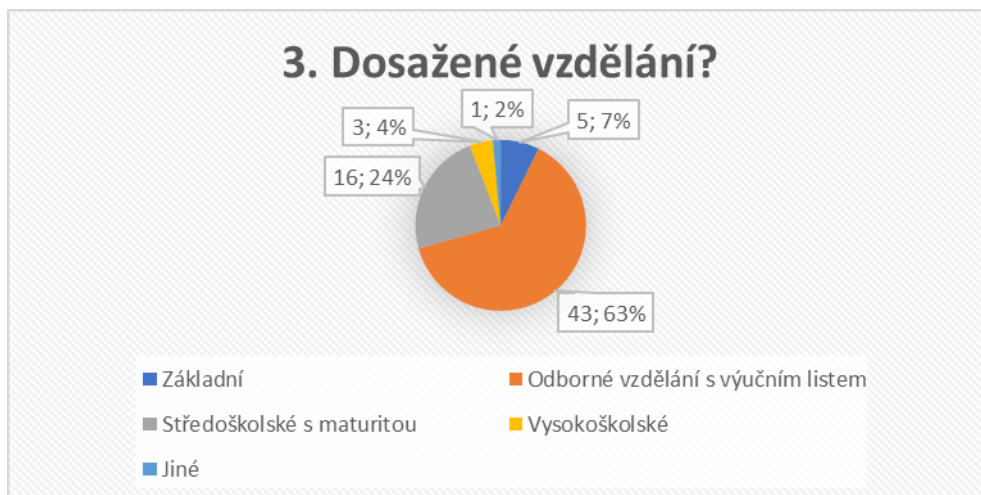


Obrázek 14 – Graf věku odsouzených ve Vazební věznici Olomouc. (Zdroj vlastní, 2024)

Zajímavostí je, že si zde odpykávají trest odnětí svobody pouze 3 osoby starší 55 let.

#### Otázka č. 3 – Dosažené vzdělání?

Přesně 63 % z dotázaných osob má odborné vzdělání s výučním listem, to naznačuje určitou úroveň vzdělání ve věznici. Dalších 24 % má středoškolské vzdělání s maturitou, což je poměrně vysoké číslo v porovnání s průměrem. Nicméně, i v prostředí Vazební věznice v Olomouci najdeme jedince s pouze základním vzděláním, přesně 7 %. Na závěr bylo zjištěno, že pouze 4 % dotázaných má vzdělání vysokoškolské úrovně, což je relativně nízké číslo ve srovnání s ostatními úrovněmi vzdělání.



Obrázek 15 – Graf dosaženého vzdělání. (Zdroj vlastní, 2024)

#### Otázka č. 9 – Pociťujete lítost za svůj čin, pro který si odpykáváte výkon trestu?

Cílem bylo zjistit, zdali si jsou vězni vědomi, co spáchali a zda toho litují či nikoliv. Více jako polovina (60 %) svého činu lituje.



Obrázek 16 – Graf, zda vězni pociťují lítost za své činy. (Zdroj vlastní, 2024)

#### Otázka č. 11 – Využil/a jste možnosti doplnění nebo zvýšení vzdělání ve výkonu trestu?

Otázka měla za úkol zjistit, zda odsouzení využili možností doplnění nebo zvýšení svého vzdělání během výkonu trestu. Jejím cílem bylo zhodnotit úroveň zájmu o vzdělávání mezi odsouzenými a poskytnout informace o jejich snaze zdokonalit se a případně zlepšit své uplatnění po propuštění z vězení.

Z grafu je odvoditelné, že o možnosti doplnění vzdělání nemá zájem 37 % vězňených osob, dokonce 7 % na tuto otázku neodpovědělo. Momentálně si vzdělání dodělává 1 odsouzená osoba a 6 osob možnosti doplnění vzdělání využilo.



Obrázek 17 – Graf poukazuje, zda si vězni chtějí dodělávat vzdělání. (Zdroj vlastní, 2024)

#### Otázka č. 14 – Jak vyplňujete čas v nápravném zařízení?

Otázka se zaměřovala na to, co vězni dělají pro svůj seberozvoj ve volném čase. Zda se vězni snaží svůj čas vyplnit konstruktivně a přínosně.



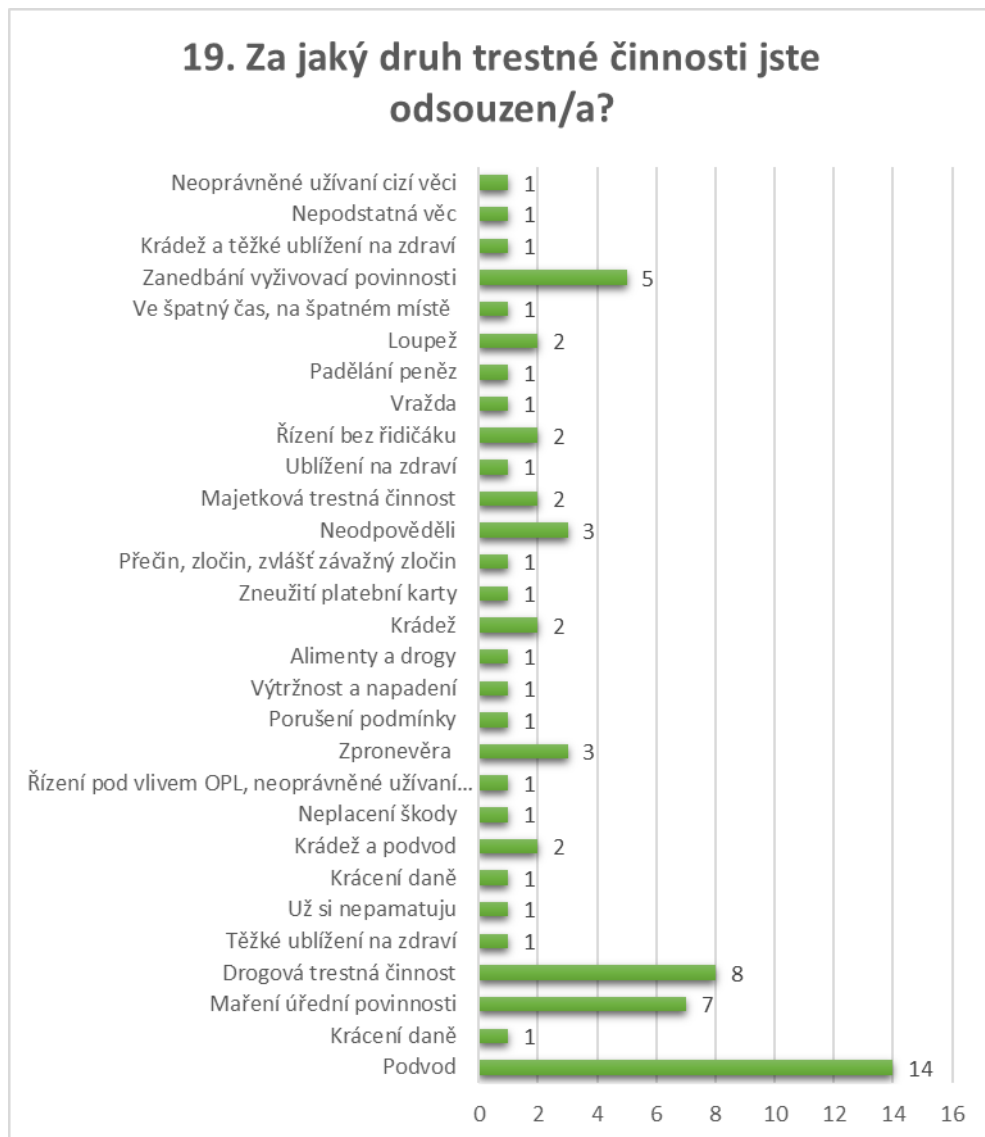
Obrázek 18 – Graf, který znázorňuje, jak vězni vyplňují čas v nápravném zařízení.

(Zdroj vlastní, 2024)

Oproti věznicí Mírov zde osoby vyplňují čas odlišněji. Nejvíce bylo odpovídáno, že vězni vyplňují svůj čas cvičením, prací a četbou. Do práce zde chodí denně 23 osob.

**Otázka č. 19 – Za jaký druh trestné činnosti jste odsouzen?**

Nejvíce si zde odpykávají osoby trest za podvody, drogovou trestnou činnost a maření úřední povinnosti. S drogami zde mělo něco společného 10 osob, což je ze všech odsouzených zhruba 7 % a jedna osoba si zde odpykává trest za vraždu.



Obrázek 19 – Graf trestné činnosti a činů, za kterou jsou osoby odsouzeny.

(Zdroj vlastní, 2024)

**9.3 Návrh a vyhodnocení dotazníkového šetření pro veřejnost**

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na veřejnost starší 15 let. Pomocí dotazníkového šetření bylo zkoumáno, jaký vliv má vězení na občany ČR, aby zjistilo, jak je vězení ovlivňuje.

Cílem výzkumu bylo zhodnotit vliv vězení na veřejnost v kontextu prevence proti kriminalitě.

Dotazníkové šetření bylo roz distribuováno tištěnou formou veřejnosti. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 200 respondentů s různým věkem a vzděláním, tudíž odpovědi obsahují odlišné pohledy na problematiku.

Dotazník se skládá z 20 otázek a obsahuje 8 otázek typu na výběr z možností, 5 otázek typu ano/ne a 7 otevřených otázek. Poměr otázek je vhodný pro zjištění vlivu vězení na veřejnost a umožňuje více vyjádřit respondentovi myšlenky. V praktické části je vyhodnoceno 7 nejpodstatnějších otázek, zbytek je vyhodnocen graficky v příloze.

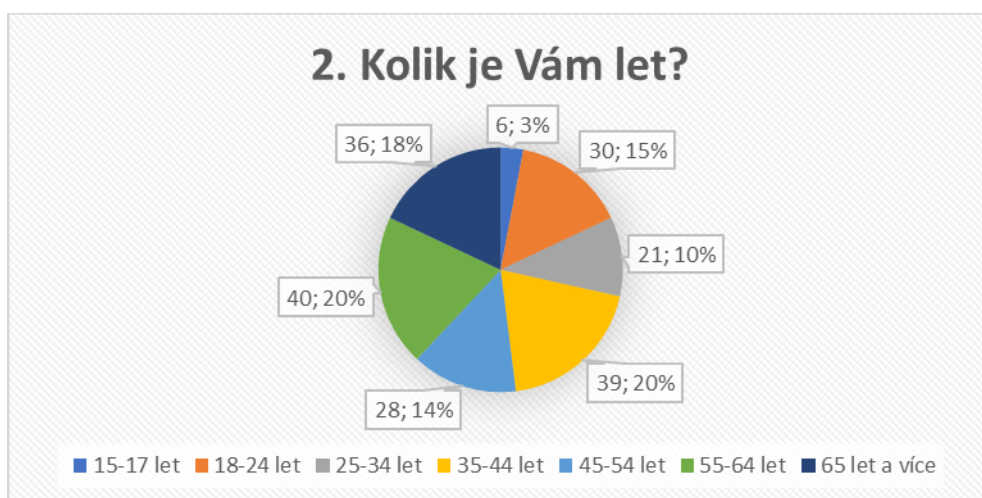
### Vyhodnocení dotazníkového šetření:

#### Otázka č. 1 – Jaké jste pohlaví?

Zde vyšlo, že se dotazníkového šetření účastní 114 osob pohlaví ženského, 85 osob pohlaví mužského a 1 osoba pohlaví jiného.

#### Otázka č. 2 – Kolik je Vám let?

Dotazníkového šetření se nejvíce účastnily osoby ve věkovém rozmezí od 35–44 let (20 %) a osoby od 55–64 let (20 %).



Obrázek 20 – Graf věku veřejnosti. (Zdroj vlastní, 2024)

#### Otázka č. 6 – Byl/a jste již někdy nepodmíněně odsouzen/a?

Cílem otázky bylo zjistit, jestli už si někdo z dotázaných odpykával trest ve vězení, nebo žije řádný a spořádaný život. Při odpovídání, bylo možné vybrat i otázku: nepodmíněně ne, ale podmíněně ano (osoba, dostala podmínku).

Z následujícího grafu, je zřejmé, že trest ve vězení si z 200 dotazovaných osob odpykávaly pouze 2 osoby. Jinak si nikdo trest ve vězení neodpykával.



Obrázek 21 – Graf, zdali si osoby odpykávaly trest ve vězení. (Zdroj vlastní, 2024)

### Otázka č. 7 – Znáte někoho, kdo si odpykával trest ve vězení?

Zaměřuje se na osobní zkušenost respondentů s lidmi, kteří byli v minulosti ve vězení. Může poskytnout užitečné informace o tom, jaké má respondent povědomí o vězení.

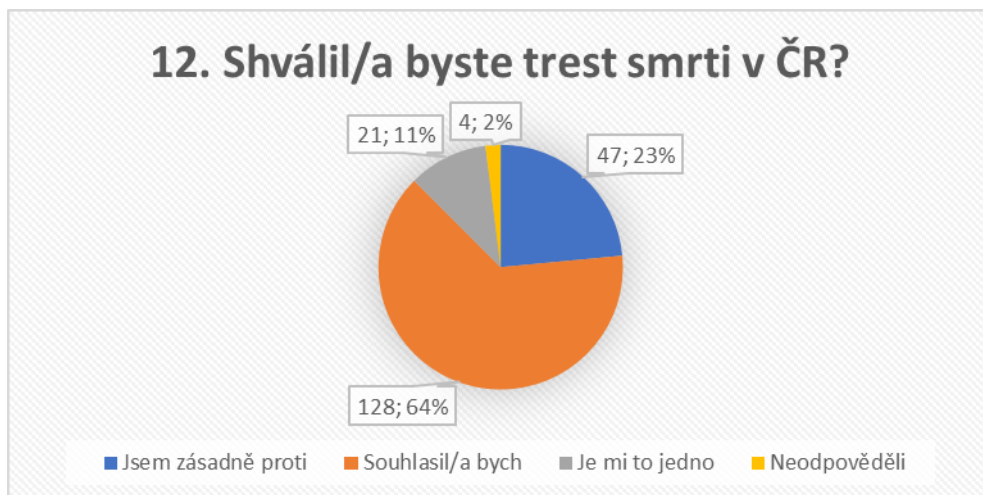
Lze pozorovat, že 51 % respondentů někoho, kdo si odpykával trest ve vězení zná a 49 % respondentů nikoho takového nezná.



Obrázek 22 – Graf známosti osob, které byly ve vězení. (Zdroj vlastní, 2024)

### Otázka č. 12 – Schválil/a byste trest smrti v ČR?

Otázka měla poskytnout informace o názorech respondentů na toto kontroverzní téma. Výsledky jsou vcelku zajímavé, jelikož by 128 respondentů (64 %) schválilo trest smrti. Základně proti trestu smrti odpovídalo 47 respondentů, což tvoří 23 %. Zbytku respondentům je to jedno, nebo neodpověděli.



Obrázek 23 – Graf trestu smrti. (Zdroj vlastní, 2024)

#### Otázka č. 15 – Jakým jiným způsobem, než vězením byste trestali pachatele trestných činů?

Otázka měla za úkol zjistit, jak by dotazovaní respondenti, jinak, než věznicí trestali pachatele trestných činů. Nejvíce se zde odpovídalo: odpracování škody, těžké práce (zde respondenti nejvíce udávaly práci v kamenolomu) a dokonce 45 respondentů neodpovědělo. Další zajímavé odpovědi byly: oko za oko, trest smrti, peněžitý trest, vyhoštění, psychické tresty či fyzické tresty.

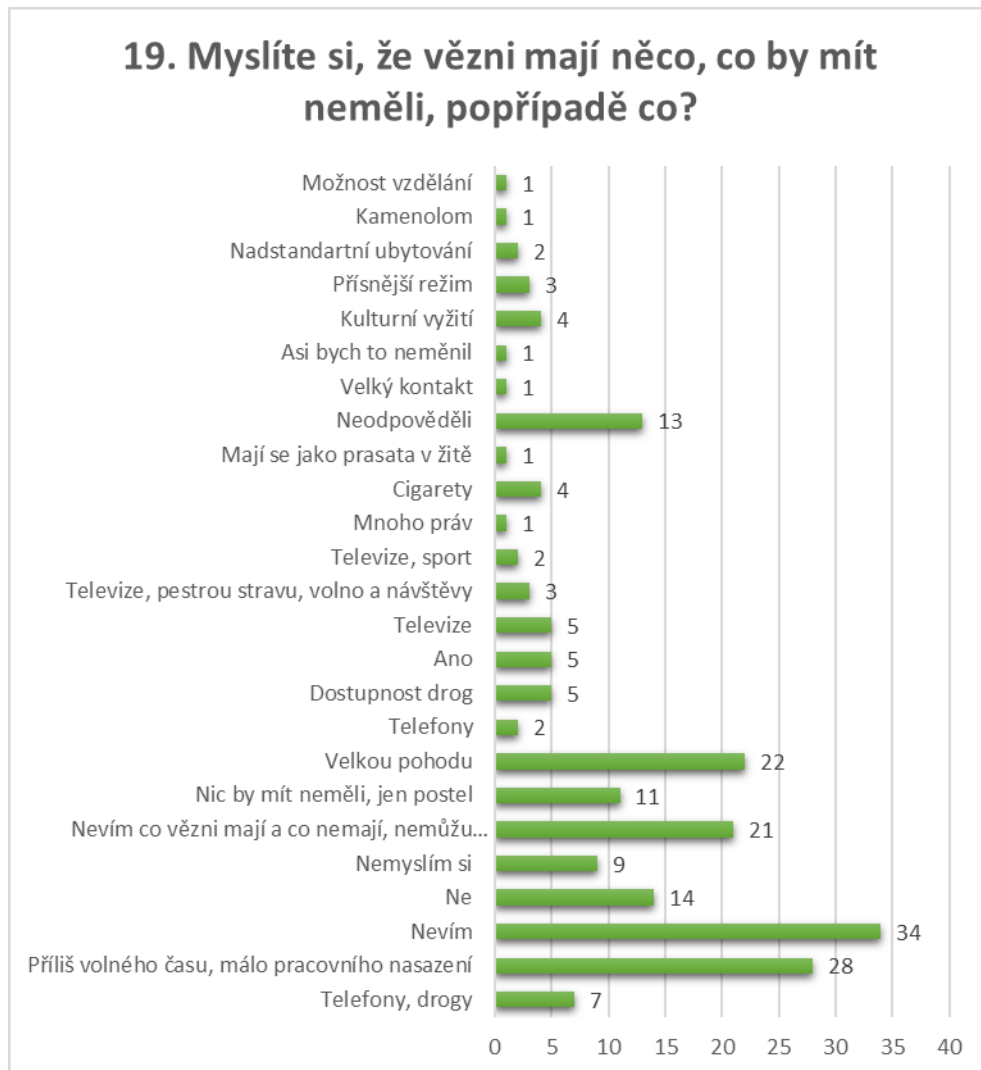


Obrázek 24 – Graf jiných trestů než vězení. (Zdroj vlastní, 2024)



**Otázka č. 19 – Myslíte si, že vězni mají něco, co by mít neměli, popřípadě co?**

Vězni by podle respondentů účastnících se na dotazníkovém šetření, neměli mít tyto možnosti: možnost se vzdělávat, nadstandartní ubytování (jen chleba, voda a postel), málo přísný režim s velkou volností, kulturní vyžití, cigarety, možnost se koukat na televizi, dostupnost drog, pestrá strava, návštěvy, telefony, komfort, nepovinnost pracovat, hodně volnočasových aktivit.



Obrázek 25 – Graf toho, co by vězni mít neměli. (Zdroj vlastní, 2024)

Autor bakalářské práce se ztotožňuje s většinou odpovědí respondentů, ale liší se s názorem zákazu návštěv, možnost vzdělávání a velkým kontaktem.

## 10 NÁVRHOVÁ OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ VLIVU VĚZENÍ NA VEŘEJNOST A VĚZNĚ

### Resocializační programy

Posílení resocializačních programů vězňem je zásadním krokem směrem k úspěšné reintegraci odsouzených osob do společnosti. Jedním z hlavních opatření by mohlo být rozšíření nabídky vzdělávacích programů, které by poskytovaly širší spektrum kurzů a školení od základního vzdělání až po vysokoškolské studium. To by vězňům otevřelo nové příležitosti k získání potřebných dovedností a vzdělání pro úspěšný návrat do společnosti. Samozřejmě musí chtít oni sami.

Dalším důležitým aspektem je podpora pracovních příležitostí ve vězení. Rozvoj programů zaměřených na pracovní integraci vězňů by mohl zahrnovat vytváření a rozšíření možností pracovního uplatnění v různých oblastech, což by pomohlo odsouzeným získat potřebné pracovní zkušenosti a dovednosti. Už teď je to na dobré cestě a úrovni, ale chtělo by to pokračovat a povznést podporu pracovních příležitostí na vyšší úroveň.

Zároveň by měly být k dispozici programy zaměřené na rozvoj sociálních dovedností, které jsou klíčové pro úspěšné začlenění do společnosti. Tyto programy by mohly zahrnovat kurzy a školení zaměřené na komunikaci, řešení konfliktů a emoční inteligenci. Poskytování psychologické podpory je dalším důležitým opatřením. Zajištění dostupnosti odborné psychologické pomoci a terapie by pomohlo vězňům zvládat stres a emocionální nároky spojené s výkonem trestu a připravilo by je na úspěšný návrat do společnosti.

### Zdravotní a sociální služby

Představuje klíčový krok směrem k zajištění komplexní péče o zdraví a sociální potřeby odsouzených osob. Jednou z možností, jak toto zlepšit, by mohlo být posílení spolupráce mezi zdravotnickými a sociálními institucemi a vězeňskými zařízeními. To by umožnilo lépe koordinovat péči a služby poskytované vězňům a zajistit, že jejich potřeby jsou adresovány efektivním způsobem.

Důležitým aspektem je také investice do prevence a léčby duševních poruch a závislostí. To by mohlo zahrnovat poskytování psychologického poradenství, terapie a programů zaměřených na rehabilitaci a resocializaci osob s duševními problémy nebo závislostmi. Dále by mohlo být užitečné zřídit specializované oddělení pro poskytování péče o tyto specifické skupiny vězňů a zapojit do péče odborníky z oblasti psychiatrie a psychologie.

V rámci integrace zdravotních a sociálních služeb je také důležité zajistit vězňům přístup ke kvalitní lékařské péči a lékům. To by mohlo zahrnovat posílení lékařského personálu ve vězeňských zařízeních a optimalizaci procesů poskytování zdravotní péče již v rané fázi.

### **Rodinné vazby**

Když se podíváme na to, jak zlepšit podporu rodinných vazeb ve věznicích, můžeme si představit několik konkrétních kroků.

- První věcí by mohlo být poskytnutí více času a možností pro návštěvy. Vězni by měli mít pravidelně možnost vidět své rodiny déle a častěji. Mělo by to vliv, hlavně na jejich psychickou stránku. Důležité je také umožnit vězňům komunikovat s rodinou i mimo návštěvní hodiny, třeba prostřednictvím telefonu nebo psaním dopisů.
- Další věcí může být poskytnutí podpůrných programů pro rodiny vězňů. To může zahrnovat poradenství, psychologickou podporu a praktickou pomoc, která by rodinám pomohla zvládat náročné situace spojené s tím, že mají někoho blízkého ve vězení.
- V neposlední řadě by měla být podpora rodinných vazeb součástí celkového rehabilitačního programu ve věznicích. Měl by se klást důraz na budování pozitivních vztahů a komunikace mezi vězni a jejich rodinami jako součást procesu resocializace.

### **Monitorování účinnosti resocializačních**

Je důležité pravidelně sledovat a zhodnocovat účinnost programů pro resocializaci ve věznicích. Tento proces by měl pomoci identifikovat jejich silné stránky a nedostatky a přizpůsobit je potřebám odsouzených. Dále pak systematicky zhodnocovat, jak tyto programy fungují v praxi, a zjistit, jak mohou být efektivnější při přípravě odsouzených na návrat do společnosti. Takový přístup umožní lepší využití dostupných zdrojů a posílení účinků resocializačních opatření.

### **Alternativní tresty**

Důležitost podpory alternativních trestních opatření a restorativní justice v rámci spravedlnostního systému. Alternativní tresty a restorativní justice nabízejí prostor pro aktivní zapojení odsouzených do procesu řešení jejich jednání a napravování škody způsobené obětí.

Přístupy k trestání představují přechod od pouhého potrestání k rehabilitaci a obnově poškozených vztahů ve společnosti. Jejich posílení a rozvoj by mohly vést k celkovému zlepšení efektivity a spravedlnosti v trestním systému.

### **Profesionální rozvoj personálu**

Pravidelné školení a podpora zaměstnanců, včetně vychovatelů, psychologů a dalších pracovníků, jsou klíčové pro efektivní a empatickou podporu procesu resocializace odsouzených osob.

Pracovníci vězeňské služby čelí jedinečným výzvám a situacím, které vyžadují nejen odborné znalosti, ale také schopnost porozumění a podpory osob ve výkonu trestu.

Školení zaměřená na posílení empatie, porozumění a profesionálního chování mohou přispět k vytvoření pozitivní pracovní atmosféry a zlepšení vztahů mezi zaměstnanci a odsouzenými. To vede k lepší spolupráci, důvěře a úspěšnějšímu procesu resocializace.

Kromě toho je důležité zajistit, aby zaměstnanci měli přístup k odborné podpoře, která jim umožní reflektovat svou práci, řešit obtíže a získávat potřebnou oporu v náročném prostředí vězeňských zařízení. Tím se může zvýšit jejich profesní kompetence a schopnost efektivně reagovat na potřeby odsouzených osob a podporovat jejich reintegraci do společnosti po propuštění.

### **Zapojení komunity**

Partnerství a spolupráce mezi vězeňskými zařízeními, orgány činnými v trestním řízení, občanskou společností a dalšími má za cíl poskytnout podporu a prostředky potřebné pro úspěšný návrat odsouzených osob do běžného života.

Obsahem je provádění různých programů a služeb v komunitě, jako jsou podpůrné skupiny, pracovní příležitosti, bydlení a další formy podpory. Důležitou součástí tohoto procesu je také prevence stigmatizace a diskriminace bývalých vězňů, aby měli rovné šance a možnosti v komunitě.

Spolupráce mezi různými aktéry také umožňuje sdílení informací a zkušeností, koordinaci aktivit a vytváření integrovaných a efektivních programů pro reintegraci. Tato spolupráce může vést k lepšímu porozumění potřebám bývalých vězňů a k vytvoření prostředí, které podporuje jejich úspěšnou reintegraci a zabrání jim v návratu do kriminálního a podpůrného chování. V rámci zmíněné spolupráce by bylo vhodné zařadit do programu různé přednášky s projevem samotných vězňů.

**Návrh rozvrhu dne ve věznici:**

Zde je návrh časového rozvrhu dne, pro věznici se zvýšeným stupněm ostrahy.

*Tabulka 3 – Časový rozvrh dne. (Vlastní zdroj, 2024)*

<b>Doba</b>	<b>Činnost</b>
5:30	Budíček.
05:30 – 05.50	Osobní hygiena, úprava lůžka, odebrání matrací a lůžkovin, dále dle uloženého kázeňského trestu.
05:50 – 06:00	Prověrka početního stavu.
06:00 – 06:30	Snídaně, kterou si vězni musí zasloužit, tím, jak se chovají, vše na příděl.
06:30 – 07:00	Úklid cely.
07:00 – 17:00	Povinná práce, s ohledem na zdravotně postižené.
08:30 – 09:00	Důkladná ranní kontrola cely.
11:30 – 12:30	Výdej oběda na pracovišti.
07:30 – 14:30	Návštěva dle Nařízení ředitele věznice, po domluvě s personálem, místo práce.
17:00 – 18:30	Povinné vzdělávání, formou přednášek či samostudia.
18:30 – 19:30	Psaní korespondence, četba právnické, vzdělávací a náboženské literatury, úklidové práce ve prospěch věznice, účast na poradenské nebo terapeutické skupině nebo účast na vzdělávacích a speciálně výchovných aktivitách programu zacházení, osobní volno dle uloženého trestu.
19:30 – 20:00	Výdej večeře/večeře, kterou si vězni musí zasloužit, tím, jak se chovají, vše na příděl.
20:00 – 20:50	Úklid cely, osobní volno, příprava na početní prověrku stavu.
20:50 – 21:00	Prověrka početního stavu.
21:00 – 21:30	Četba náboženské, právnické a vzdělávací literatury.
21:30 – 22:00	Osobní hygiena, navrácení matrací a lůžkovin dle uloženého kázeňského trestu.
22:00	Večerka.

## ZÁVĚR

Problematika vlivu vězení na veřejnost a vězně v kontextu prevence proti kriminalitě není pro širokou veřejnost příliš známá. Tato okolnost vyplývá i z dat v dotazníkovém šetření. V teoretické části bylo zkoumáno právní ukotvení problematiky odnětí svobody, trestu odnětí svobody a vězeňství. Právní rámec týkající se trestního práva a vězeňství byl podrobně analyzován s důrazem na zákonné postupy a pravidla, která určují fungování vězeňského systému v České republice. Důkladné pochopení právního rámce je klíčové pro návrh efektivních opatření ke zlepšení vlivu vězení na veřejnost a vězně.

V praktické části práce byly podrobně analyzovány konkrétní věznice – Věznice Mírov a Vazební věznice Olomouc. Tato analýza zahrnovala hodnocení programů zacházení, ubytování, vybavení cel, stravování, osobní hygieny a zdravotní péče poskytované ve věznicích. Vyhodnocení těchto prvků umožnilo identifikovat klíčové oblasti, ve kterých je možné provést změny a zlepšení s cílem optimalizovat prostředí věznic a jejich vliv na vězně a veřejnost.

Dále bylo provedeno dotazníkové šetření, které poskytlo cenné informace o současném stavu vlivu vězení na veřejnost a vězně v kontextu prevence kriminality. Analýza výsledků dotazníkového šetření umožnila identifikovat specifické potřeby a problémy, se kterými se vězni potýkají během svého pobytu ve věznici, a poskytla základ pro formulaci návrhů opatření ke zlepšení situace.

Na základě těchto analýz byly navrženy konkrétní opatření ke zlepšení vlivu vězení na vězně a veřejnost v kontextu prevence kriminality. Tato opatření zahrnují například posílení resocializačních programů, integraci zdravotních a sociálních služeb, podporu rodinných vazeb, pravidelné monitorování účinnosti programů a zapojení komunity do procesu reintegrace bývalých vězňů.

Výsledky této práce ukazují, že navrhované změny a opatření mají potenciál pozitivně ovlivnit vliv vězení na veřejnost a vězně. Jejich implementace by mohla vést k efektivnějšímu a humánnějšímu fungování vězeňského systému v České republice a k posílení prevence kriminality v celé společnosti. Závěrem lze konstatovat, že stanovené cíle v práci byly splněny.

## SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BAŠTA, Jiří, 2017. *Prevence kriminality vybrané obce s rozšířenou působností*. Bakalářská práce. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, fakulta logistiky a krizového řízení.

BEDNÁŘ, Jiří, 2019. *ZÁKLADY TRESTNÍHO PRÁVA*. Online, Studijní opora. Ústí nad labem: Pedagogická fakulta UJEP. Dostupné z: <https://www.pf.ujep.cz/wp-content/uploads/2020/02/BEDN%C3%81%C5%98-Ji%C5%99%C3%AD.-Z%C3%A1klady-trestn%C3%ADho-pr%C3%A1va.-Studijn%C3%AD-opora.pdf>. [cit. 2024-02-25].

BEJBL, Martin, 2009. *Struktura a vývoj kriminality v České republice*. Diplomová práce, vedoucí JUDr. Zdeněk Karabec, CSc. Praha: Univerzita Karlova v Praze Právnická fakulta. Dostupné také z: [https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/24082/DPTX\\_2008\\_2\\_11220\\_HS9999\\_36508\\_0\\_70608.pdf?isAllowed=y&sequence=1](https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/24082/DPTX_2008_2_11220_HS9999_36508_0_70608.pdf?isAllowed=y&sequence=1).

BEZDĚKOVÁ, Miroslava, 2023. *Vnitřní řád pro odsouzené Věznice Mírov*. Online, Vnitřní řád. Mírov: Věznice Mírov. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/media/organizacni-jednotky/mirov/aktuality/vr-v-mirov-s-ucinnosti-od-01022024.pdf>. [cit. 2024-04-11].

BUREŠ, Milan, 1996. *Žít, nebo přežívat za zdmi hradu*. Online. In: Pravníradce. 2024. Dostupné z: <https://pravniradce.ekonom.cz/c1-66715930-zit-nebo-prezivat-za-zdmi-hradu>. [cit. 2024-04-11].

ČESKO, 1993a. *Usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení LIS-TINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 4. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>.

ČESKO, 1993a. *Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ústava České republiky*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 4. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>.

ČESKO, 1999a. *Vyhláška č. 345/1999 Sb., Ministerstva spravedlnosti, kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 4. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-34>.

ČESKO, 1999b. *Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 4. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-169>.

ČESKO, 2000. *Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (zákon o Probační a mediační službě)*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 4. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-257>.

ČESKO, 2003. *Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 4. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-218>.

ČESKO, 2009. *Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 4. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

ČESKO, 2011. *Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 4. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-418>.

ČESKO, 2012. *Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 4. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.

ČESKO, 2024. *Zákon č. 29/2024 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 4. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2024-29>.

ČESKOSLOVENKO, 1961. *Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 16. 4. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>.



ČESKOSLOVENSKO, 1969. *Úplné znění č. 84/1969 Sb., zákon o výkonu trestu odnětí svobody (úplné znění, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění)*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online].

© AION CS 2010–2024 [cit. 16. 4. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1969-84>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2023. *Kriminalita v ČR a EU – 2012–2022*. Online. Kurzy.cz. Roč. 2023, s. 1. ISSN 1801-8688. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/743260-kriminalita-v-cr-a-eu-20122022-pro-mezirocni-narust-registrovane-kriminality-v-roce-2022-mela/>. [cit. 2024-03-13].

DOLEŽALOVÁ, Barbora, 2019. *Kriminalita v ČR*. Bakalářská práce, vedoucí doc. Ing. Tomáš Cáhlik, CSc. Praha Univerzita Karlova fakulta Sociálních věd. Institut ekonomických studií. Dostupné také z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/107112/130256245.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

DRÁPAL, Jakub; JIŘIČKA, Václav a RASZKOVÁ, Tereza, 2021. *České vězeňství*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7676-066-0.

DVORSKÁ, Tereza, 2023. *Kriminalita v okrese Přerov*. Online, Bakalářská práce, vedoucí Ing. Ivan Princ. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, fakulta logistiky a krizového řízení. Dostupné z: [https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/53245/dvorska%202023\\_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/53245/dvorska%202023_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y). [cit. 2024-03-29].

ERNEKER, Petr, 2024. *Vnitřní řád pro odsouzené Vazební věznice Olomouc*. Online, Vnitřní řád. Olomouc: Vazební věznice Olomouc. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/media/organizacni-jednotky/olomouc/ostatni/vr-vv-olomouc-pro-odsouzene-od-5-1-2024-podepsany.pdf>. [cit. 2024-04-16].

FIEDLEROVÁ, Petra, 2018. *Kybernetická kriminalita a její specifika*. Bakalářská práce, vedoucí Mgr. Jiří Vlach. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje a bankovní institut AMBIS, a.s. Dostupné také z: [https://is.ambis.cz/th/benfy/Kyberneticka\\_kriminalita.pdf](https://is.ambis.cz/th/benfy/Kyberneticka_kriminalita.pdf).

HRADIL, Petr, 2018. *Právo pro gymnázia, obchodní akademie, střední a vyšší odborné školy: podle právního stavu k 1.1.2018*. Valašské Klobouky: Petr Hradil. ISBN 978-80-2704-692-8.

J. BROWN, Peter a CLOSSER, Svea, 2016. *Understanding and Applying Medical Anthropology*. Online. 3. New York: Social Sciences. ISBN 9781315416175. Dostupné z: <https://doi.org/10.4324/9781315416175>. [cit. 2024-03-28].

J. RYAN, Patrick a G. RUSH, George, 1997. *Understanding Organized Crime in Global Perspective*. 1. California: Sage publications. ISBN 9780761909811.

JAKUBEC, Pavel, 2015. *Terorismus*. Online, Závěrečná práce. Brno: Masarykova univerzita, pedagogická fakulta. Dostupné z: [https://is.muni.cz/th/cmegl/Jakubec\\_zave-recna\\_prace.pdf](https://is.muni.cz/th/cmegl/Jakubec_zave-recna_prace.pdf). [cit. 2024-03-28].

JANOŠEC, Josef, 2010. *Hrozba a riziko v bezpečnostní terminologii*. Online, Vzdělávací materiál. Lázně Bohdaneč: MVCR. Dostupné z: [https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/37995/Jano%20a%20lecJ\\_HrozbaARiziko\\_2010.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/37995/Jano%20a%20lecJ_HrozbaARiziko_2010.pdf?sequence=1&isAllowed=y). [cit. 2024-03-28].

KRÁLÍK, Aleš, 2023. *Kriminalita jako jedna z významných bezpečnostních hrozeb*. Online, Bakalářská práce, vedoucí doc. RSDr. Václav Lošek, CSc. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, fakulta logistiky a krizového řízení. Dostupné z: [https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/53180/kr%20a%2011%20adk\\_2023\\_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/53180/kr%20a%2011%20adk_2023_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y). [cit. 2024-03-28].

KRUPKA, Vladimír, 2012. *Trestní právo hmotné: obecná část*. 2. vyd. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. Praha: Armex. ISBN 978-80-87451-14-4.

MÄSIAROVÁ, Lucie, 2021. *Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky*. Online, Statistická ročenka. Praha. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/media/organizacni-jednotky/generalni-reditelstvi/odbor-spravni/statistiky/rocenky/statisticka-rocenka-2020.pdf>. [cit. 2024-04-03].

MICHAL, Jakub, 2019. *Prevence kriminality*. Online, Diplomová práce, vedoucí doc. JUDr. Jana Tlapák Navrátilová, Ph.D. Kostelec nad Labem: Univerzita Karlova. Právnická fakulta. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/116537/120352101.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. [cit. 2024-02-22].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2024. *Čeští Vojáci a trestná činnost*. ČI Online. ©Webtodate . Army. 2024. Dostupné z: <https://www.army.cz/scripts/detail.php?id=1539>. [cit. 2024-02-22].

MINISTERSTVO VNITRA, 2004. *Vnější bezpečnost a veřejný pořádek*. Online, Bezpečnostní dokument. Praha. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz › soubor › bezpecnost-pdf>. [cit. 2024-03-28].

NĚMECKÝ, Marek, 2015. *Co drží společnost pohromadě?* 1. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-3009-0.

NOVÁK, Michal, 2023. *Bezpečnost na Šumpersku*. Online, Bakalářská práce, vedoucí Ing. Pavel Zdražil, Ph. D.v.r. Pardubice: Univerzita Pardubice Fakulta ekonomicko-správní. Dostupné z: [https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/80824/NovakM\\_BezpecnostSumper-sku\\_PZ\\_2023.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/80824/NovakM_BezpecnostSumper-sku_PZ_2023.pdf?sequence=1&isAllowed=y). [cit. 2024-03-28].

OBASE, 2020. *Věznice Mírov*. Online. 2021. Dostupné z: <https://obase.cz/veznice-mirov/>. [cit. 2024-04-11].

OBASE, 2021. *Obase*. Online. 2023. Dostupné z: <https://obase.cz/vyklad-pojmu-z-ve-zeni/vyklad-dle-zakona/vykon-trestu-odneti-svobody/>. [cit. 2024-03-21].

PREUSS, Ondřej, 2022. *Vše o trestu odnětí svobody*. Online. *Dostupný advokát*. Roč. 2013, č. 1, s. 4. Dostupné z: <https://dostupnyadvokat.cz/blog/trest-odneti-svobody>. [cit. 2024-02-25].

RAMBOUSKOVÁ, Markéta a PLEVÁK, Ondřej, 2021. *EU a vnější bezpečnost: Obrana, diplomacie a role Unie ve světě*. Online. *Euractiv*. Č. 1, s. 4. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/evropska-unie-a-svet/linksdossier/eu-a-vnejsi-bezpecnost-obrana-diplomacie-a-role-unie-ve-svete/>. [cit. 2024-03-29].

RASZKOVÁ, Tereza a SVOBODA HOFERKOVÁ, Stanislava, 2018. *Kapitoly z penologie I: vězeňství*. Druhé. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 978-80-7435-716-9.

SCHNEIDER, Hans, 2019. *Kriminologie: Standpunkte und Probleme*. Online. 9. Berlín: Walter de Gruyter. ISBN 3-11-004376-9. Dostupné z: [https://sfx-tbata000.hosted.ex-librisgroup.com/utb?ctx\\_ver=Z39.88-2004&ctx\\_enc=info%3Aofi%2Fenc%3AUTF-8&rft\\_id=info%3Aasid%2Fsummon.serialssolutions.com&rft\\_val\\_fmt=info%3Aofi%2Ffmt%3Akev%3Amtx%3Abook&rft.genre=book&rft.title=Kriminologie&rft.au=Schneider%2C+Hans+Joachim&rft.date=2019-01-01&rft.pub=De+Gruyter&rft.isbn=9783111708645&rft.externalDocID=5181568¶mdict=cs-CZ](https://sfx-tbata000.hosted.ex-librisgroup.com/utb?ctx_ver=Z39.88-2004&ctx_enc=info%3Aofi%2Fenc%3AUTF-8&rft_id=info%3Aasid%2Fsummon.serialssolutions.com&rft_val_fmt=info%3Aofi%2Ffmt%3Akev%3Amtx%3Abook&rft.genre=book&rft.title=Kriminologie&rft.au=Schneider%2C+Hans+Joachim&rft.date=2019-01-01&rft.pub=De+Gruyter&rft.isbn=9783111708645&rft.externalDocID=5181568¶mdict=cs-CZ). [cit. 2024-03-28].

SILKE, Andrew, 2014. *Prisons, terrorism and extremism : critical issues in management, radicalisation and reform*. Abingdon, Oxon: New York : Routledge. ISBN 978-0-415-81037-1.

POLICIE ČR, 2024. *Statistické přehledy kriminality za rok 2023*, © 2024. Online. *Policie*. Roč. 2024, s. 1. Dostupné © 2024 Policie ČR z: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2023.aspx>. [cit. 2024-02-22].

TRNKOVÁ, Michaela, 2019. *Vývoj a struktura kriminality v ČR*. Diplomová práce, vedoucí doc. JUDr. Bc. Tomáš Grivna, Ph.D. Praha: Univerzita Karlova. Právnická fakulta. Dostupné také z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/111048/120347575.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

TYLAR, Stanislav, 1996. *Vazební věznice Olomouc*. Online. In: *Firmy.cz*. Dostupné z: <https://www.firmy.cz/detail/401958-vazebni-veznice-olomouc-olomouc.html>. [cit. 2024-04-16].

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR, 2011. *Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky*. Online, Statistická ročenka. Praha: VSCR. Dostupné z: <https://docplayer.cz/4731243-Statisticka-rocenka-vezenske-sluzby-ceske-republiky.html>. [cit. 2024-04-11].

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR, 2023. *Věznice Mírov*. Online. In: LinkedIn. 2024. Dostupné z: <https://cz.linkedin.com/pulse/v%C4%9Bznice-m%C3%ADrov-v%C4%9Bze%C5%88sk%C3%A1-slu%C5%BEba-%C4%8Desk%C3%A9-republiky>. [cit. 2024-04-11].

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR, 2024. *Vazební věznice Olomouc*. Online. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/organizacni-jednotky/vazebni-veznice-olomouc/sekce/zakladni-informace>. [cit. 2024-04-16].

POLICIE ČR, 2023. *Vývoj registrované kriminality v roce 2022*. Online, *Policie*. Roč. 2023, s. 1. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2022.aspx>. [cit. 2024-02-22].

W. NEIL, Adger, 2006. *Global Environmental Change*. *ScienceDirect*. Roč. 16, č. 3, s. 13.

**SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK**

EU	Evropská unie
ČR	Česká republika
ZVTOS	Zákon o výkonu trestu odnětí svobody
RVTOS	Řád o výkonu trestu odnětí svobody
ČRD	Časový rozvrh dne

**SEZNAM OBRÁZKŮ**

<i>Obrázek 1 – Rozdělení věznic. (Drápal, et al., 2021)</i> .....	27
<i>Obrázek 2 – Mapa vězeňských zařízení v ČR. (Mäsiarová, 2021)</i> .....	28
<i>Obrázek 3 – Organizační struktura Vězeňské služby ČR. (Vězeňská služba ČR, 2011)</i> .....	29
<i>Obrázek 4 – Věznice Mírov. (Bureš, 2020)</i> .....	32
<i>Obrázek 5 – Postel v cele s povlečenou dekou. (Bezděková, 2023)</i> .....	35
<i>Obrázek 6 – Vazební věznice Olomouc. (Kylar, 2017)</i> .....	37
<i>Obrázek 7 – Vzor postele z Vazební věznice Olomouc. (Erneker, 2024)</i> .....	40
<i>Obrázek 8 – Graf zobrazující věk respondentů ve věznici Mírov. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	46
<i>Obrázek 9 – Graf zobrazující Dosažené vzdělání respondentů. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	47
<i>Obrázek 10 – Graf, zda vězni litují svých činů. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	47
<i>Obrázek 11 – Graf, zda si vězni zlepšují vzdělání. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	48
<i>Obrázek 12 – Graf o vyplňování času ve vězení. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	48
<i>Obrázek 13 – Graf druhů trestné činnosti a činů, za které si vězni odpykávají trest. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	49
<i>Obrázek 14 – Graf věku odsouzených ve Vazební věznici Olomouc. (Zdroj vlastní, 2024)</i>	50
<i>Obrázek 15 – Graf, dosaženého vzdělání. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	51
<i>Obrázek 16 – Graf, zda vězni pocítují lítost za své činy. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	51
<i>Obrázek 17 – Graf poukazuje, zda si vězni chtějí dodělat vzdělání. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	52
<i>Obrázek 18 – Graf, který znázorňuje, jak vězni vyplňují čas v nápravném zařízení. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	52
<i>Obrázek 19 – Graf trestné činnosti a činů, za kterou jsou osoby odsouzeny. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	53
<i>Obrázek 20 – Graf věku veřejnosti. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	54
<i>Obrázek 21 – Graf, zdali si osoby odpykávaly trest ve vězení. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	55
<i>Obrázek 22 – Graf známosti osob, které byly ve vězení. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	55
<i>Obrázek 23 – Graf trestu smrti. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	56
<i>Obrázek 24 – Graf jiných trestů než vězení. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	56
<i>Obrázek 25 – Graf toho, co by vězni mít neměli. (Zdroj vlastní, 2024)</i> .....	57

**SEZNAM TABULEK**

<i>Tabulka 1 – Časový rozvrh dne. (Erneker, 2024)</i> .....	42
<i>Tabulka 2 – Časový rozvrh dne. (Vlastní zdroj, 2024)</i> .....	61

## SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazníkové šetření pro vězně věznice Mírov a Vazební věznice Olomouc

Příloha P II: Dotazníkové šetření pro veřejnost

Příloha P III: Vyhodnocení dotazníkového šetření pro věznicí Mírov

Příloha P IV: Vyhodnocení dotazníkového šetření pro Vazební věznicí Olomouc

Příloha P V: Vyhodnocení dotazníkového šetření pro Veřejnost



# **PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKY PRO VĚZNĚ VĚZNICE MÍROV A VA- ZEBNÍ VĚZNICE OLOMOUČ**

*Dobrý den, dovoluji Vám představit. Jmenuji se Jakub Nejezchleba a jsem studentem fakulty UTB logistiky a krizového řízení v Uherském Hradišti. Rád bych Vás poprosil o vyplnění krátkého dotazníku, který poslouží jako materiál ke zpracování vysokoškolské závěrečné bakalářské práce a zároveň pomůže ke zkvalitnění vlivu vězení na veřejnost a vězně v kontextu prevence proti kriminalitě.*

*Dotazník je anonymní – nemusíte uvádět svoje jméno. Zřetelně označte (zakroužkováním, křížkem apod.) vždy jednu z možností. Otevřené odpovědi pište hůlkovým písmem. Pokud budete mít k dotazníku jakékoliv dotazy nebo připomínky, oslovte vychovatele, který Vám na ně odpoví, popřípadě mě kontaktujte.*

*Předem děkuji za úplné a pravdivé vyplnění.*

*Jakub Nejezchleba*

## **1. Jaké jste pohlaví?**

- Muž
- Žena
- Jiné

## **2. Kolik je Vám let?**

- 18–24 let
- 25–34 let
- 35–44 let
- 45–54 let
- 55–64 let
- 65 let a více

## **3. Dosažené vzdělání?**

- Základní
- Odborné vzdělání s výučním listem
- Středoškolské s maturitou
- Vysokoškolské
- Jiné

## **4. Jaké jste národnosti?**

- České
- Slovenské
- V případě jiné národnosti, uveďte jaké \_\_\_\_\_

**5. Jaký je Váš rodinný stav?**

- Svobodný/á
- Rozvedený/á
- Vdovec/Vdova
- Jiné

**6. Byl/a jste již v minulosti nepodmíněně odsouzen/a?**

- Ano
- Ne

**7. Ztráta osobní svobody z důvodu výkonu trestu mi vadí?**

- Ano
- Ne

**8. Ztráta každodenního kontaktu s blízkými?**

- Mě velmi trápí
- Nemám nikoho
- Je mi to jedno

**9. Pociťujete lítost za svůj čin, pro který si odpykáváte výkon trestu?**

- Ano
- Ne

**10. Pracoval/a jste před nástupem do výkonu trestu?**

- Ano
- Ne

**11. Využil/a jste možnosti doplnění nebo zvýšení vzdělání ve výkonu trestu?**

- Ano
- Ne, přestože jsem o tom věděl/a
- Ne, nevěděl/a jsem o tom
- Momentálně si dodělávám
- Nemám zájem

**12. Změnil se Vám pobyt v nápravném zařízení žebříček hodnot?**

- Mám kompletně změněné myšlení i pohled na život
- Vůbec se mě to nedotklo
- Nepřemýšlel/a jsem nad tím
- Nechci odpovídat

**13. Jste si vědom/a činu, který jste spáchal/a?**

- Nejsem si vědom, že jsem udělal/a něco špatného
- Ano, jsem si toho vědom/a a celý život si to ponesu s sebou
- Nepřemýšlel/a jsem nad tím
- Jiné

- 14. Jak vyplňujete čas v nápravném zařízení?**
- 15. Naučil/a jste se v nápravném zařízení činnosti, které budou přínosem ve Vašem osobním životě (uved'te jaké)?**
- 16. Co uděláte proto, aby se Váš pobyt v nápravném zařízení neopakoval?**
- 17. Jaký vliv má nápravné zařízení na Vaši psychickou stránku?**
- 18. Jak Vás pobyt ve vězení ovlivňuje?**
- 19. Za jaký druh trestné činnosti jste odsouzen/a?**
- 20. Kde vidíte sám/sama sebe za 10 let?**

## **PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍKY PRO VEŘEJNOST**

*Dobrý den, dovoluji Vám představit. Jmenuji se Jakub Nejezchleba a jsem studentem fakulty UTB logistiky a krizového řízení v Uherském Hradišti. Rád bych Vás poprosil o vyplnění krátkého dotazníku, který poslouží jako materiál ke zpracování vysokoškolské závěrečné bakalářské práce a zároveň pomůže ke zkvalitnění vlivu vězení na veřejnost a vězně v kontextu prevence proti kriminalitě.*

*Dotazník je anonymní – nemusíte uvádět svoje jméno. Zřetelně označte (zakroužkováním, křížkem apod.) vždy jednu z možností. Otevřené odpovědi pište hůlkovým písmem. Pokud budete mít k dotazníku jakékoliv dotazy nebo připomínky, oslovte mne, já Vám na ně odpovím, popřípadě mě kontaktujte.*

*Předem děkuji za úplné a pravdivé vyplnění.*

*Jakub Nejezchleba*

### **1. Jaké jste pohlaví?**

- Muž
- Žena
- Jiné

### **2. Kolik je Vám let?**

- 15–17 let
- 18–24 let
- 25–34 let
- 35–44 let
- 45–54 let
- 55–64 let
- 65 let a více

### **3. Dosažené vzdělání?**

- Základní
- Odborné vzdělání s výučním listem
- Středoškolské s maturitou
- Vysokoškolské
- Jiné

### **4. Jaké jste národnosti?**

- České
- Slovenské
- V případě jiné národnosti, uveďte jaké \_\_\_\_\_

**5. Jaký je Váš rodinný stav?**

- Svobodný/á
- Rozvedený/á
- Vdovec/Vdova
- Jiné

**6. Byl/a jste už někdy nepodmíněně odsouzen/a?**

- Ano
- Ne
- Nepodmíněně ne, ale podmíněně ano

**7. Znáte někoho, kdo si odpykával trest ve vězení?**

- Ano
- Ne

**8. Jak nahlížíte na osoby, které byly ve vězení?**

- Nevadí mi
- Vadí mi
- Je mi to jedno

**9. Působí na Vás vězení dostatečně preventivně?**

- Ano
- Ne

**10. Spáchal/a jste někdy trestný čin, za který byste mohl/a jít do vězení?**

- Ano
- Ne
- Nevím o tom

**11. Dokážete si představit život ve vězení?**

- Ano
- Ano, klidně bych tam šel/šla
- Ne
- Absolutně ne
- Nevím

**12. Schválil/a byste trest smrti v ČR?**

- Jsem zásadně proti
- Souhlasil/a bych
- Je mi to jedno

**13. Jak pohlížíte na vězeňský systém v ČR?**

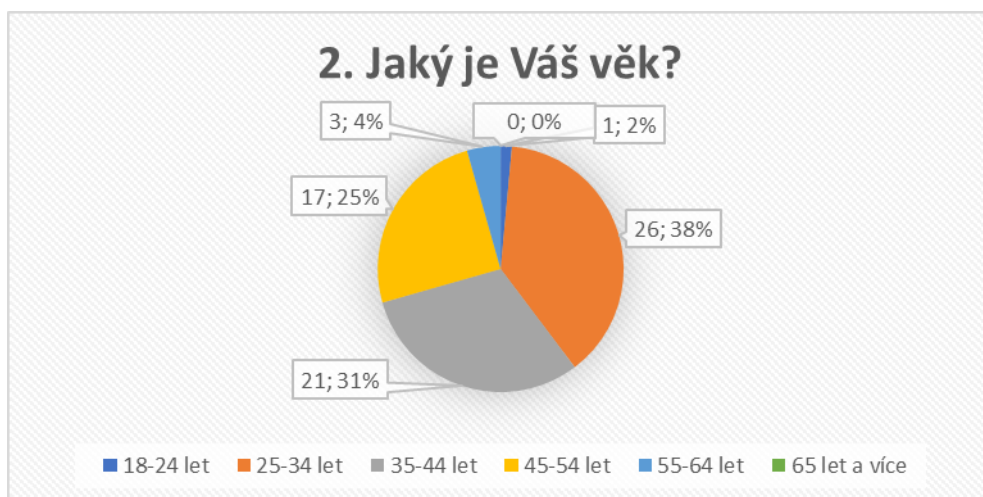
- Nedostatečný
- Dostatečný
- Absolutně vyhovující
- Jiné, uveďte jaké \_\_\_\_\_

- 14. Jak podle Vás snížit počet nepodmíněně odsouzených osob?**
- 15. Jakým jiným způsobem, než vězením byste trestali pachatele trestných činů?**
- 16. Co děláte proto, abyste se do vězení nedostal/a?**
- 17. Jak Vás existence vězení ovlivňuje v každodenním životě?**
- 18. Měl/a jste někdy problém s Policií ČR? Pokud ano, jaký:**
- 19. Myslíte si, že mají vězni ve věznicích něco, co by mít neměli, popřípadě co?**
- 20. Napomohl/a jste někdy někomu do nápravného zařízení?**

## PŘÍLOHA P III: VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ PRO VĚZNICI MÍROV



(Zdroj vlastní, 2024)

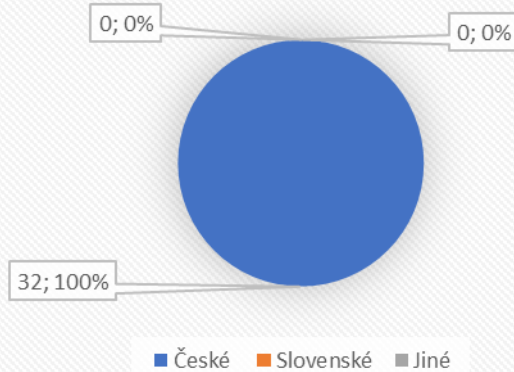


(Zdroj vlastní, 2024)



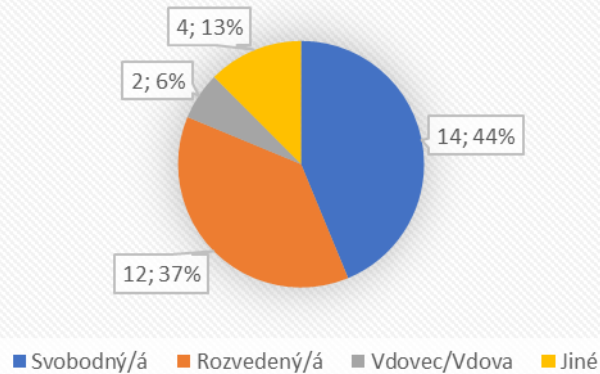
(Zdroj vlastní, 2024)

#### 4. Jaké jste národnosti?



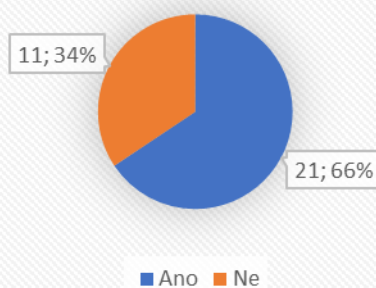
*(Zdroj vlastní, 2024)*

#### 5. Jaký je Váš rodinný stav?



*(Zdroj vlastní, 2024)*

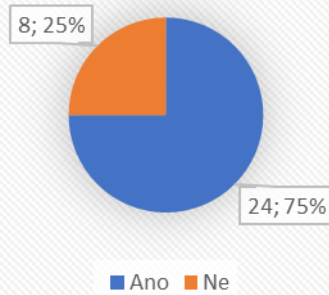
#### 6. Byl/a jste již v minulosti nepodmíněně odsouzen/a?



*(Zdroj vlastní, 2024)*

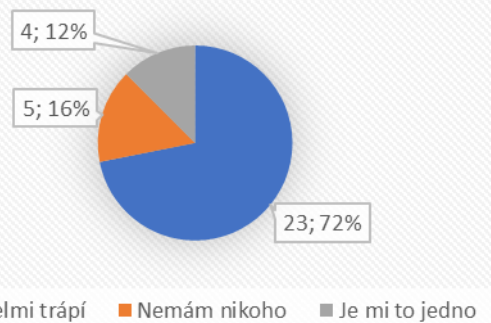


### 7. Ztráta osobní svobody z důvodu výkonu trestu mi vadí?



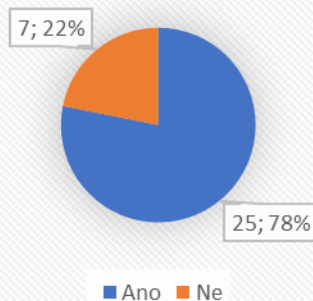
(Zdroj vlastní, 2024)

### 8. Ztráta každodenního kontaktu s blízkými?



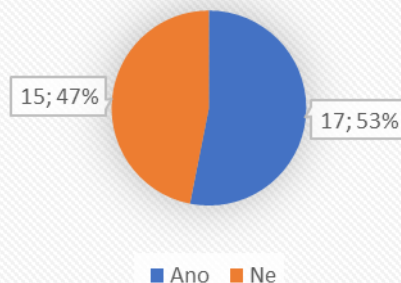
(Zdroj vlastní, 2024)

### 9. Pociťujete lítost za svůj čin, pro který si odpykáváte výkon trestu?



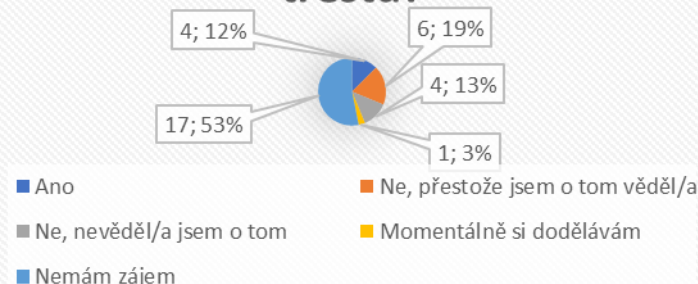
(Zdroj vlastní, 2024)

## 10. Pracoval/a jste před nástupem do výkonu trestu?



(Zdroj vlastní, 2024)

## 11. Využil/a jste možnosti doplnění nebo zvýšení vzdělání ve výkonu trestu?



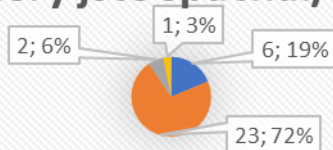
(Zdroj vlastní, 2024)

## 12. Změnil se Vám pobyt v nápravném zařízení žebříček hodnot?



(Zdroj vlastní, 2024)

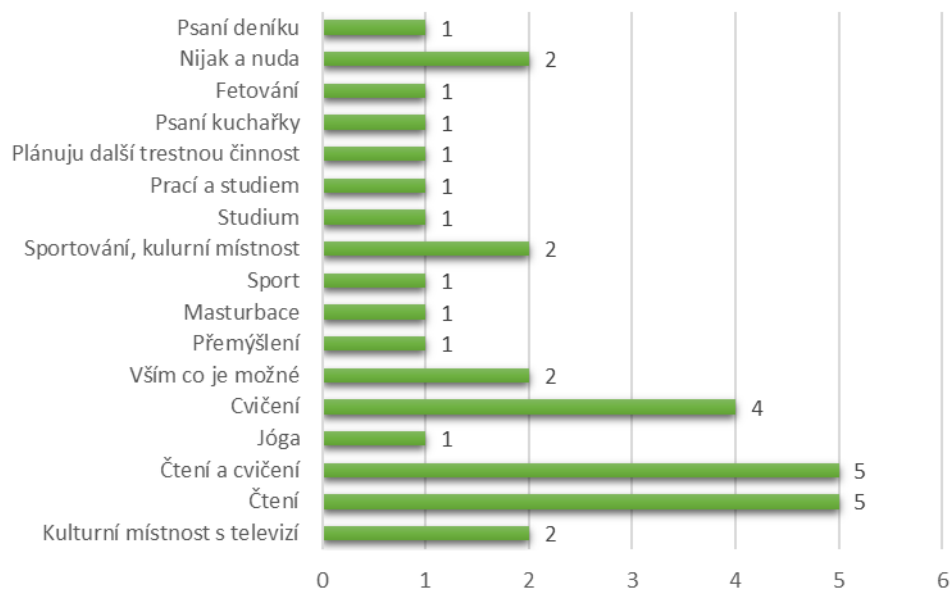
### 13. Jste si vědom/a trestného činu, který jste spáchal/a?



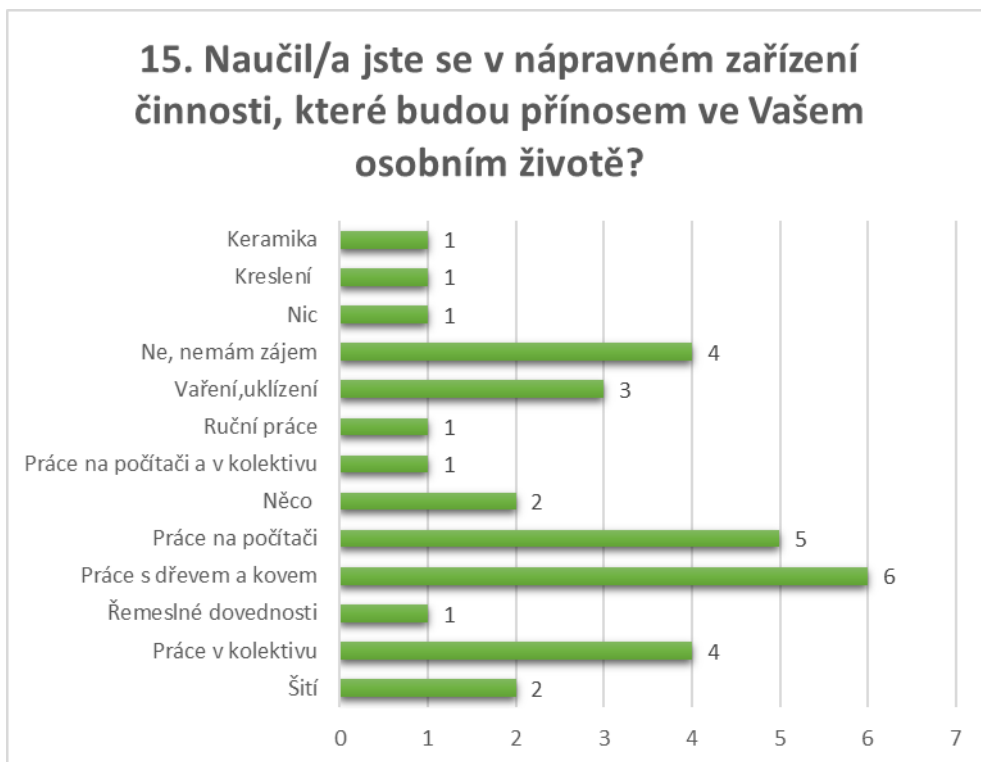
- Nejsem si vědom/a, že jsem udělal/a něco špatného
- Ano, jsem si toho vědom/a a celý život si to ponesu s sebou
- Nepřemýšlel/a jsem nad tím
- Jiné

(Zdroj vlastní, 2024)

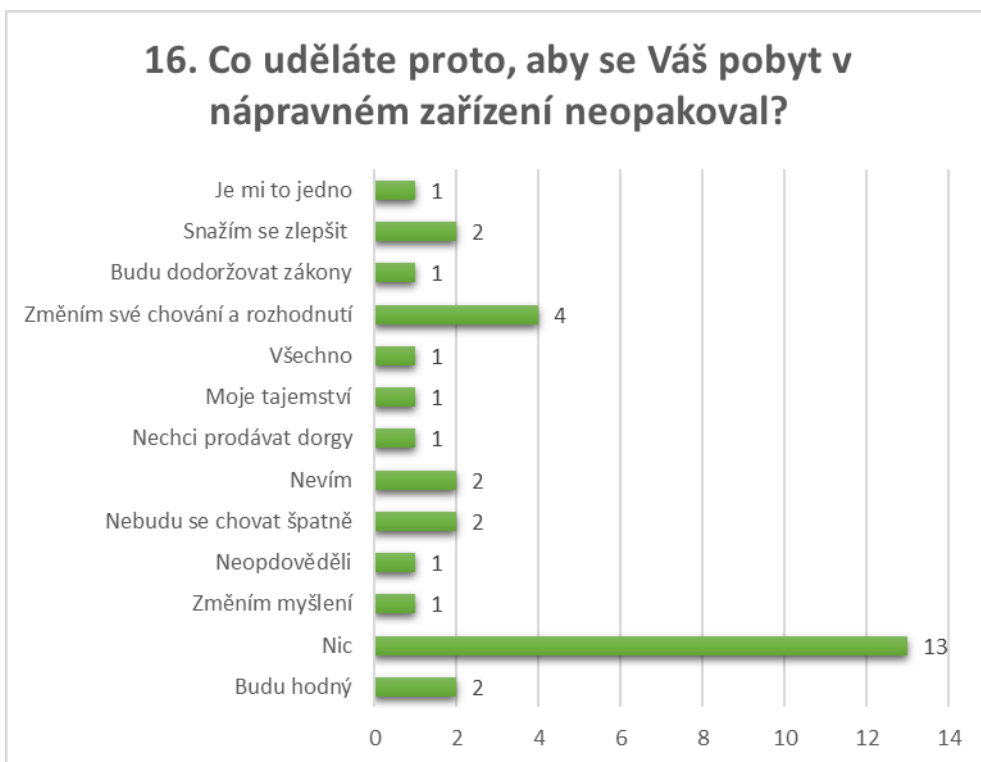
### 14. Jak vyplňujete čas v nápravném zařízení?



(Zdroj vlastní, 2024)



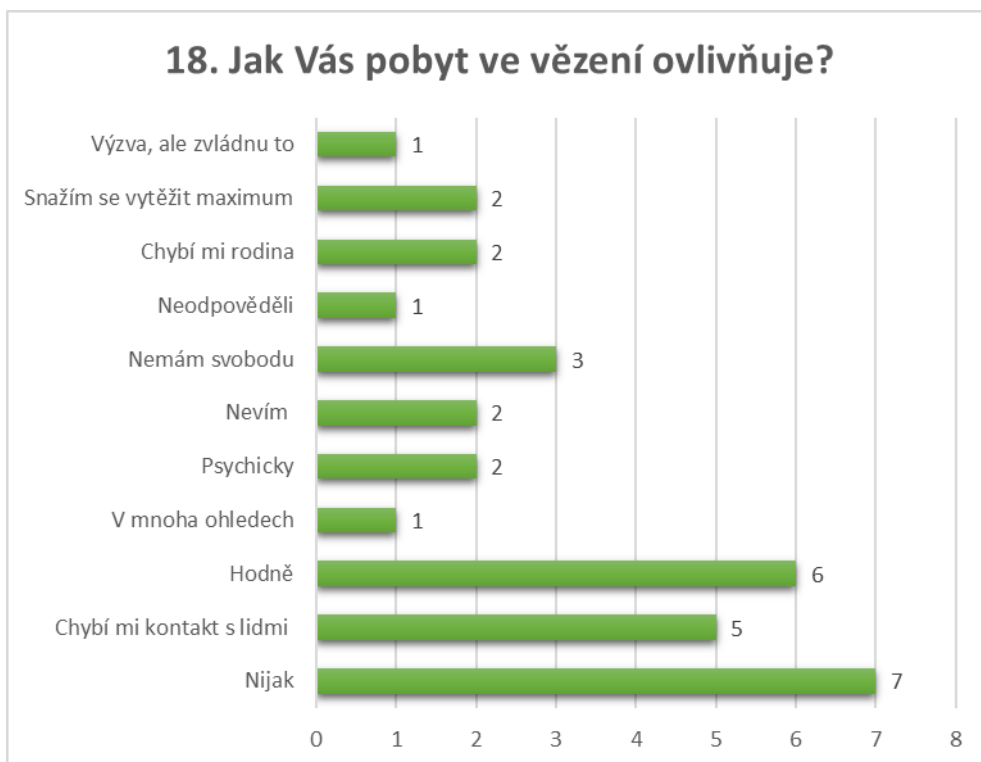
(Zdroj vlastní, 2024)



(Zdroj vlastní, 2024)

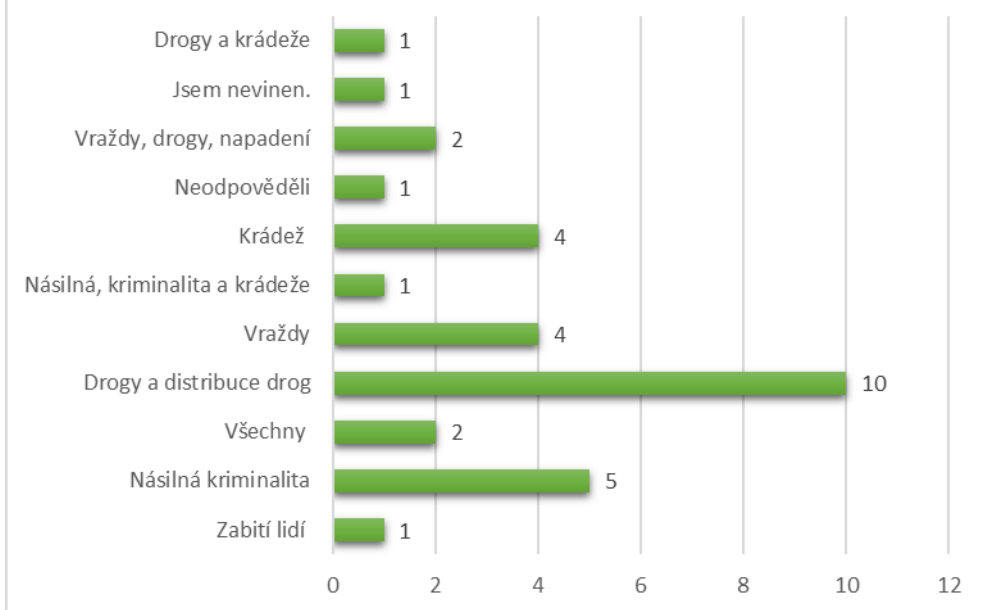


(Zdroj vlastní, 2024)



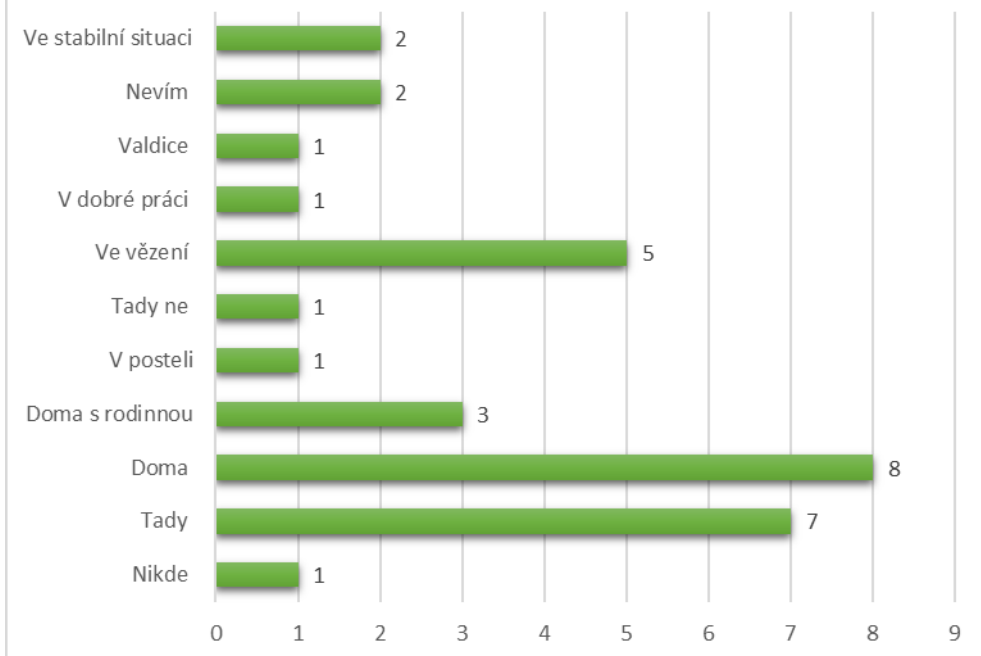
(Zdroj vlastní, 2024)

### 19. Za jaký druh trestné činnosti jste odsouzen/a?



(Zdroj vlastní, 2024)

### 20. Kde vidíte sám/sama sebe za 10 let?

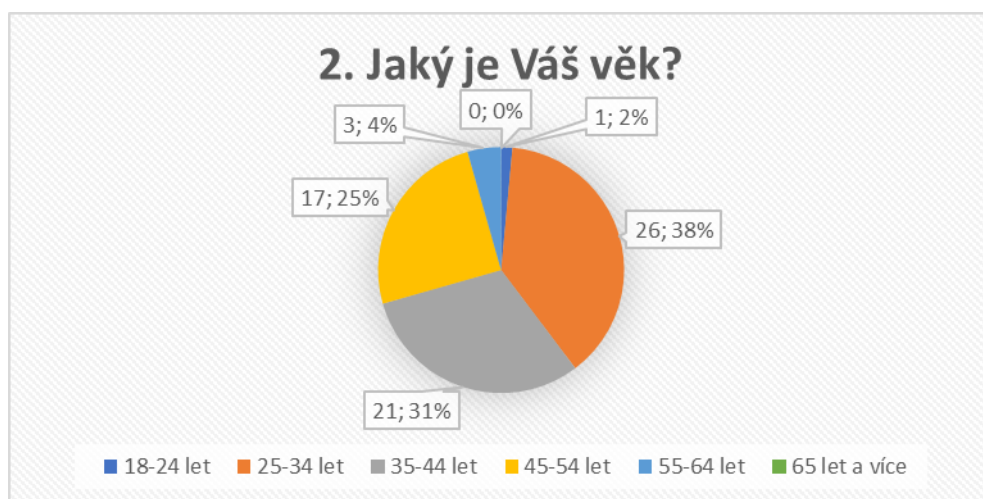


(Zdroj vlastní, 2024)

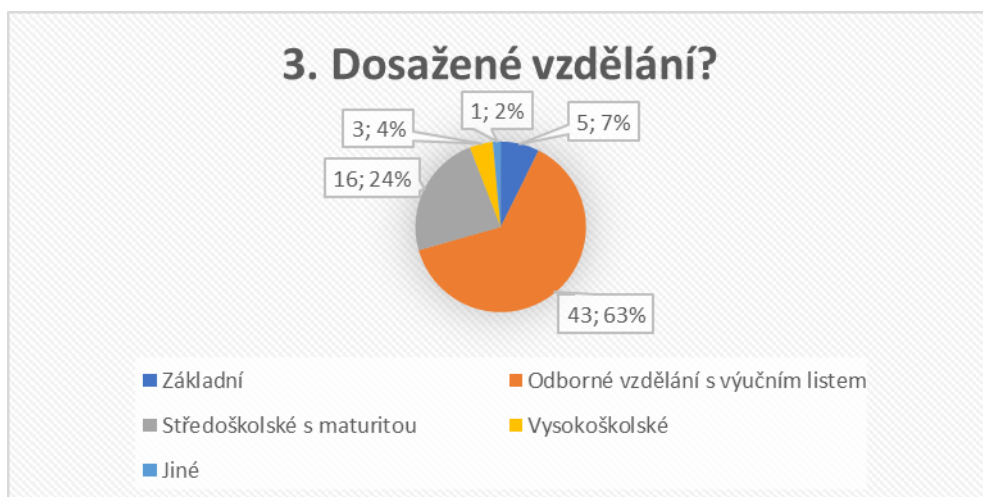
## PŘÍLOHA P IV: VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ PRO VAZEBNÍ VĚZNICI OLOMOUC



(Zdroj vlastní, 2024)

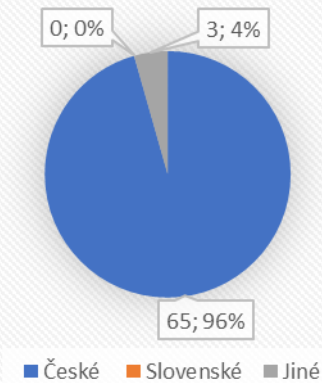


(Zdroj vlastní, 2024)



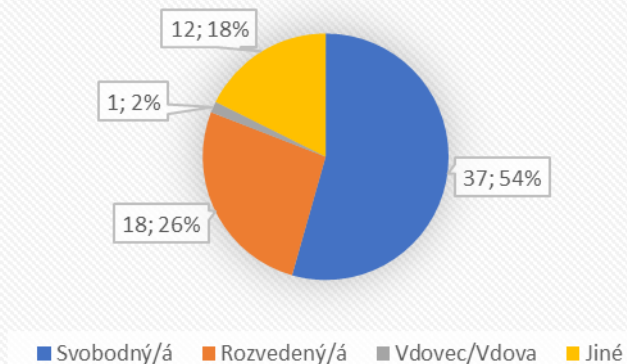
(Zdroj vlastní, 2024)

#### 4. Jaké jste národnosti?



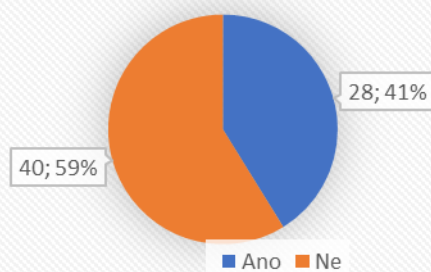
(Zdroj vlastní, 2024)

#### 5. Jaký je Váš rodinný stav?



(Zdroj vlastní, 2024)

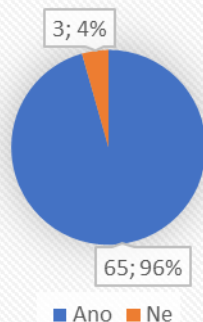
#### 6. Byl/a jste již v minulosti nepodmíněně odsouzen/a?



(Zdroj vlastní, 2024)

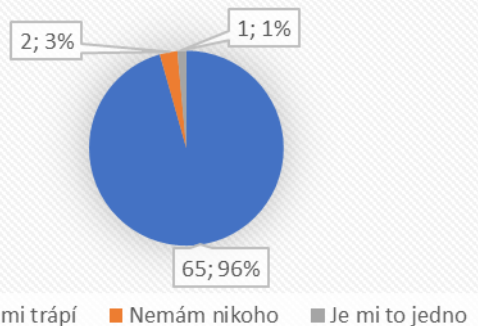


### 7. Ztráta osobní svobody z důvodu výkonu trestu mi vadí?



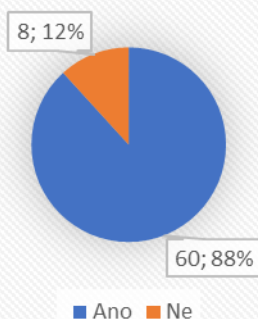
(Zdroj vlastní, 2024)

### 8. Ztráta každodenního kontaktu s blízkými?



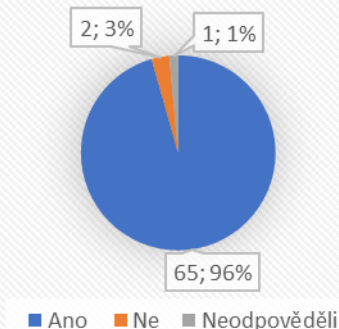
(Zdroj vlastní, 2024)

### 9. Pociťujete lítost za svůj čin, pro který si odpykáváte výkon trestu?



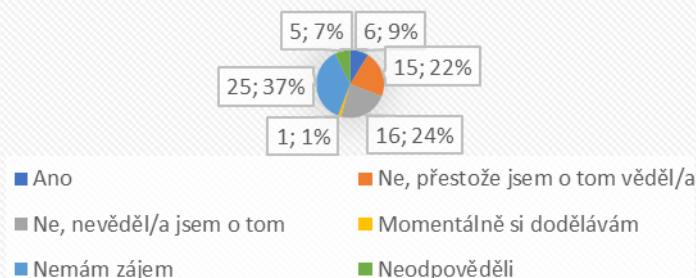
(Zdroj vlastní, 2024)

## 10. Pracoval/a jste před nástupem do výkonu trestu?



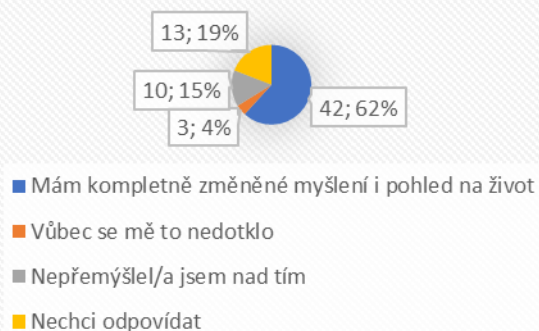
(Zdroj vlastní, 2024)

## 11. Využil/a jste možnosti doplnění nebo zvýšení vzdělání ve výkonu trestu?



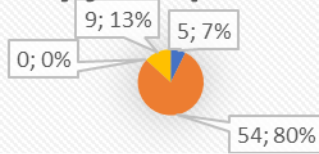
(Zdroj vlastní, 2024)

## 12. Změnil se Vám pobýtem v nápravném zařízení žebříček hodnot?



(Zdroj vlastní, 2024)

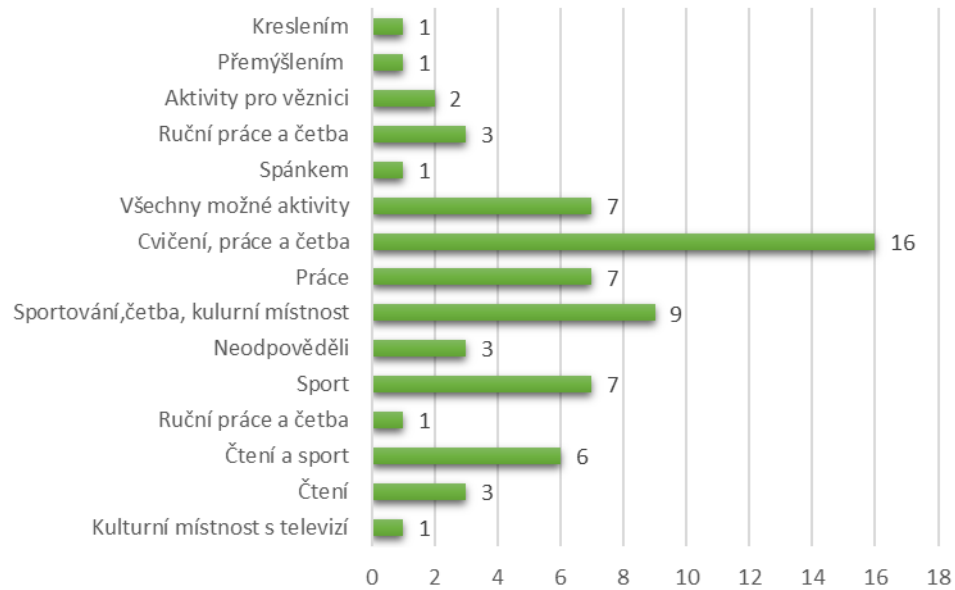
### 13. Jste si vědom/a trestného činu, který jste spáchala?



- Nejsem si vědom/a, že jsem udělal/a něco špatného
- Ano, jsem si toho vědom/a a celý život si to ponesu s sebou
- Nepřemýšlel/a jsem nad tím
- Jiné

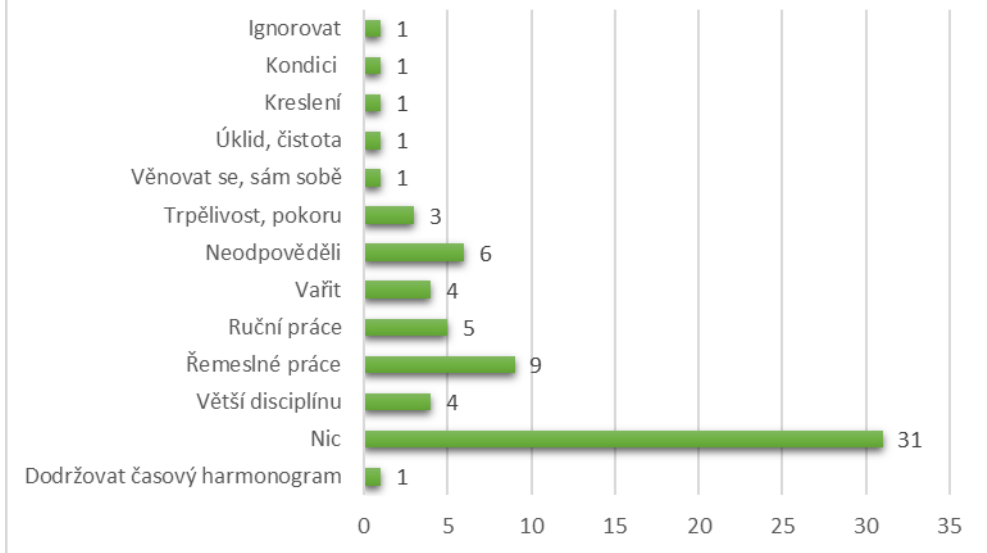
(Zdroj vlastní, 2024)

### 14. Jak vyplňujete čas v nápravném zařízení?



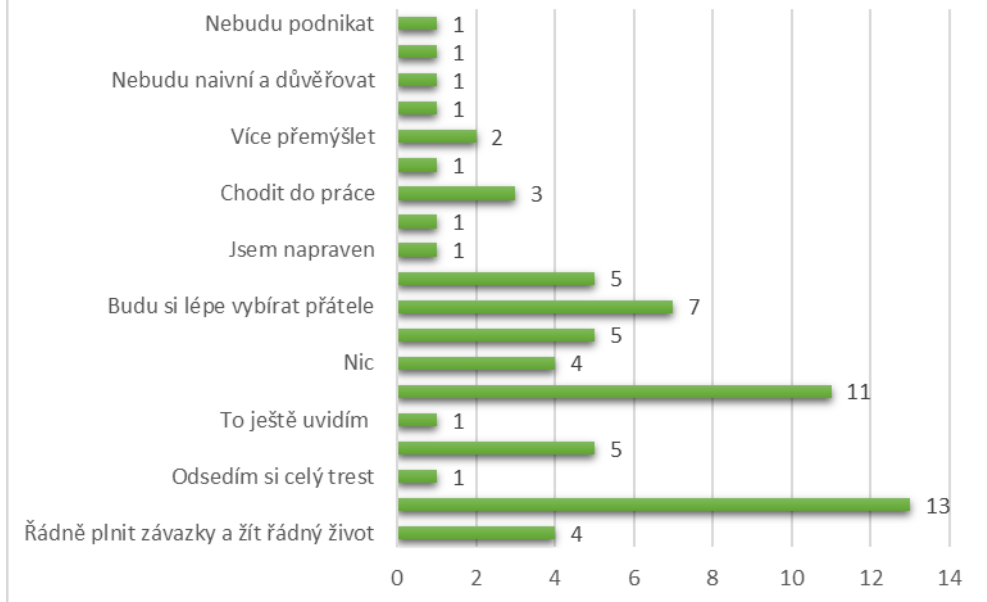
(Zdroj vlastní, 2024)

### 15. Naučil/a jste se v nápravném zařízení činnosti, které budou přínosem ve Vašem osobním životě?



(Zdroj vlastní, 2024)

### 16. Co uděláte proto, aby se Váš pobyt v nápravném zařízení neopakoval?



(Zdroj vlastní, 2024)

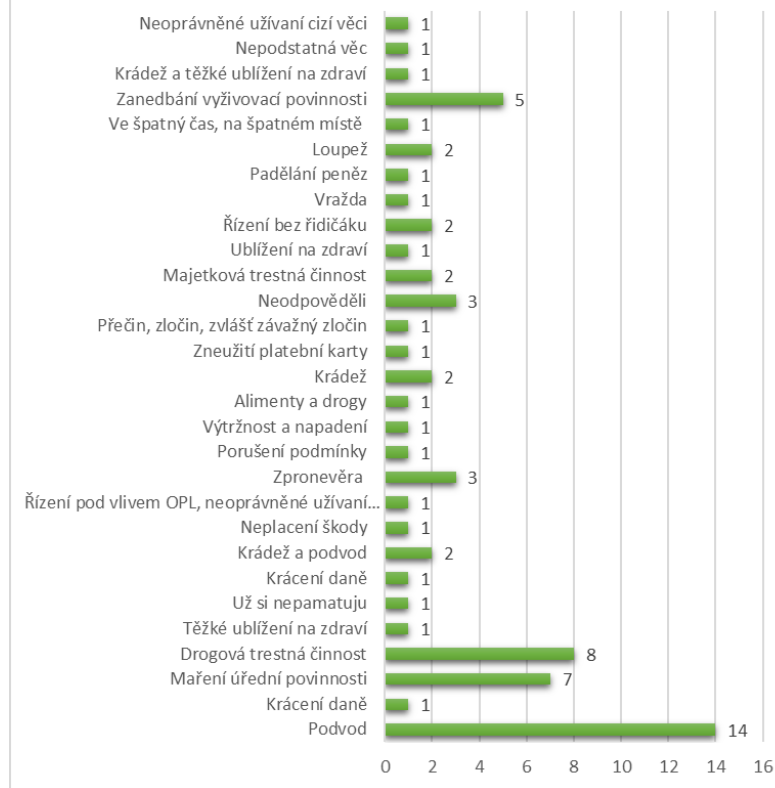


(Zdroj vlastní, 2024)



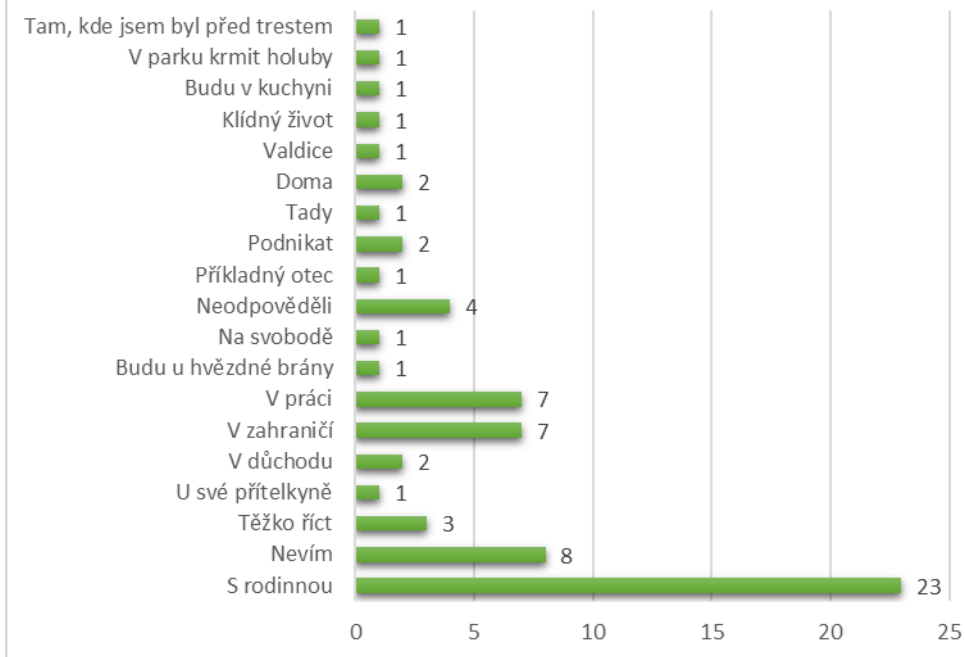
(Zdroj vlastní, 2024)

### 19. Za jaký druh trestné činnosti jste odsouzen/a?



(Zdroj vlastní, 2024)

### 20. Kde vidíte sám/sama sebe za 10 let?

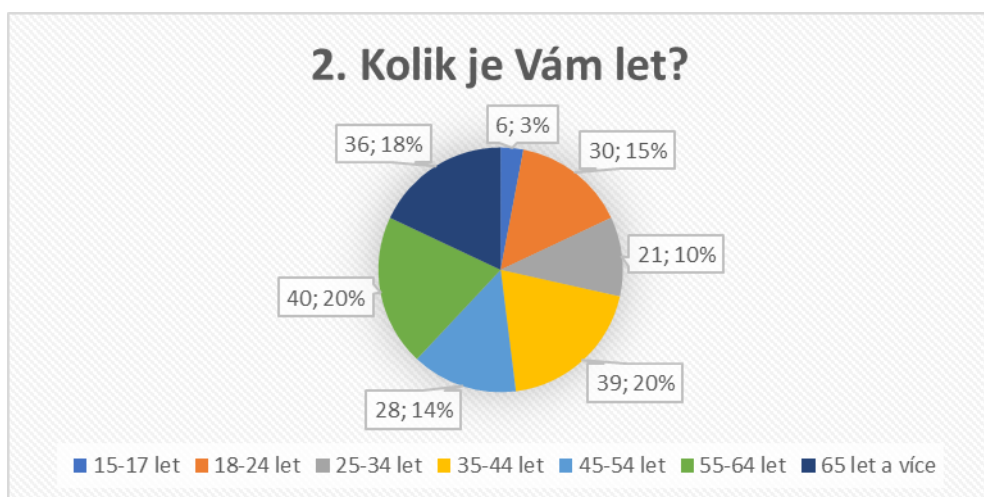


(Zdroj vlastní, 2024)

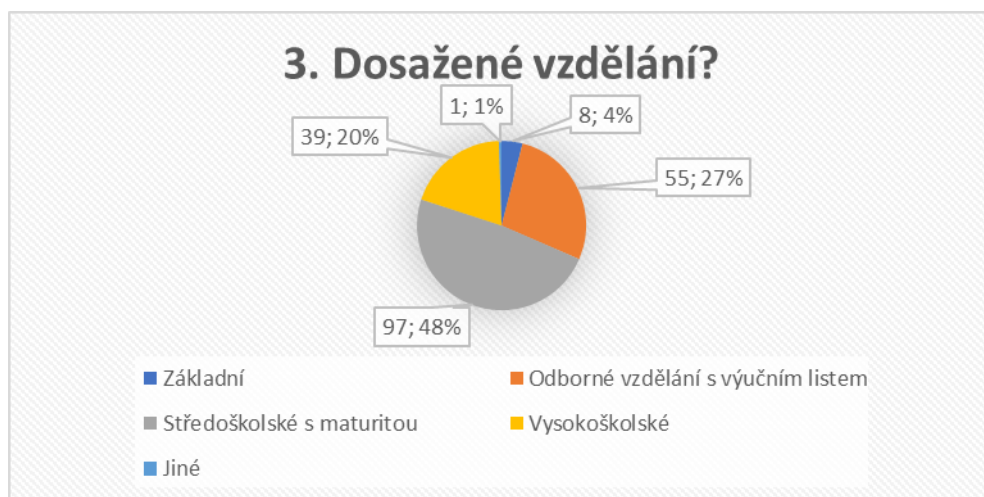
## PŘÍLOHA P V: VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ PRO VEŘEJNOST



(Zdroj vlastní, 2024)

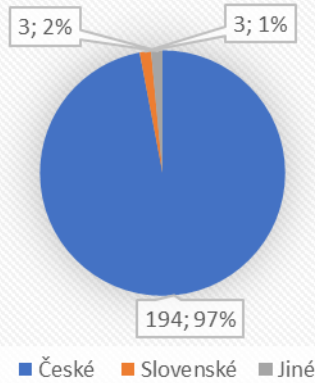


(Zdroj vlastní, 2024)



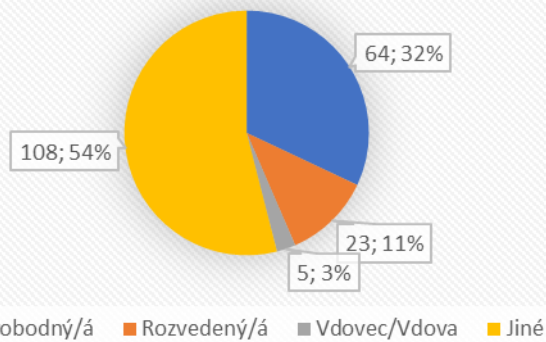
(Zdroj vlastní, 2024)

#### 4. Jaké jste národnosti?



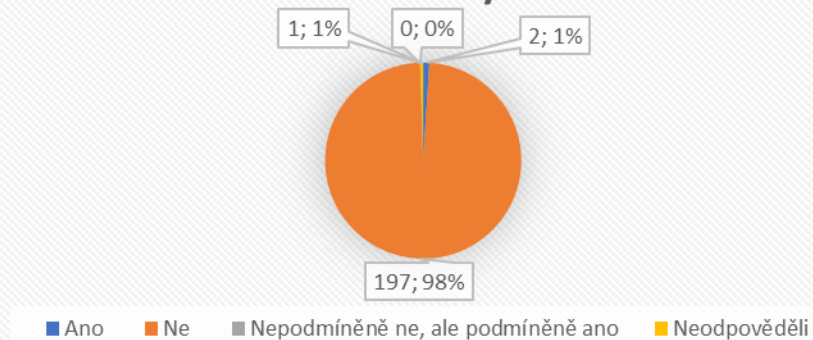
(Zdroj vlastní, 2024)

#### 5. Jaký je Váš rodinný stav?



(Zdroj vlastní, 2024)

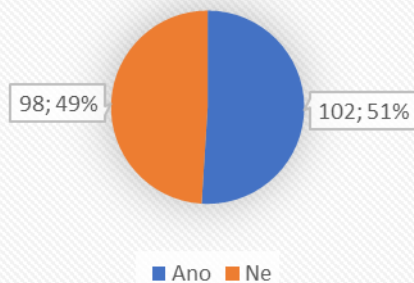
#### 6. Byl/a jste již někdy nepodmíněně odsouzen/a?



(Zdroj vlastní, 2024)

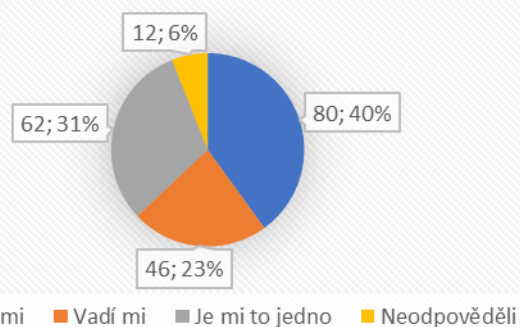


## 7. Znáte někoho, kdo si odpykával trest ve vězení ?



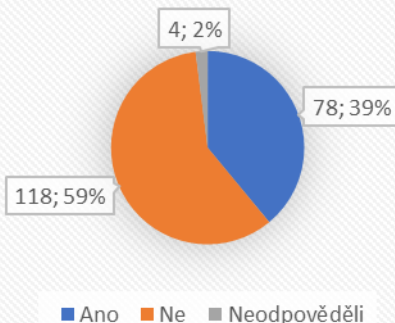
(Zdroj vlastní, 2024)

## 8. Jak nahlížíte na osoby, které byly ve vězení?



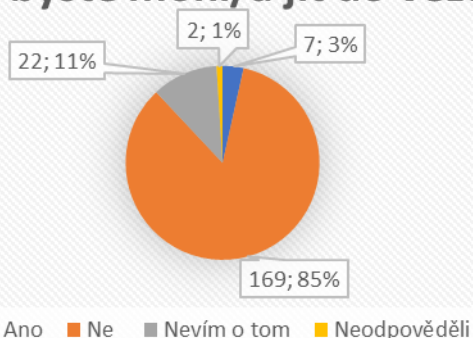
(Zdroj vlastní, 2024)

## 9. Působí na Vás vězení dostatečně preventivně?



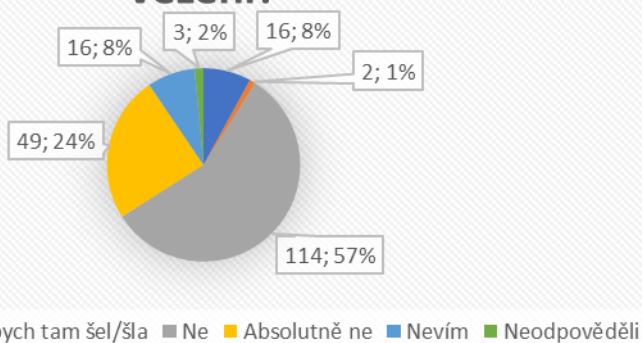
(Zdroj vlastní, 2024)

### 10. Spáchal/a jste někdy trestný čin, za který byste mohl/a jít do vězení?



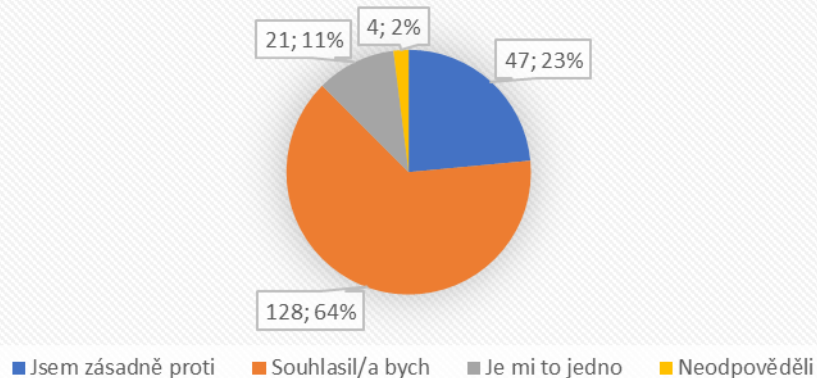
(Zdroj vlastní, 2024)

### 11. Dokážete si představit život ve vězení?



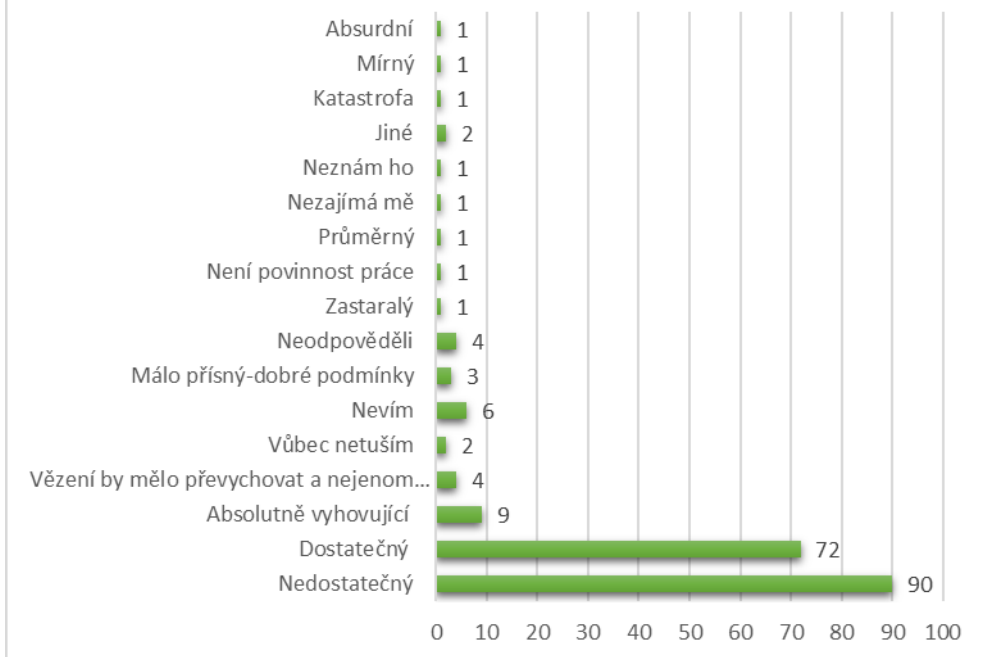
(Zdroj vlastní, 2024)

### 12. Shválil/a byste trest smrti v ČR?



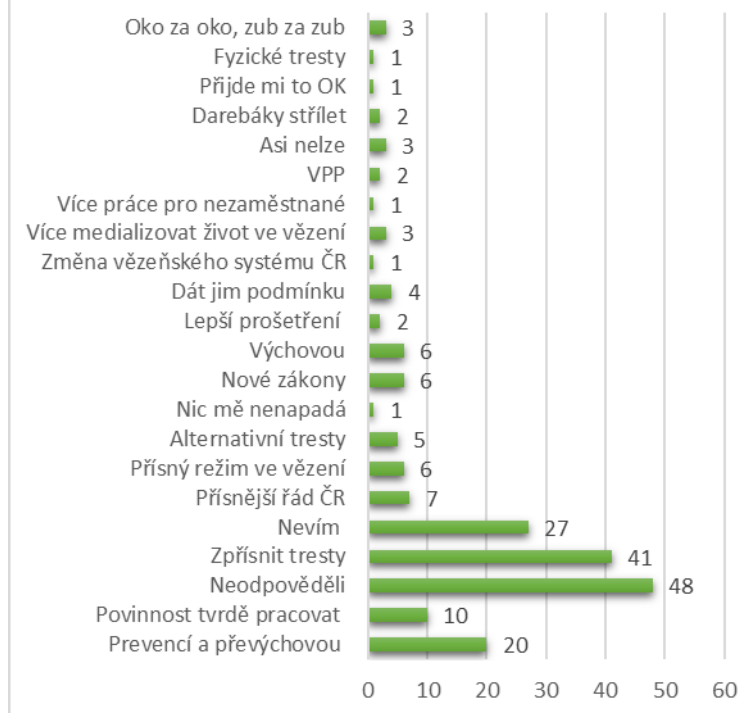
(Zdroj vlastní, 2024)

### 13. Jak pohlížíte na vězeňský systém v ČR?



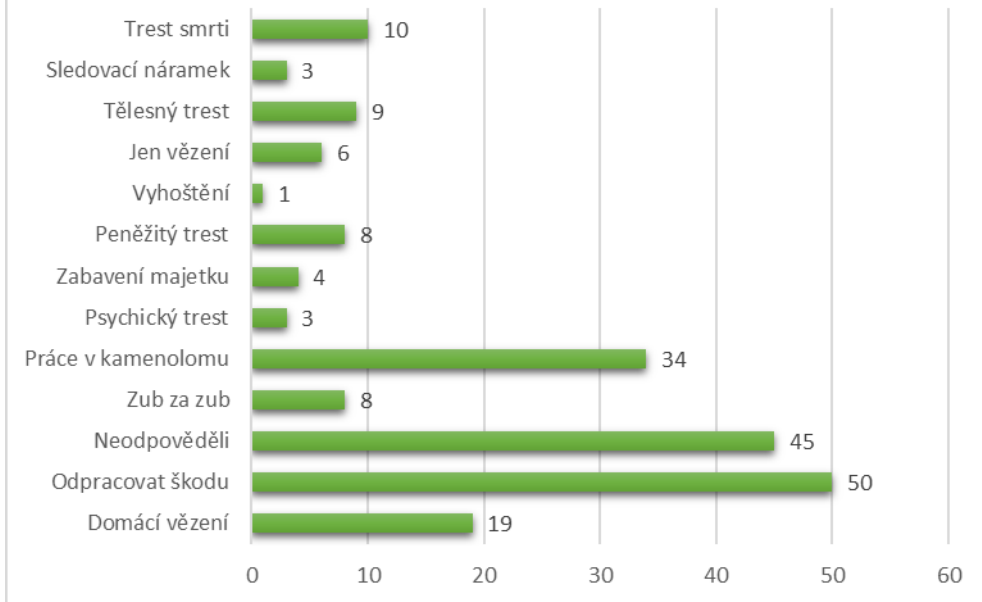
(Zdroj vlastní, 2024)

### 14. Jak podle Vás snížit počet nepodmíněně odsouzených osob?



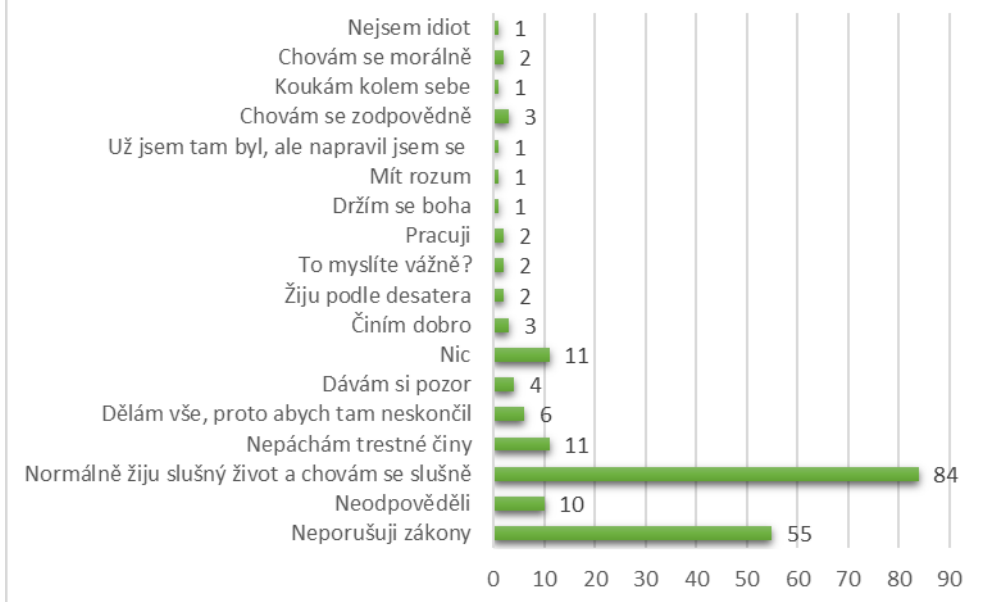
(Zdroj vlastní, 2024)

### 15. Jakým jiným způsobem, než vězením byste trestali pachatele trestných činů?



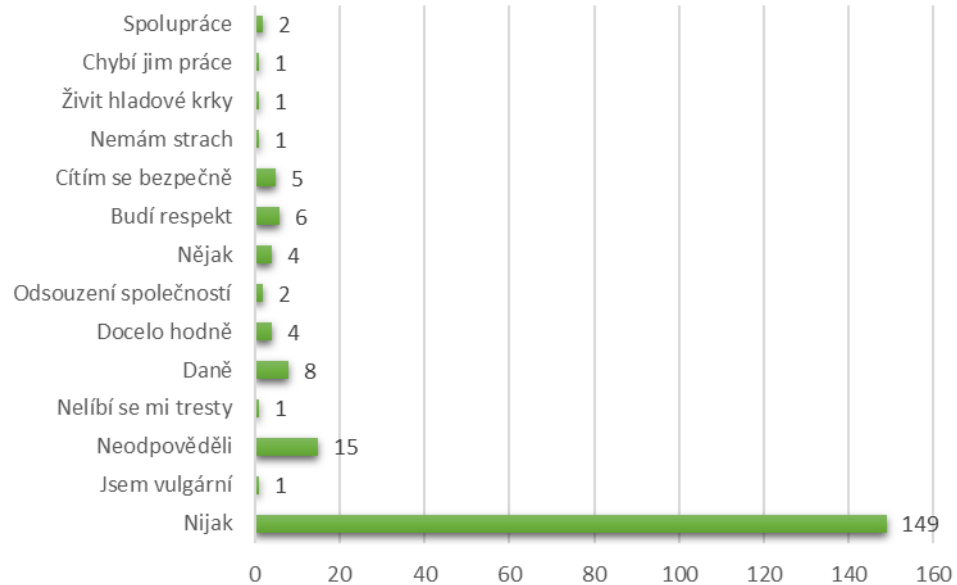
(Zdroj vlastní, 2024)

### 16. Co děláte proto, abyste se do vězení nedostal/a?



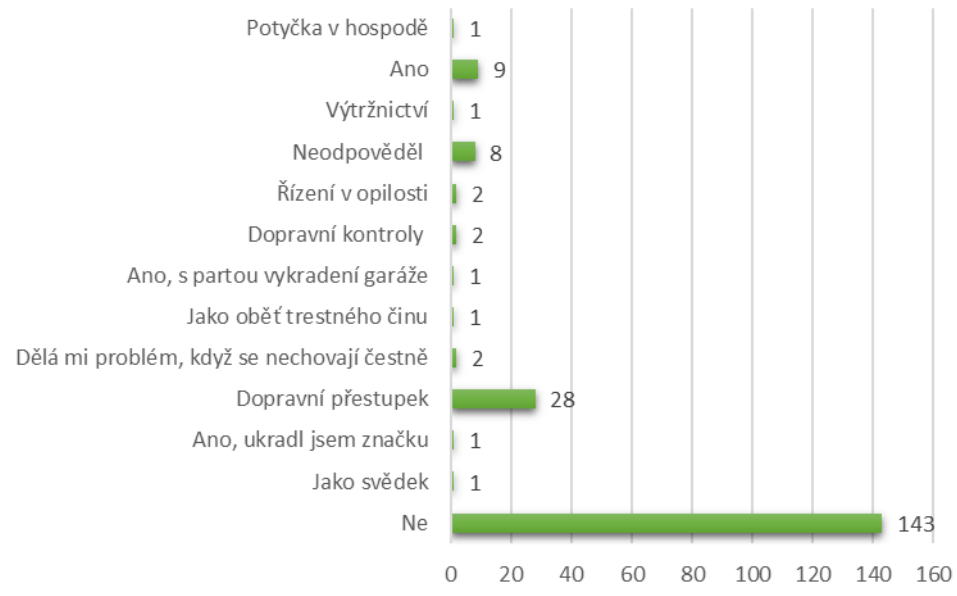
(Zdroj vlastní, 2024)

## 17. Jak Vás existence vězení ovlivňuje v každodenním životě?



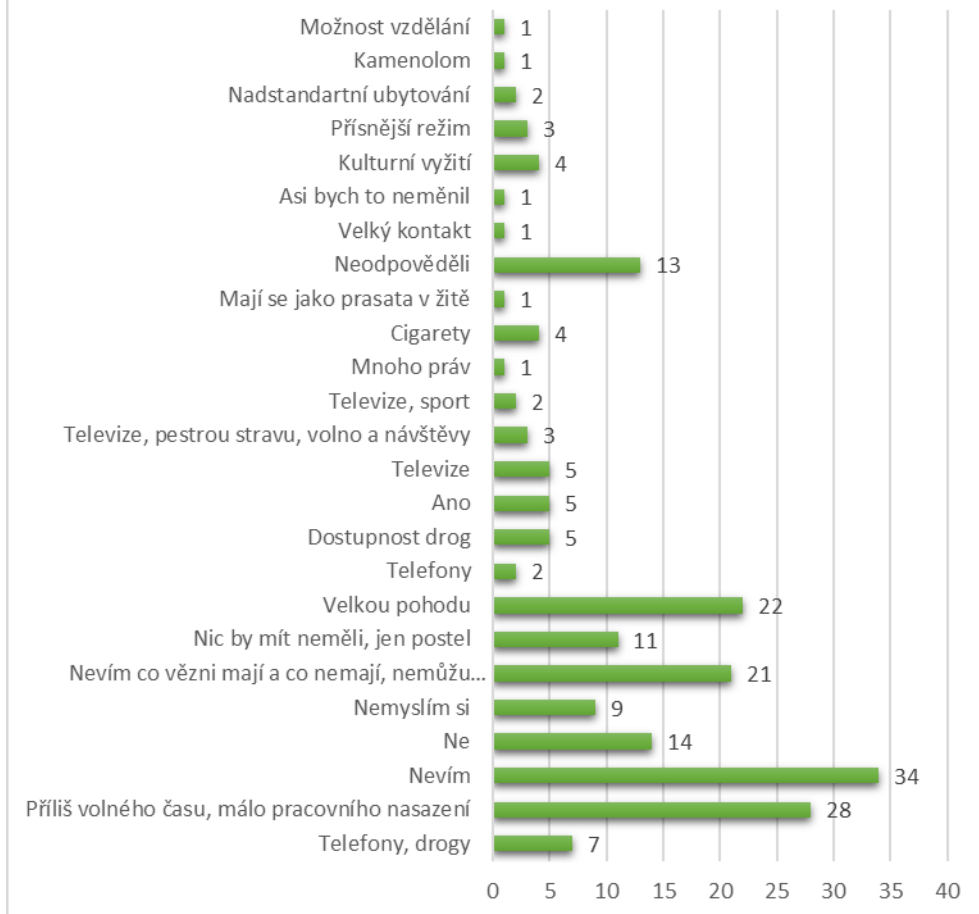
(Zdroj vlastní, 2024)

## 18. Měl/a jste někdy problém s Policií ČR? Pokud ano, jaký?



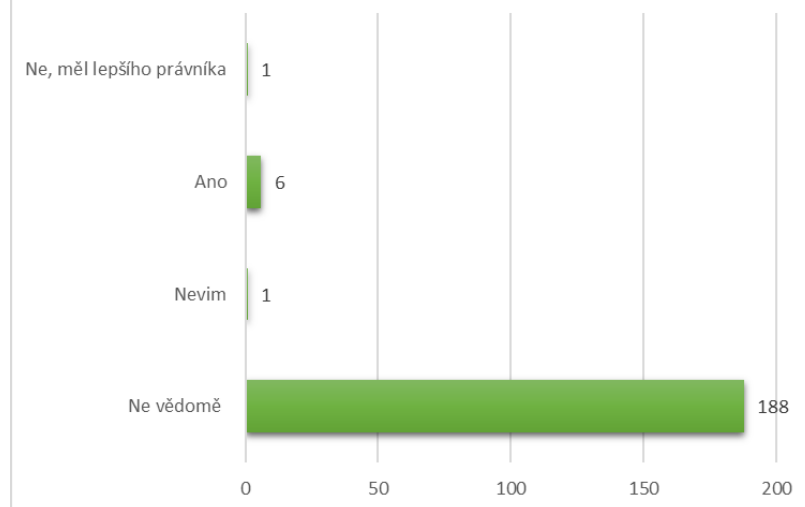
(Zdroj vlastní, 2024)

## 19. Myslíte si, že vězni mají něco, co by mít neměli, popřípadě co?



(Zdroj vlastní, 2024)

## 20. Napomohl/a jste někdy někomu do nápravného zařízení?



(Zdroj vlastní, 2024)